

T.C
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
RESİM-İŞ EĞİTİMİ ANA SANAT DALI
RESİM EĞİTİMİ SANAT DALI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ
RESİM-İŞ EĞİTİMİ BÖLÜMÜNDEN
MEZUN RESSAMLARIMIZ

YÜKSEK LİSANS

BEYHAN YEŞİLYURT

DANIŞMAN
Doç.Dr.AYLA ERSOY

İSTANBUL -1998

ÖNSÖZ

Türk eğitimi ve sanat dünyası içindeki müstesna yerini alan “Atatürk eğitim fakültesi Resim-iş Eğitimi Bölümü” için bugünden herhangi bir sonuç vermek imkansızdır, “Resim-iş Eğitimi Bölümü’nün” günümüzdeki başarılarını görmemezlikten gelemeyiz.

Tez çalışmalarına başlarken, ayrı ayrı bütün mezun ressamlarımızla tanışmak, kişisel yaşantılarını ve özgeçmişlerini belirlemek istedim.

Ancak, mezunlarımızın bir kısmının adreslerini bulma imkanı olmayışı, yanı sıra, çoğunun genç ve sanat yolunun başında oluşları, sanat anlayışı açısından arayış içinde bulunmaları, yerleşmiş kişisel uslu gösterememeleri gibi engellerle de karşılaştım.

“MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜTESİ RESİM-İŞ EĞİTİMİ BÖLÜMÜNDEN MEZUN RESSAMLARIMIZ” adlı bu çalışmamın hazırlanmasında, bana yol gösteren ve çalışmalarımın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen, Danışmanım Sayın Doç. Dr. Ayla Ersoy’a, her zaman yardımlarını gördüğüm değerli hocamlarım Sayın Prof. Dr. Nüzhet KUTLUĞ, Sayın Prof. Dr. Basri ERDEM, Sayın Prof. Dr. İsa BAŞLIOĞLU Sayın Yard. Doç. Dr. Yunus GÜNEŞ’e, çalışmalarımda kullandığım kaynakların sağlamlasında bana yardımcı olan, Sayın hocam İlkey Taznar KILIÇ’a teşekkürü bir borç bilirim.

Beyhan Yeşilyurt

İSTANBUL, 1998

I. GİRİŞ

I -a)TÜRK RESİM EĞİTİMİNİN TARİHÇESİ.....	2
a) -I MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ'NİN TARİHÇESİ.....	17
a) -2 M.Ü.A.E.FAKÜLTESİ RESİM-İŞ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ TARİHÇESİ.....	22
I-b) EĞİTİM SİSTEMİ.....	25
b) I MÜFREDAT PROGRAMI.....	27
b) 2.ATÖLYE UYGULAMALARI.....	30
b) 3. RESİM-İŞ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ DERS İÇELİKLERİ	31
II-RESİM-İŞ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ MEZUN RESSAMLARIMIZ.....	43
II.1) Basri Erdem II.2)Bahattin Odabaşı II.3)Ayşen Atamer II.4)Biginer Bölükbaşı II.5)Sabahat Hasıcioğlu II.6)Eser Köprülü II.7)Nevzat Küçükballı II.8)Evin Şeker II.9)Lütfiye Şeker II.10)Cuma Ocaklı II.11)Ekrem Kahraman II.12)Mehmet Uğur II.13)Yunus Güneş II.14)Ali İhsan Kırıcı II.15)Ceyhan Murathanoğlu II.16)Nurten Baykara II.17)Bedrettin Dal II.18)Neşe Ölmeztürk II.19)Hilmi Özbay II.20)Sabahattin Şen II.21)Alp Bartu II.22)Hüsnü Türen II.23)Kader Yeşiltaş Alnıtemiz II.24)Cihan Çeçin II.25)Rasim Çubukçu II.26)M.Selçuk Dumanoglu II.27)Ahmet Kalkan II.28)Gönül Şen II.29)Zerrin Türen II.30)Rafet Ekiz II.31)Tanju Demirci II.32)Yüksel Diyaroglu II.33)Mustafa Özel II.34)Selahattin Yıldırım II.35)Onay Akbaş II.36)Ayşen Yıldırım II.37)Burhan Yıldırım II.38)Sema Boyancı II.39)Salih Turan II.40)Saim Erken II.41)Altan ÇelemII.42)Sema Şahin II.43)Salih Keleş II.44)Selahattin Kara 45)Rıza Savaş II.46)Beyhan Yeşilyurt II.47)Mert Gürhan II.48)Avni Öztopçu II.49)Afet Demet Kırımlı II.50)Şehnaz Yalçın II.51)Sevgi Huriye Kandemir II.52)S.Feryal Taneri II.53)Melih Taylan Görgün	
III. DEĞERLENDİRME.....	71
IV. SONUÇ.....	73
V. RESİMLERİN LİSTESİ.....	76
VI. BİBLİYOGRAFİ.....	145

I- GİRİŞ

Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Resim-İş Eğitimi Bölümünden mezun ressamlarımız, gözden geçiriliyor. Yapılan revizyon çalışmaları, binlerce yıl öncesine uzanan Türk resmine kısa bir bakış yaptıktan sonra; Osmanlı döneminden günümüze, çağdaş Türk resmine kadar gelen çalışmaları, genelde kısaca yorumladıktan sonra, bu bölümün kısa tarihini ve bu bölümden mezun ressamlarımızın sanat dünyası içindeki yerlerini anlatmaya çalışacağım.

Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Resim-iş Eğitimi Bölümü sanat içeriği açısından bir ekol olmaktan ziyade modern Türkiye tarihi içinde kalan sosyal bir hareket olarak ayrı bir yer oluşturuyor.

Bu çalışmamızda, Türk resmine genel bir bakış yaptıktan sonra, konusu, ayrı bir önsöz altında, ve aşağıdaki sıraya göre yorumlamaya özen gösterdik.

I- Giriş (Hareketin tarihçesi ile müfredat programları ve atölye uygulamalarından oluşan eğitim sistemi)..

II- Özgeçmişleri, üslupları, eserleri ve diğer benzeri yönleriyle Resim-iş Eğitimi Bölümünden mezun olan ressamlarımızın tanıtımı.

III- Değerlendirme (kısa bir özet, sözkonusu kişilerin ortak yönleri, benzerlikleri, farklılıkları, v.s.)

IV- Sonuç

V- Resim listesi

VI- Bibliyografya

I-a) TÜRK RESİM EĞİTİMİNİN TARİHÇESİ

Çağlar boyu Türk resmi ve resme bağlı sanat etkinlikleri, tarihin çok eski dönemlerine kadar uzanır denilebilir. Ancak alışa gelen tarihi ve sosyal yorumlamalarda, soyut bir “Bozkır Tarihi” vermek, ve arkasından İslamiyet’e geçişle birlikte somut veriler sergilemek genel bir tema halini almıştır. Türk resminin tarihçesinde de literatürde aynı tema işlenmektedir. Yani bozkır tarihi döneminde soyut bir Türk resmi anlatımı ve arkasından İslamiyete geçişle birlikte Türk resmiyle ilgili somut yorumlar, veriler ve belgeseller. Ancak beş bin yılı aşkın bir süre, dünyada mevcut olan Türklük potansiyelini, binbeşyüz yıllık bir dinin çerçevesi dahiline sığdırmak ve bu çerçevede yorumlamaya kalkmak çok yanıltıcı olur. Bilinen dünya hemen hemen her yerinde, çağlar boyunca, her dinde ve her mezhepte söz sahibi olan geniş cemaatler ortaya koyan Türk kültürünü de “Bozkır Tarihi” diye geçiştirmek de yanlış olur. İslamiyet çerçevesi dışında ve öncesinde var olan medeniyetler içinde Türk Kültürü’nün izlerini aramak, ve Türk resmi bazında araştırma ve değerlendirmeler yapmak tabii ki ilginç gelişmeler gösterebilecek potansiyelde olacaktır.(1)

Biz bu çalışmamızda, klasik temaya uygun olarak, kısaca “Bozkır Tarihi” üzerinden İslamiyete girişte Türk resmine giriyoruz.

Toplumlarda kültürün, sahip olanlardan olmayanlara, daha ziyade bir kuşaktan diğerine aktarılması şeklinde tarif edebileceğimiz eğitim olayları, en eski çağlardan beri her toplumda, karşılaşılan olaylardır. Kültür içinde sanatın payı ve sanat değerleri arasında da resim olgusunun yeri, her devirde ve toplumda, önemini ve önceliğini koruyan ve sürdüren gerçeklerdir.

Orta Asya’da göçebe yaşayan Türk boylarının da yaşantıları içinde uyguladıkları eğitim; en basit şekliyle, oymak (boy) geleneklerinin gençlere benimsetilmesi ve onlara bozkırların doğal şartlarına optimal uyum sağlamaya yönelik beceriler kazandırılması çalışmaları olarak tarif edilebilir. Başka bir ifade ile, savaş ve akın hayatının gereksinimlerine cevap veren, silah yapımı ve kullanımı, spor, binicilik

(1) “Türk Eğitiminin Tarihi” Meydan Larousse İstanbul. 1996 C.6, S.114

avcılık, hayvancılık gibi konularla ilgili bilgi ve beceriler, yetişkinlerden yetişenlere görgü ve tecrübe yoluyla aktarılmaktadır.

İslamiyet'in benimsenmesiyle birlikte yerleşik düzenli(uygar) yaşantıya adapte olan boylarda dini eğitimin başlamasıyla Türklerin islami eğitim kurumlarının etkisi ve tesiri altına girdiğini görüyoruz.

Saltuk Oğulları'nın siyasi güç oldukları dönemde, Bağdat'ta açtıkları "Nizamiye Müderrishaneleri" (Resmi Selçuklu Medreseleri) ile kitleler halinde Türkmen çocuklarının bu okullara doldurulduğu yıllar, İslam aleminde, üst düzey eğitim kurumlarının Türk kontrolüne geçişine tanıklık etmektedirler.

Bu dönemin eğitim tarihinde çok parlak bir çağ açtığını, Arapça'nın gerçek ilim dili haline gelmesinin bu okullarda gerçekleştiğini, çeşitli dillerde yazılmış her türlü kitabın Arapça'ya çevrildiğini Farabi, Ali Kuşçu, İbni Sina, Ömer Hayyam gibi ilim devleri dahil, sayılmayacak kadar çok yerli yabancı bilim adamlarının Selçuk Medreselerinin meyvesi olduğu bilinmektedir.

Osmanlı eğitim sisteminin, Selçuklu eğitim sistemi üzerine geliştiği, bazı yönleri ile örnek aldığı ve bir kısım yönleri ile de devamı olduğu kabul edilmektedir.(2)

Eğitim, öğretim ve uygulamanın her aşamasında, branşlaşmaya ve branşında ihtisaslaşmaya dayanan Selçuklu ve Osmanlı sistemlerinde öncelikle resim müzik matematik ve beden yeteneklerine ayrıcalık getirilir. Bu yeteneklerin keşfi ve geliştirilmesinden sonra, yani yetenekleri belirlenen öğrenciler, buna göre branşlara ayrılır, ihtiyaca ve eldeki imkanlara göre ihtisas konularında yetiştirilirdi.(3)

Zaman içinde Osmanlı eğitim sistemini yeren bazen de göğe çıkaran ifade ve yorumların zenginliği, bu sistemin çok geniş kapsamlı bir eğitim sistemi olduğu, bozulma olasılıklarına karşı, kendisini koruyan ve yenileyen bir bütünlük taşıdığı izlenimi vermektedir. Günümüz modern Türkiye'sinin bulunduğu topraklarda ve yakın komşu ülkelerde, özellikle Anadolu topraklarında olmak üzere çok çeşitli medeniyetler ve kültürler tarih boyunca varlık göstermişler, bunlara bağlı bilgi ve beceri kazandırma şekilleri de gelişerek ve çeşitlenerek süre gelmiş ve günümüz standartlarına ulaşmıştır.

(2) "Türk Eğitiminin Tarihi" Meydan Larousse İst.. 1996. C.6 S.114-115

(3) Devlet Kitapları İlkokullar İçin Sosyal Bilgiler 5 M.E.B. İST. 1990

Roma ve Selçuklu dönemlerinde ve arkasından Osmanlı devrinde çeşitli din ve mezheplere bağlı eğitim yapan kurumların yanı sıra resmi eğitim veren devlet okullarına da rastlanmaktadır.

Selçuklu medreselerini örnek alan Osmanlı medreseleri, Fatih ve Kanuni devirlerinde en üst düzeye getirilmiş, seçme (devşirme) öğrencilere eğitim veren dünyanın en mükemmel okulları olmuştur. Ancak, genelde, Osmanlı İmparatorluğunda halkın büyük çoğunluğu ile klasik okul eğitiminden mahrum olduğu, buna karşılık, Yeniçeri ocağı, esnaf locaları, ahi birlikleri, tekkeler ve zaviyeler gibi kurumların kendi çevrelerine özel eğitim uyguladığı bilinmektedir(4).

19.yüzyıl ortalarına kadar imparatorluğun eğitim kurumları, 4-II yaş arası kız erkek öğrencilerin birlikte eğitim gördükleri sübyan mektepleri denilen vakıf kurumları ve yine aynı yaşlardaki çocukların ilkokul ihtiyacını karşılayan, çevre halkının katkılarıyla yaşattığı mahalle mektepleri denilen sosyal kuruluşlarla, medreseler ve sarayda özel devlet adamı yetiştirmeye yönelik bir tür has okulu diyebileceğimiz Enderun mektebi gibi kurumlardan ibarettir. Osmanlı Devletinin bütün sivil ve askeri kadrosunun devşirme sistemine dayandığı dönemdeki (19.yüzyıl ortalarına kadar uzanan dönem) eğitim işleyişinin mükemmelliği çoğu araştırmacıları hem şaşırtmakta hem de hayran bırakmaktadır. Örneğin, daha ilkokulun başında, spora, müziğe ve resme kabiliyetli öğrencilerin ayrılması ve kabiliyetleri doğrultusunda yetiştirilmeleri eğitimde öncelik taşıdı.(5) İlkokuldan sonra, kabiliyetlerine göre branşlaşan öğrenciler, meslekleri doğrultusunda eğitim ve uygulama çalışmalarına devam ederlerdi. Topçu ve kumbaracı çavuşu olmak için bile iyi bir resim ve matematik ustası olmak zorunluluğu vardı. Müezzinler diğer eğitimlerinden önce mutlaka müzik ustası olmak zorunluluğundaydılar. Bu mükemmel müzisyen müezzinler de her birisi bir ilahi üzerinde ihtisaslaşmış olur, ve nerede kaç ilahi okunacaksa, ona göre o sayıda müezzin vardiya düzeninde görev yaparlardı.(6)

(4) Sema Deniz-Selim Aydos, Sanat Tarihi Sek yay. Ankara, 1993 s.6-17

(5) Sezer Tansuğ Resim sanatının Tarihi (2.Basım Remzi K. İST.1995 S.146-148

(6) "Türk eğitiminin tarihi" Meydan Larousse İST.1996 C.6 S.114-115

Devşirme usulünün kalkmasıyla beraber, devletin eğitim ve uygulama sistemlerinde de köklü değişikliklere gidilmiş, özellikle Tanzimat'dan sonra eğitim hayatının düzenlenmesine öncelik ve ağırlık verilmiştir. Orduyu güçlendirmek için önceden açılmış olan (1795) Mühendishanei Berri Hümayun ile Mühendishanei Berri Hümayun okulları mühendis subay olacak öğrencilerine matematik ve geometri derslerinin yanı sıra resim dersleri de veriyorlardı. 19.yüzyılda özellikle ilerici karakterli ordu mensupları ve Mühendishane-i Bahri Hümayun adındaki okul çevresinde yetişenler, Avrupa deneylerini değerlendirerek resim sanatındaki değişmelere önemli katkıda bulundular. Resme düşkün bir hükümdar olan Abdülaziz de bu çabaları desteklemekten geri durmadı. Türk resim sanatçıları bir yandan da İstanbul'da çalışan birtakım Batılı sanatçılardan birşeyler öğreniyorlardı.(7)

İşte Tanzimat sonrası devlet adamları bu okulları örnek aldılar, çoğunluğu ordudan ayrılmış subaylardan oluşan askeri okul öğretmenlerini (Mektebi Harbiye,1824) tekrar bir araya getirdiler.

Bu hocalardan Avrupa'ya gitmiş olanları kısmen geri çağırdılar. İş temeline dayalı ve disiplinli bir öğretim hayatı için gerekli laboratuvarlar, uygulama yerleri ve matbaalar açıldı. Çağdaş bir eğitim ve öğretim öncülüğü yapıldı. Başarı, tümüyle devrin devlet adamlarına aitti. Devşirme kadrolarla yürüyen eski ve köklü eğitim sisteminden bu kadar kısa bir zaman içinde modern eğitim sistemine dönebilmek de bu devlet adamlarının becerisi ve üstün yetenekleri ile izah edilebilecektir. Dini eğitim dışında, eğitim veren bu okullarda öğretmenler ilk Türkçe kitapları yazmaya ve okutmaya başladılar.

Ancak öğrencilerin sanat yetenekleri, öncelikle belirleniyor, ilkokul düzeyinde islah ve terbiye edildikten sonra öğrencilerin gireceği branşlar çerçevesinde geliştirme ve uygulama faaliyetine tabi tutuluyordu. Gelenekte, ayrı bir sanatkar kavramı yoktu. Sanatlar mesleklerin bünyesinde yorumlanıyor, ve meslek sahibinin ustalığına ölçü teşkil ediyordu. Örneğin iyi bir mühendis (hendese ustası) zaten iyi bir ressamdı. Dolayısıyla, ilk sanat okullarının Mitad Paşa zamanına ve 1860 gibi geç bir tarihe raslamasına şaşırılmamak gerekir. Bu okulların, yetim çocukların barınak ve yiyecek

(7) Sezer Tansuğ Resim Sanatının Tarihi Remzi Kitapevi İST. 1995 s.158

(8) "Türk Eğitiminin Tarihi" Meydan Larousse İST. 1996. C.6 S.114-115

ihtiyacını sağlamak için, açıldığını, yetimhane ve işlevlerinden oluştuğunu da belirtelim. Okul masrafları tamamen işliklerin geliriyle sağlanıyordu. Devletten hiç bir ödenek ayrılmamıştı. Sadece ordu uygun ihtiyaçlarını bu atölyelere yaptırarak okula katkıda bulunuyordu. Ordunun bu destekleyici katkısı tabii ki yeterli olmaktan uzaktı. Bu okul ve açılan diğer benzeri okullar, varlıklarını kendi çalışmaları ile sürdürdüler. Tanzimat hareketini yukarıdan aşağıya doğru gelişen bir yenileşme hareketi olarak tanımlayanlar, reformcuların mevcut medrese sisteminden umudunu kestiğini, yeni okulların bağlı olacağı merkezi teşkilatlara yöneldiklerini, dolayısıyla “Mekatibi Umumiye Nezareti” (Tüm Okullar Bakanlığı) adı altında 1846 da bir bakanlık kurulduğunu, ve bu bakanlığın 1856 yılında “Marifi Umumiye Nezareti” (Eğitim Bakanlığı) adını almaktadır. Oysa köklü devşirme geleneğinin bırakılmasıyla, medrese sistemi ve vakıflar sistemi de zayıflamış, 1870 yılında getirilen miras hukuku ile hem vakıflar hem de vakıfların desteğindeki ilim yuvaları bitme noktasına gelmiştir.

Yeni kurulan askeri okulların bütün masraflarının ordu tarafından karşılandığını, ancak sivil memur ihtiyacı için açılan, Galatasaray Sultanisi, İdadiler, Rüştiyeler, Mektebi Mülkiye ve sair yeni sivil okullarda devlet okullarıdır, bir merkezden idare edilmesi zorunluluğu olduğu için eğitim bakanlığına bağlanmıştır. Bab-ı Ali’ye (devlet kapısına) memur yetiştiren bütün bu okullar da eğitim ücretsizdir. Başka bir deyişle, tüm masraflar devlet tarafından karşılanmaktadır. Müsadere sisteminin kalkması yani miras hukukunun gelmesiyle vakıf desteği bitmiş, okullar bütçeye büyük bir yük getirmiştir. Parasız eğitim yükü Cumhuriyet dönemine, ve Cumhuriyetten sonrasına dek sürmüştür. Bu okulların ihtiyaçlarının karşılanması, günümüzde de milli eğitim bakanlığının en önemli birkaç probleminden birisi olmaya devam etmektedir (9)

Osmanlı dönemi eğitim ve öğretim sisteminden, Cumhuriyet dönemi eğitim ve öğretim sistemine ve buna bağlı sanat eğitimi ve özellikle resim eğitimine geçerken, olayları, bir perdenin kapanması ve ardından diğer bir perdenin açılması şeklinde görmenin, çok basit ve kısır kalacağı kanısındayım.

Özellikle Osmanlı Devletinin 1840’lı yılların sonuna kadar, yer kürede mevcut tek büyük devlet olduğunu, yüzyıllardan beri dünyada tek geçerli paranın Osmanlı

(9) “Türk Eğitiminin Tarihi” Meydan Larousse İST. 1996 S.114-115

Piyastrası (para ve piyasa sözcükleri) olduğunu, bilinen dünyanın İstanbul'dan ve tek elden kontrol altında tutulduğunu, yeri gelmişken belirtelim.

Böylesi Cihanşumul bir Bab-ı Ali (süper devlet anlamına) tüm devlet yapısını ve eğitim sistemini değiştiriyor. Bunu basit yapıları Fransız Devleti'ndeki, Amerika Birleşik Devletlerindeki yada İtalya Devletindeki Kanun veya anayasa değişikliği ile getirilen (ne kadar köklü ve önemli denilirse denilsin) sistem değişiklikleriyle bir tutmak, veya kıyaslamaya kalkmak, bence büyük bir boşluk olacaktır.

Dolayısı ile Osmanlı Devletinin yapısına ve geçirdiği yapı değişikliklerine değinmeden, tamamen dine dayalı olduğu varsayılan eğitim sistemindeki aşamaları kısaca sıralayarak konu hakkında bir fikir vermeye çalışacağım.

Bilindiği gibi islahat döneminin esas meselesi, Tanzimatla başlayan modern eğitim kurumlarını geliştirmek, genişletmek ve bunları, dine dayalı hale gelmiş olan eski eğitim kurumları ile değiştirmek olmuştur.

Yukarıdada değinildiği gibi, askeri okulların açılmasıyla ilk adımı atılan yenileşme hareketi, arkasından açılan sanat okullarıyla biraz gelişme gösterdikten sonra öylece kalmış, eski sistemle yeni sistem bir süre beraber yürümüştür. İkinci Abdülhamid döneminde yenileşme tamamen durmuştur.(10)

Modern Türk resminin ikinci büyük dönemi Sanay-i Nefise Mektebinin 1883'te kuruluşundan sonra başlayan resim faaliyetlerine bağlanır. Bu okullardan mezun olup Avrupa'ya giden sanatçılar Fransız empresyonizminin etkisi ile geri dönmüşlerdir. Bu sanatçıların bir kısmı Güzel Sanatlar Akademisi'nde hoca olarak çalışmışlardır.(11)

1908'de, Meşrutiyet'in ilanı ile birlikte her alanda olduğu gibi, eğitim sisteminde de gelişmeler meydana geldi. 1912 yılında "Tahsil-ı İptidai Kanun-u Muvakkati" (geçici ilk öğretim kanunu) çıkarıldı. Bu kanuna göre ilk öğretim parasız ve zorunlu olmaktadır. Her "Kariye" ve mahalleye kendi okulunu yapma zorunluluğu getirilmiştir. Bu arada Satı Bey'in yönetiminde İstanbul Öğretmen Okulu islah edilmiş Alman Profesörler getirilerek üniversite güçlendirilmiş, kızlar için "İnas Dürülfünunu" açılmış, okullarda, din derslerindeki hürafe kalkmaya başlamış (Laikliğe yönelik ilk önemli

(10) "Türk Eğitiminin Tarihi" Meydan Larousse İST. 1996. S.114-115

(11) Sezer Tansuğ Resim sanatının tarihi Remzi kitabevi İST-1995 S.161

adımlar), eğitim hayatında takrir metodunun yanında, deneye ve düşünceye dayalı yöntemlere de yer verilmiştir. Ziya Gökalp'e göre eğitimden amaç, kişiyi tabii ve sosyal çevreye adapte etmek ve toplumda yaşayan kültür değerleri fertlere kazandırmaktır. Konuya bu açıdan bakıldığında, eğitim psikolojik bir olay olmaktan ziyade, fertlere milli kültürün aşılandığı sosyal bir olaylar kümesi şeklinde kendini göstermektedir. (12)

Dolayısıyla, batıdan alınacak olan şey, eğitim adaptasyonundan, ziyade eğitimde uygulanan evrensel teknik ve metodlar olacaktır, düşüncesi yaygındı. Bu düşünceyi bağınazlık sayan, çok serbest ve modern düşünen başka bir grup da, milli ve sosyal değer yargılarını ailelerin ve çevrelerin yeterince aşılabileceğini, okul eğitiminin mümkün olduğu ölçüde tutucu eğilimlerden ve çevre baskılarından kurtulmuş olmasını savunuyor. Bireysel görüşler savunan Satı Bey, Şehzade Sabahattin ve Abdullah Cevdet ise hem Anglo Sakson sistemin alınmasını ve İngiliz uzmanlar getirilmesini savunuyorlar, hem de eğitimde kişisel yeteneklerin geliştirilmesini istiyorlardı. O yıllarda islamcıların kendi sistemlerini empoze etmeye çalıştıkları ve bazı zümrelerin yerli formül arayışları içinde oldukları da gözleniyor. (13)

Ancak, konuya genel bakarsak, yapılan çalışmaların olmayan bir sistem yaratma mücadelesinden ziyade, dejenere edilmeden önceki cami medrese sisteminin yerine geçecek, yeni bir halk eğitim sistemi kurma çalışmaları olduğunu anlarız. Yukarıda da kısaca bahsettiğimiz gibi eski devşirme sisteminde devlet seçme gençleri yetiştirir askeri ve sivil devlet adamı ihtiyacını karşılardı, ayrıca mühendishanelerde yetiştirilen hocalar bedava olarak halk mekteplerine tayin edilir, bu okullarda (camiler) Şerefli insanlara (eşraf) tanrı rızasına ders verirlerdi. Günümüzde çok az insan camilerin halk mektebi olduğunu ve mimbelerinin hoca kürsüsü olduğunu bilir.

Camilerde alınan eski diplomaları görenlerin şaşıracağı da gözleniyor. Devletin askeri eğitimini ordu karşılıyor. Bab-ı Ali'nin sivil memur ihtiyacı, sivil okulların eğitim bakanlığı altında bir araya getirilmesi ile rayına oturdu. Fakat hoca yetiştirerek halk okullarında halkın eğitilmesi sorunu henüz çözümlenmemiştir, tabi ki sıkıntısı çekilen soru buydu.

(12) "Türk Eğitiminin Tarihi" Meydan Larousse İST. 1996 S.115 C.6

(13) "Türk Eğitiminin Tarihi" Meydan Larousse İST. 1996 S.115 C.6

1914 Osmanlı Mebuslar Meclisinde İsmail Mahir Efendi ismindeki milletvekili, yatılı bölge ilkokulları açılmasını savunuyordu. İsmail Efendiye göre, köylerden seçilecek bir kız bir erkek öğrenci okutulacak, kızlar ayrı, erkekler ayrı okuyup öğretmen çıktıktan sonra evlendirilip köy okullarına öğretmen gönderilecekler.

Bu pilot öğretmen çiftlerinin yurt çapında ilköğretimi yaygınlaştırmaları ve oturtmaları çok kolay olacaktı. Devletin toprak ve tarım araçları da vereceği öğretmen çiftçilerin mali yük getirmeyeceği ve kendileri de köy ortamından geldikleri için doğal köy şartları psikolojik sıkıntı, küskünlük ya da bezginlik yapmayacaktı. İsmail Efendinin “Acil Çare” olarak bu köylü öğretmenler formülünü öne sürmesinden birkaç yıl sonra, tam da milli mücadelenin en sıkıntılı dönemlerinde, Vehbi Efendi’nin Eğitim bakanlığı sırasında, siyasi boşluktan yararlanan geçici zümreler, eğitim bakanlığında program komisyonu oluştururlar. Bu Komisyon “sultani” adı verilen okulların ismi değişsin, eskiden olduğu gibi yine medrese denilsin, hiç değilse, “Yeni Medrese” denilsin kararı alınır. Bu okullarda okutulan din derslerinin artırılması, müzik derslerinde sadece ilahi öğretilmesi, Resim dersine, hat dersi* (çizgi dersi) denilmesi ve canlı hiç bir varlığın resminin yapılmaması kararları da bu program komisyonun aldığı önemli kararlardandır.(14)

Ancak zaferle birlikte siyasi otorite normal sağlığına kavuşunca ne Vehbi Efendi kalmıştır, ne de medresesi.

Mustafa Kemal’in Bursa öğretmenler Birliğindeki konuşması, Cumhuriyet döneminin eğitime getirdiği yön ve boyut açısından net ifadeler taşıyordu; “Muallimler, ordularımızın kazandığı zafer, sizin ve sizin ordularımızın kazanacağı zaferler için sadece zemin hazırladı. Hakiki zaferi siz kazanacaksınız. Ben ve bütün arkadaşlarım sarsılmaz bir imanla sizi takip edeceğiz. Sizin karşılaştığımız her engeli kıracağız “Tabi ki açık söze yorum gerekmez o ve arkadaşları o engelleri kaldırdılar. Dolayısı ile 1923 yılında Tevhid-i Tedrisat kanunu çıktı. Tedrisat Kanunu, aynı zamanda, il genel kurullarının ilkokulları denetleme gücünü de azaltmış, merkezi otoriteyi artırmıştı (15).

(14) Cemil Öztürk. Türkiyede dünden bugüne öğretmen yetiştiren kurumlar İstanbul 1998 s.12

(15) “Türk Eğitiminin Tarihi” Meydan Larousse İst. 1996 S.115

* Hat o dönemde kaligrafi ve yazı süsleme sanatı anlamına kullanılıyordu.

Mustafa Necati Bey'in eğitim bakanlığı sırasında merkez teşkilatı artan otoritesine göre genişletildi. Teşkilata bağlı maarif emirlikleri kuruldu. Talim terbiye dairesi ile sağlık dairesi ihdas edildi. Eğitimde merkeziyetçi sisteme geçildi. Laik esaslara göre düzenlenen eğitim hayatında karma eğitim temeli yerleştirildi. 1924 de Bursada toplanan öğretmenler birliği, 1926,1931 ve 1935 yıllarında da toplantılarını geliştirerek sürdürmüş, hareket, 1939 da ilk maarif şurası'nın toplanmasıyla amacına ulaşmıştı. Maarif şurası ilk toplantısında tek kitap usulünü getirmiş ve sonradan alfabe değişikliği gibi önemli kararlara kesinlik kazandırmıştır. Tabi ki bu dönemde devletin eğitim birliği üzerinde titizlikle durması ve eğitim birliğini devlet tekeline alması, bastırıcı ve sindirici bir eğitim modeli uygulamak değil, tam tersine devlet himayesinde ve ülke çapında çağdaş ve evrensel eğitim düzeyine ulaşmayı hedeflemektedir. İlerici ve gerici diye vasıflandırılan şahıs ve zümrelerin geçici veya sürekli etkinliklerini bertaraf eden kanunlar yönetmelikler ve genelgelerle yürütülen, titiz çalışmalarla belirlenen hedeflere ulaşılmış, Türk eğitiminde bir mucize yaratılmıştır. Hemde yoktan yaratılmıştır. (16)

Birinci dünya savaşı sonrası, yetişkin insan gücünün tamamı yakınına savaşlarda dağıtmış ve yitirmiş; Sakatlar, savaş öksüzleri dullar ve yaşlılar oranı çok artmış bir ulus; yıkılmış, dağılmış yada yağmalanmış ve soyulmuş bir vatan....İşte böylesine bir zemin üzerine yarım yüzyılda oturtulan eğitim mucizesi yukarıda, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinin genel eğitim durumlarını ve düşüncelerini özetledikten sonra şimdi bu genel çerçeve içinde, özellikle güzel sanatlar olmak üzere sanat anlayışı ve eğitimi ile geçirdiği aşamalara kısaca değinmek istiyorum:

Sultan II. Mehmet Han, Bellini isimli İtalyan ressama portresini yaptırmıştı. Osmanlıların o zamandan beri modern resim anlayışına ve batılı resamlara açık olduğunu söyleyebiliriz. Ancak resim sanatında gerçek anlamda batıya yöneliş, günümüzdeki adı İTÜ olan Mühendis Mektebi'nde 1793 yılında Mekteb-i Harbiye'nin kurulması ve bu okulda da desen adı altında resim dersleri verilmesi ve İbrahim Efendi Tevfik efendi'lerin resim öğrenimi görmek için devlet tarafından Avrupaya gönderilmesi (İlk müslüman hocalar) modern resim anlayışının ilk hareketleridir. (17)

(16) "Türk Eğitiminin Tarihi" Meydan Larousse İST. 1996 S.115 C.6

(17) Sezer Tansuğ Çağdaş Türk Sanatı Remzi kitabevi İst. 1991 S.36

Sıcak soğuk savaşlarla dolu yıllar peş peşe gelmiş ve bunların olumsuz yönleri sürekli sıkıntılara ve git gide daha olumsuz durumlara doğru devleti ve milleti götürürken, eğitim sistemindeki yenilenme hareketlerinin durması bile, devrin devlet adamlarının üstün devlet anlayışının ve basiretli çalışmalarının en açık örneğidir.

II.Mahmut'tan sonra gelen Abdülmecid Han da resme açık bir sultandı. Üst Teğmen Hüsnü Yusuf, O'nun emriyle resim dersi alması için Avrupa'ya gönderilmişti. İşte bu iki padişahın gayreti ve tanzimat fermanı ile destek bulan "Batıyı yakalama" çabası (Bu ferman Abdülmecid döneminde çıkarılmıştır) neticesinde, öncelikle saraylarda bir Batılı saray çevreleri ile soylularının yaşantısı takliti görülmeye başladı. Dolayısı ile Avrupada ne kadar sanatçı varsa, Osmanlı devleti hesabına çalışmaya başladı. (18)

Özellikle Abdülmecid döneminde batılı sanatçılara altın çağını yaşadılar. Avrupalı ressamlardan Melling, Brindesi, Allom, Miss Pardoe, Bartlett gibi sanatçılar İstanbul, İzmir, Antalya, Bursa gibi önemli kentlerin resmini ve gravürlerini yaptılar.

28 Aralık 1845 de, padişahın aşırı ilgi gösterdiği Avusturya'lı Orekir adlı ressamın manzara resimlerinden oluşan bir sergi açıldı. Hemde Osmanlı sarayında.

İngiliz ressam Sir David Wilkie, uzun süre doğuda dolaşmış ve gemiyle İngiltere'ye dönerken ölmüş bir sanatçıdır. Bu şahıs İstanbul'da bulunduğu süre içinde saraya kabul edilmiş ve Abdülmecid Han'ın portresini yapmıştı. (19)

Kısa bir süre için gelip, kendisini İstanbul'un büyümesine kaptıran ve yıllarını bu büyümlü şehirde geçiren Amadeo Preziosi isimli İtalyan ressam gibi birçok sanatçıya rastlanmaktadır. Bunlardan bir diğeri Gaspare Fossati isimli hem ressam hem de mimar olan İtalyan sanatçı, hep tarihi binaların resimlerini yaptı. Belki birkaç resim işi için geldiği İstanbul'dan yıllarca kurtulamadı. Kendisi, Ayasofya'nın 1853 yılında tamir edildikten sonraki görüntülerini albüm haline getirip yayınlamasıyla çok meşhur olan bir kişidir. Copoli Ararani Egidio isimli İtalyan ressamda, 1854 de İstanbul'a geldi. Uzun yıllar portre çalıştı. Bugün Dolmabahçe Sarayı kütüphanesinde bulunan padişah portreleri onun eserleridir. Abdülmecid döneminden kalan kayıtlar, Avrupalı ressamların saraya tablo hediye etmeleri bir yarış halini almış, yıllarca yağmur gibi yağan eserler saray çevresinde toplanmış. Sebebi dünya sultanı Mecid Han'ın (o

(18) Ümit Bayaroğlu "Ayvanouski döneminde İstanbul'da resim" Focus Sayı.1 Ocak. 1997 S.84-84

(19) Ümit Bayaroğlu "Ayvazouski'nin döneminde İstanbul'da resim" Focus Sayı.1 Ocak 1997 Sayfa 84-85

yıllara kadar bilinen dünya İstanbul'dan kontrol edilirdi) sanatçıları onurlandırması, onları taltif ve ikramlara boğması, yoksul sanatçıları herhangi bir ayırım yapmadan himayesi altında tutması. Buna örnek olarak, Aynaros'da rahiplik yapan bir ressama hazineden beş bin kuruş ihsan etmesini gösterebiliriz. Kayıtlar, Murat Hüdavendigâr'ın oğlu I. Beyazıt Han'ın İtalyalı bir ressama yaptırdığı portresini de içeriyor. Ancak teba içinde sureti haram sayan ve resme kötü gözle bakan zümreler siyasi etkinlik buldukça, resim ve diğer sanat etkinlikleri medeni çevrelerde gizli kalıyor, ne idiği belirsiz baldırı çıplak takımı, gerici yobaz, tutucu gibi isimler de verilen münafıkların etkinliği azaldıkça resim, sanat etkinlikleri açığa çıkıyor ve yayılıyordu. Örneğin bir ara, 19.yüzyılın ikinci yarısında, dış güdümlü yobaz çevrenin siyasi etkinliğinin azaldığı bir dönemde, mimaride resimli süslemeler başlamıştı. Edirne de Meriç üzerine kurulan bir köprüde, Muğla'da Kurşunlu camiinde, Sandıklıdaki Ulu Camiide, Anadolu ve Rumelideki birçok konak ve kışlada resim yapıldı. Bu resimler genellikle, Kabe, ve camiler, saray ve binaları süsleyen çiçekli dekor resimleriydi. Ancak perspektifli ve boyutlu resimlerdi ve yobazların (İngiliz güdümündeki malum zümre) Küfür saydığı çalışmalardı. (20)

Heykeli olan tek padişah Abdülaziz'in de resim hayranı, daha doğrusu şahsen bir ressam olduğunu da yeri gelmişken belirtelim. (Beylerbeyi sarayında teşhirde olan bu heykel, Necmettin Erbakan'ın başkanlığı döneminde yerinden sökülerek depoya kaldırılmıştır). Abdülaziz zamanında tiyatro çalışmaları da yapılmıştır. Bez üzerine yapılan dekor ve afiş çalışmaları da fazla müşterisi olmayan ressamalara başka bir ekmek kapısı olmuştu(21).

Ogüne kadar sadece batı da görülen sergi ve fuar gibi etkinlikler de bu padişah döneminde aktüaliteye girdiler. Ünlü ressam Şeker Ahmet Paşa, Abdülaziz'in katkılarıyla yetiştirilmiş, Avrupaya gönderilmiş, sonra da yaveri olmuş bir paşa olarak, geniş sanat çevresi ve siyasi otoritesi olan bir paşaydı. 1863 de İstanbul da açılan Sergi-i Osmani de güzel sanatlara da yer verilmişti. 1873 de Viyana da açılan uluslararası bir sergide Osmanlı pavyonu yapılmış, yeni kurulan Güzel Sanatlar Akademisi Öğrencilerinin eserlerinden seçmeler gönderilmişti. Ancak tam anlamıyla

(20) Ümit bayaroğlu "Ayvazouski'nin döneminde İstanbul'da resim" Focus sayı.I Ocak 1997 ss.85

(21) Sezer Tansuğ Çağdaş Türk Sanatı Remzi kitabevi, İSTANBUL, 1991 s.41

bir resim sergisi, ilk defa 1873 yılında, Şeker Ahmet Paşanın önderliği ile İstanbul'da açıldı. Yerli ve yabancı sanatçıların katılımıyla gerçekleşen bu sergiyi devrin ünlü bürokratlarının da ziyaret etmesi resim sanatının resmen tanınması ve tescili anlamını taşıması açısından da ayrı bir önem taşımaktadır. Yine Şeker Ahmet Paşanın dirayeti ile 1875 de açılan ikinci resim sergisi, Türk eğitimi ve sanat tarihi içinde, resim sanatının rüştünü ispatlamış, hüviyetini ve tabiyatını resmen tescil ettirmiştir, diyebiliriz.(22)

Ancak daha sonraki yıllar, uzun bir süre için, Türk eğitimi ve sanatı yönünden pek öyle iç açıcı yıllar olmadı. Devlet çok karışık ve zorlu engellerle uğraşmaya mecbur kaldı. Millet ard arda gelen acılar ve sıkıntılarla uğraşıp durdu. Mevcut politik boşluklar, ekonomik dar boğazlar, savaş zorlukları, daha bir yarım asır kadar üst üste artarak devam etti. 1920'li yıllara kadar, ne devletin ne de milletin sıkıntılar karşısında rahat bir nefes alabildiği söylenemez. İngiltere'nin de yardımıyla, Mısır üzerinde Türk topraklarına ithal edilen, Hindistan kaynaklı yobaz zihniyetin, örgünlendiği şekliyle, ve diğer devletlerin isteklerine taşaron olarak devletin resmi seyrini inkitaya uğratması, iyi güzel ve milli olan her değeri kötüleme ve yok etmeye çalışması, her sahada zararlara ve kayıplara yol açtığı gibi, milli eğitime, ve başta resim sanatı olmak üzere, bütünüyle güzel sanatlara da zarar ve ziyan getirmiştir. Türk resim sanatı ve resim anlayışı, başka bir deyişle, Milli Türk resmi, değişiklik göstermeden ve taviz vermeden bütün bu badireleri atlatmıştır. (23)

Birinci Dünya Savaşı yıllarında ortaya çıkmaya başlayan milli irade, kısa zaman içinde bir baş altında toplanmaya başlamış, istiklal savaşı ile birlikte tam ve mutlak bir siyasi güç olarka dünya siyasetine damgasını vurmuştur.

Batı'daki anlamına giderek daha çok yaklaşan bir resim patlaması. 1914 yılına rastlar. Sanayii Nefise'de açılan "Avrupa Sınavını" kazanan gençler, 1910'da Parise gönderilmişler I.Dünya Savaşının çıkması üzerine yurda geri çağrılmışlar yada Fransa, Almanya ve İtalyadan kendi istekleriyle ülkeye geri dönmüşlerdir.

1914 kuşağı sanatçıların bir bölümü doğruca Sanayii Nefise çıkışlı, bir bölümü ise Deniz Harp Okulu'nu bitirdikten sonra, teğmen iken ordudan ayrılıp Sanayii Nefise'de

(22) Ümit Bayaroglu "Ayvazovski'nin döneminde İstanbul'da Resim Focus Sayı.I, ocak 1997 s.85

(23) Türk eğitiminin tarihi Meydan Larousse İST. 1996 S.115

resim eğitimi görenlerdir. Çağdaş resim sanatı eski minyatür sahnelerinde karşımıza çıkan çıplak kadın ya da erkek tasvirleri, belli bir gözlem ürünü olsada, bunların bir modele bakmaksızın, klişeleşmiş bir şema esasına göre yapılmış oldukları kesindir. Ancak resim eğitimi, Avrupa yöntemlerini izlemeye başlayınca, canlı model kullanma zorunluğu kendiliğinden ortaya çıkmış.

Çıplak sorununun, evrensel değeri önemli olan Türk kültür yenilenmesi içinde olağanüstü bir yeri vardır. Ne var ki, yeni eğitim yöntemleri çağdaş bir sanat düzeyini araştırmakta öngördüğü hedeflere ulaşmak, elbette kolay değildir. Türk sanat eğitiminin canlı model kullanma programını uygulamaya koyabilmesi de başlı başına bir sorun olmuş ve bu uğurda pekçok serüvenler yaşanmıştır. Bir yandan figür alanındaki ilgilerini yoğunlaştıran bu ressamların, peyzaj temalarına değişik yorum boyutları kattıkları görülür. Natürmort temasına yönelişlerinde de bu köklü geleneği, yeni deneyler ve yeni nesnelere zenginleştirmişlerdir. (24)

Osmanlı Sanatının klasik dönemini oluşturan 19.yüzyıl Türk minyatür sanatı, bütün yabancı etkilerin izinden kurtulmuştur. II. Selim ve III. Murat'ın destek ve himayeleri bu sanatın daha da gelişmesinde önemli rol oynamıştır. Batı sanatının izleri, geleneksel Türk minyatür sanatının son örneklerinde dikkati çekecek ölçüde görülmektedir. Zaten kısa bir süre sonra, 19. yüzyılın başlarından itibaren minyatürlerin yerini batılı anlamda resim sanatı almaya başlar. (25)

Cumhuriyet döneminde, yüksek düzeyde resim heykel ve mimari eğitimi yapan sanayii Nefise Mektebi, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi adını almıştır. 1909'da kurulan Osmanlı Ressamlar Cemiyeti de, Güzel Sanatlar Birliği'ne dönüştürülmüştü (1926)

Devletin Avrupaya gönderdiği ressamlar gördükleri tarzları Türkiye'ye getirmişlerdi. Türkiye'de, batılı anlamda bir resim hareketinin oluşumu en hızlı sürecine 1914 yılında ulaşmıştır. 1914 kuşağı Türk resim tarihinde, verdiği örneklerle önemli bir aşamayı temsil etmiştir. Türk resmin; kompozisyon, desen, renk olarak "bir uyum ve dengenin ifadesi" olduğunu göstermiştir. Ayrıca, figür alanında oluşturdukları örneklerle, peyzaj temalarına farklı yorumlar getirmişlerdir.

(24) Sezer Tansuğ Çağdaş Türk Sanatı Remzi kitabevi İst. 1991 S.122

(25) Sema Deniz-Selim Aydos Sanat Tarihi Ankara 1993 S.165

1940 lı yıllarda, çeşitli toplumsal konuları işleyen bir grup ressamın ortaya çıktığı görülür. “Yeniler” adıyla anılan bu grup, dönemin kimi sosyolog ve psikologların tarafından önemli ölçüde destek görmüştür. “Yeniler” grubunu oluşturan ressamlar, kendileri ve önceki anlayışlar arasında ilişki kurmuşlardır; “Amacımız, her nesil ve üslubu değerlendirerek, sanatçılar arasında birlik ve beraberlik kurarak, milli bünyemize tam uyacak şekilde eserlere ulaşmaktır” sözüyle düşüncelerini formüle etmişlerdir.

1950’li yıllarda birlikte, Türk resim sanatı, soyut sanat akımlarının etkisi altına girmeye başlamıştır. Daha önce toplumsal konulara ilgi duyan ressamlar bile bu dönemde soyut sanat akımlarının etkisinde kalmışlardır. Önceleri çeşitli resim gruplarının öncüsü olan ya da onların içinde yer alan kimi sanatçılar; soyut sanata yönelmişler, bu doğrultuda eserler vermişlerdir. 1950 ile 1960 yılları arasında kimi ressamlar, eserlerinde kısmen batı, kısmen yerli kaynaklardan hareketle, gerçek üstücü bir anlayışa bağlanmışlardır. 1960 dan sonra soyut (non-figüratif) çalışmalarına figüratif karakter veren birçok sanatçı görülür. Bu dönemde, Türk figür resmi, hem köyle, hemde kentle ilgili konuları kapsayan özgün temalarla önemli bir tarza kavuştu.(26)

Her türlü yobazlığı, tutuculuğu ve mantıksızlığı milletin üzerinden sıyrıp atan, devlet kavramını gereksiz ve boş sıfatlardan temizleyip arındıran, ve temelini milli iradede alan bu siyasi hareketler, Mustafa Kemal Paşa’nın önderliğindeki kadrolarla başarılmış, bir ara, Mustafa Kemalcilik ve Kemalizm gibi yakıştırmalarla ifade edilmiş sonunda “Atatürkçülük” terimi ile siyasi ve içtimai çerçevesine oturmuştur.

Atatürkçülük o günlerden bu günlere nesilden nesile emanet olarak devredilmiş, geniş kadroların sahiplendiği milli bir ülkü olarak yaşayan bir kavramdır. Ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğüne ve bütün milli değerlere zarar verecek olgulara karşı tetikte bekleyen ve bu tür olguları görüldüğü yerde etkisiz ve zararsız hale getiren, milletin içinden çıkmış geniş kadroların talimatı ve devamlı takibi ile, Türk eğitimi ve sanatı kısa zamanda serpilmiş evrensel boyutlarına ulaşmıştır.

(26) Sezer Tansuğ Çağdaş Türk Sanatı (2.Basım) Remzi Kitabevi İstanbul, 1991, S.157-193

Milli Eğitimde ve güzel sanatlarda ulaştığımız evrensel boyutlar bir Türk mucizesidir. Bunu iftiharla söylüyoruz. Ancak bu mucizenin arkasında, Atatürkçü öğretmenlerimizin ve laik devletimizin oluşu, ayrı bir gurur vesilesi oluşturmaktadır. “Bir millet sanattan ve sanatkârdan yoksunsa, tam bir hayata sahip olamaz. Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş olur”

K. Atatürk

Türkiye’de öğretmen yetiştiren kurumlar hakkında geniş bilgi için bak (22)

(22) Cemil Öztürk, “Türkiye’de Öğretmen yetiştiren kurumların doğuşu: Darülmüallimin Rüşdi 1848-1877”, Milli Eğitim, sayı 137 Ocak Şubat, Mart 1998 Sayfa. 74-79

a)I. MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ'NİN TARİHÇESİ

Türk tarihi içinde, eğitim sistemleri, sanat ve özellikle resim eğitimi ve etkinlikleri konusuna kısaca değindik. Ashında ciltler dolusu yazılsa, tam anlatılamayacak kadar, özgün ve dolu bir potansiyeli olan bu etkinlikleri bu kadar kısa ancak özetleyebildim.

Amacım, dünya genelinde geniş bir mozayik diye tanımlayabileceğimiz etkinlikler içinde bir noktaya dikkati çekmek, geçmiş ile çok yeni sayılabilecek, ve kapsamı bakımından küçük kalan bir harekete, yani “Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi” bünyesindeki Resim-İş Eğitimi Bölümüne kısaca değineceğiz.

Doç. Dr Vural Yıldırım'ın ifadesiyle, “1970 lerde Eğitim Enstitüsü, 1980 de Yüksek Öğretmen Okulu, 1982 yılında ise Resim-İş Eğitimi Bölümü adı altında ve Atatürk Eğitim Fakültesi bünyesinde farklı bir yapıyla karşımıza çıkan bu hareket, “Türk Milli Eğitimi’nde ve sanatında vazgeçilmez bir yere sahip olmuştur.

Doç. Dr. Vural Yıldırım, “Bu yerin kazanılmasındaki gurur payının yetişmiş eğitim kadrosuna ait” olduğunu da özellikle belirtiyor (23).

Önceden de belirttiğim gibi, Atatürk Eğitim Fakültesi ve bu Fakülte bünyesindeki Resim-İş Bölümü isim olarak çok yeni olmasına rağmen, kuruluş olarak kökü eskiye, 16 Mart 1848 tarihine kadar gitmektedir. Bu tarih öğretmen yetiştiren kurumların 150 yıllık geçmişine baktığımızda Erkek Öğretmen Okulu olan Darulmuallim’in eğitime açılmasıyla başlamaktadır.

Bundan yüzyıl kadar sonra, 1946-47a öğretim yılında Yıldız'da İstanbul Eğitim Enstitüsü toplu dersler bölümü açılmıştır. 1947-1948 öğretim yılında Çapa'ya taşınan İstanbul Eğitim Enstitüsü kapatılarak öğrenciler Ankara ve Balıkesir Eğitim Enstitülerine dağıtılmışlardır. 1950-1951 öğretim yılı başında (23 Ekim 1950) Çapa'da Edebiyat, Fen, İngilizce, Fransızca bölümleriyle eğitime tekrar başlamıştır. Burada aynı zamanda Yüksek Öğretmen Okulları adı altında bir müdürlük idaresinde her okul kendi müfredatına uygun eğitim öğretim yapmış.

(23) Vural Yıldırım, Marmara Üniversitesi, A.E.F. Resim-iş Bölümünü Tamyalım Sanat Çevresi, 1993 s.56-57

1966-1967 öğretim yılında Kadıköy'deki Ziverbey'deki yeni binasına taşınmış günden güne yeni katkılarla büyük gelişme gerçekleştirilmiştir.

1967-68 yılından itibaren bütün bölümlerin öğrenim süresi 3 yıla çıkarılmış. Resim-İş, Beden Eğitimi bölümleri açılmıştır.

1969-70 öğretim yılında müzik bölümünün açılmasıyla eğitim, matematik, fen, türkçe, sosyal bilgiler, ingilizce, fransızca, almanca, resim, müzik, beden eğitimi olmak üzere bölüm sayısı on bire yükselmiştir. (gece gündüz olmak üzere)

1970 yılında Eğitim Enstitüsü adı altında Ortaköy'de açılan iki yıllık okul da varlığını sürdürememiş, mevcut öğrencilere kısa sürede diplomaları dağıtılarak kapatılmıştı.

Kapatılan neydi. Adı İstanbul Eğitim Enstitüsü iken Cumhuriyetin onuncu yılında İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü olan kurum mu? Aradan geçen on yıla yakın sürede yeri ve boşluğu başka hiç bir şekilde doldurulamayan bir eğitim dünyasıydı.

1973 yılında Cumhuriyetin 50.yılı dolayısıyla Atatürk Eğitim Enstitüsü adını alarak, eğitim ve öğretim hayatına başlamış oldu. Yetiştirdiği ve mezun ettiği geniş öğretmen kadrolarıyla onurlu ve dopdolu bir geçmişi olan okul, tekrar açıldıktan iki sene sonra 20 Temmuz 1982 tarihinde 41 sayılı kanun hükmünde kararname ile ve sonradan bu kararnameyi kanunlaştıran 2809 sayılı kanunla kurulan Marmara Üniversitesine bağlanarak, MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜTESİ adını almıştır.(24) O günden bu günlere, global eğitim sistemine mükemmel bir uyum ve katılım sağlayan Türk eğitim mozayigi içindeki müstesna yerini başarıyla koruyan, ATATÜRK EĞİTİM FAKÜTESİ yıldan yıla daha iyiye daha güzele ve daha doluya yönelik çalışmalarıyla, çağdaş Atatürk Türkiyesindeki Eğitim kurumlarına çoğu yönlerden örnek ve önder olmaya devam etmektedir.

Eğitim fakülteleri kurulurken, doğrudan veya dolaylı olarak öğretmen yetiştirme fonksiyonuna sahip bazı akademi ve yüksek okulları da, kendi bünyesine almış. Örneğin, 2809 sayılı kanunla, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Atatürk Yüksek Öğretmen Okulunun fakülteye dönüşmesi suretiyle kurulan Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, aynı kanunla İstanbul Yabancı Diller Yüksek Okulu ile

(24) İsa Eşme Atatürk Eğitim Fak.Rehberi, M.Ü.A.E.F. Yay., İst.1997, S.4-5

Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Anadolu Hisarı Gençlik ve Spor Akademisi'ni birer bölüm olarak içine almıştır. Bu kanun, bu fakülteye bağlı sınıf öğretmeni yetiştirmek üzere bir eğitim yüksek okulu açılmasını öngörmüştür.(25)

Eğitim fakülteleri, ilk yıllarda eğitim ve öğretim faaliyetlerini yüksek öğretmen okullarından devraldıkları programları yürütmüşler. Yüksek Öğretim Kuruluda II Kasım 1982 Tarih ve 220/5317 sayılı genelgesi ile, bu uygulamanın sürmesini istemiştir.

Eğitim fakülteleri, kuruluşunu izleyen yıllarda, yüksek öğretmen okullarından devraldıkları bölüm, anabilim dalı yapısı ile faaliyet göstermişti. 1988 yılında 9 bölüm, 16 anabilim/anasanat dalı olan Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesinin bölüm sayısı, 1989 yılında Halk Eğitim Bölümü'nün açılması; 1993 yılında Beden Eğitimi ve Spor Bölümü'nün Rektörlüğe bağlı Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okuluna dönüştürülmesi bünyesinde birden fazla diploma veren birim olan Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Yabancı Dil Eğitimi Bölümleri'nin YÖK'ün 5 Temmuz 1994 tarihli toplantısında alınan kararla kaldırılıp, yerine Fizik, Kimya, Matematik, Biyoloji, Fen Bilgisi, Tarih, Coğrafya, İngiliz Dili, Alman Dili, ve Fransız Dili bölümlerinin kurulması ile on yediye yükselmiştir.(26)

Kurumun on yıl gibi kısa zamanda bu kadar gelişmesi ve teşkilatlanabilmesi başlı başına bir mucize sayılsa da 1992 yılından günümüze kadar geçirdiği gelişmeler çok daha büyük çapta olmuş. Üst üste gelen mucizeler olmuştur. Daha doğrusu Dr. Yıldırımın ifadesiyle "Kadroların Başarısı" olmuştur. Kadrolarda mucize yaratanlara gelince, adı ulu önder Atatürk'ün adı ile bütünleşen Fakülte, 1848 yılında başlatılan öğretmen yetiştirme hizmeti, başarıyla devam ettirilmekte, halen 296 akademik ve 82 idari personel ile bu yarış sürdürülmektedir.

(25) Marmara Üniversitesi rehberi: 1991 İstanbul S.16-58

(26) Cemil Öztürk, Türkiye'de Düünden Bugüne Öğretmen Yetiştiren Kurumlar M.Ü.A.E.F. Yay. İstanbul, 1998 S.228-229

Fakültenin dekanlık görevini sırasıyla; Prof. Dr. Amil Çelebioğlu “Kurucu Dekan” (1982-1983, Prof. Dr. Hakkı Dursun Yıldız (1983-1984) “Vekaleten”, Prof. Dr. Turan Ilgaz(1984-1987), Prof. Dr. İnci Enginün (1987-1990), Prof. Dr. Coşkun Alptekin (1990-1993), Prof. Dr. Hikmet Savcı (1993-Halen devam ediyor) (27).

Atatürk Eğitim Fakültesi mezunları genellikle Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı orta öğretim kurumlarında öğretmen olarak görevlendirilmekte bu nedenle dört yıllık öğrenim süresi içinde Pedagojik Formasyon dersleri verilmekte, aynı zamanda eski Eğitim enstitüleri ve benzeri (üç yıllık) yüksekokul mezunlarına bazı anabilim ve anasanat dallarında lisans tamamlama programları uygulanmıştır. (Fakülteye bağlı Eğitim Yüksekokulun’da iki yıllık ön lisans eğitimi görenler 1985-1986 yılında lisans tamamlamışlardır) Anadolu Liseleri öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla Fen Bilimleri Eğitimi Bölümünde (Fizik, Kimya, Matematik ve Biyoloji öğretmenliği Programlarında) 1986-1987 Ders yılı başından itibaren İngilizce öğretime başlamıştır.(28)

Fakültenin Resim-İş, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerine ön kayıt-özel yetenek sınavı ile öğrenci alınmaktadır. Bu sınavlar için ÖSS (Birinci Basamak) puanı esas alınarak fakülte Dekanlığınca tespit edilecek diğer koşullar ilan edilmiştir.

Öğretmen yetiştiren kurumlar, Milli Eğitim Bakanlığının sık sık değişen eğitim politikalarından kurtularak akademik bir eğitim ortamına kavuşmuştur. Eğitim Fakülteleri, girdikleri üniversite ortamında, kendi akademik kadrolarını yetiştirmek için lisans üstü programlarında kendi elemanlarını yetiştirebilir duruma gelmiş ve aradan geçen on beş yıllık sürede, eğitim niteliği yönünden diğer üniversiteler düzeyine gelmiştir.(29)

(27) İsa Eşme, M.Ü.A.E.F. rehberi 1997, M.Ü.A.E.F. Yayınları Şubat 1997 S.6-7

(28) Süleyman Leylak, Marmara Üniversitesi Rehberi, M.Ü.T.E.F.M.B, İST.1991 S.57-58

(29) Yasemin Bayburt “Çağı Yakalamak İsteyen Toplumumuzda Öğretmen” Milli Eğitim Sayı 137. Ocak, Şubat, Mart, 1998 Sayfa 100

Atatürk Eğitim Fakülteleri yapılanmasında sekiz yıllık kesintisiz eğitime öğretmen yetiştirme hazırlığı açısından olumlu yenilikler getirmekte, temel eğitimin altı-sekizinci yıllarına öğretmen yetiştirmede mevcut boşluğu doldurmaktadır.(30)

(30) İsa Eşme, "Eğitim Fakültesinde Yeniden Yapılaşma", Marmara'nın Sesi Sayı 14, Eylül 1997 Sayfa 25-26

a)2. MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ RESİM-İŞ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ TARİHÇESİ

Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Resim-İş Eğitimi bölümü denince, çok az insan bu sanat dalının kapsamını yada başka şekilde söylenirse, gerçek boyutlarını anımsıyor.

Bu sanat dalı, sadece sanatçı yetiştirmiyor, sanat öğretmeni yetiştiriyor diyelim,. Sözgelimi, normal bir eğitmen (veya öğretmen) sanatçı değildir, sanat eğitmeni hiç değildir, diyebiliriz. Aynı şekilde normal bir sanatçı da eğitmen yada öğretmen değildir.

Sanatçı yetiştiren kurumlar vardır, öğretmen yetiştiren kurumlar vardır. İşte, “Resim-İş Eğitimi, “Sanatkâr yetiştiren kurumlara öğretmen yetiştiren bir kurum olma vasfını taşıyan tek kurumdur. Örneğin, kurumun resim bölümünden mezun öğrencilerini ele alalım bu kişiler ressam değildir, resim öğretmeni de değildir, ressam resim öğretmenidirler, ayrıca tüm resim-iş (plastik sanatlar) bölümlerinden bir ölçüde anlarlar ve dersini verirler. 1967-1968 öğretim yılı içinde, Atatürk Eğitim Enstitüsü bünyesi içinde “Resim-İş Bölümü” açıldı ve ders vermeye başladı. Bu bölümün gerçekleştirilmesinde, İlhami Demirci, Malik Aksek, Şinasi Barutçu ve Rüstem Duyuran gibi değerli hocaların katkısı büyük olmuştur. Kısa zamanda tamamlayıcı uygulama derslerinin ilavesiyle müfredat doyurucu bir düzeye ulaştı.

Sayın hocam Basri Erdemin bana verdiği bilgilere göre, Bölüm açıldığında, Modelaj dersine Hakki Karayiğitoğlu, sanat eserlerini inceleme dersine O.Zeki Çakoloz, Sanat tarihi dersine Rüstem Duyuran girmeye başladı. Bu hocalar bu derslerin müfredata alınmasına katkıda bulunmuş ve öncülük etmişlerdir.

İkinci yıl, yazı ve örgü dokuma dersine Nimet Karayiğitoğlu, Şevket Armans Form ve inşa derslerine başladılar. Yine aynı şekilde bu hocaların katkılarıyla bu dersler müfredata alınmış oldu.

Üçüncü yılda Süleyman Saim Tekçan hoca Bölüme Grafik sanat dalını kazandırmış, grafik derslerine girmiştir. Tatbiki Güzel sanatlar akademisinden (Şimdiki adı Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi) ücretli öğretmen olarak gelen Vehbi Yazgan hoca ağaç işleri dersine girmiştir.

1970-1971 dönemi ilk mezunlarını veren okul, Temel Hamza Bahadır ile Ahmet Özol'un asistan kadrosuna almıştır.

1973-1974 Eğitim yılında Nuzhet Kutluğ-İsmail Avcı ve Ramis Aydın, mezunlarından Basri Erdem, öncüler gurubuna katılmış oldu.

1966 yılında resim bölümünün kurucularından, İlhami Demirci, Malik Aksel, Şinasi Barutçu, Rüstem Duyuran, Selahattin Taran, Şevket Arman, Nimet Karyiğitoğlu gibi kıymetli hocalar ülkemizin yurt dışında eğitim görmüş eğitimcileriyle eğitime başlamış, daha sonra Süleyman Saim Tekcan, Mustafa Tömekçe, Osman Zeki Çakaloz'un katılımlarıyla güçlü bir kadro oluşturarak bugünkü Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Bölümünün temelini oluşturarak ilk yıllardan itibaren çok değerli sanatçılar camiası yanı sıra, eğitime yetiştirdiği sanatçı eğitimcilerle sanat camiasında seslerini duyurmaya çalışmaktadırlar.

Tezimi hazırladığım ilk günlerde bana canlı kaynak olan hocalarımdan Yunus Güneş'in vermiş olduğu bilgiler doğrultusunda...Resim-İş Bölümünün kurulmasında katkıları olan ve bölümün yeni derslerinin açılmasında öncülük yapan hocalar aşağıda gösterilmiştir:

Bölümün Kurucuları (Tamamlayıcı-Girişimci)

İlhami Demirci; Bölüm şefi, Bölümün kurucusu,

Malik Aksel, Bölümün kurucusu,

Şinasi Barutçu, Bölümün kurucusu,

Rüstem Duyuran, Bölümün kurucusu, Sanat tarihi hocası.

Birinci derecede Tamamlayıcı-kurucular

Hakkı Karayiğitoğlu Modelaj Dersi Hocası

O.Zeki Çakaloz: Sanat eserlerini inceleme dersi

Süleyman Saim Tekcan: Grafik dersine

Salahattin Hüsnü Taran: Resim

Şevket Arman: Form ve İnşa dersine

Mustafa Tömekçe: Resim

Vehbi Yazgan: Ağaç işleri dekisi

Nimet Karayığitoğlu: Yazı ve örgü dokuma dersi

İkinci derece Tamamlayıcı-Kurucular

İrfan Yılmaz: İş Teknik, İsa Başlıoğlu: Resim

Tevfik Karakaya: İş Teknik, Muammer Öner: Resim

Ramis Aydın: Resim, Mehmet Özet: Resim

İsmail Hakkı Öcal, Modelaj

Dinçer Erimez: Resim

İsmail Avcı: Resim-Baskı Resim

Nuzhet Kutluğ: Resim (eski ana sanat dalı başkanlarından)

Mehmet Zeki Kuşoğlu: Grafik

Aydemir Atalay: İdari çalışmalar yanında Resim derslerine girmiş

Asistanlar

Ahmet Özol

Temel Hamza Bahadır

Basri Erdem

1967-1968 eğitim yılından, 1998 yılına Otuz yıllık kısa Tarihçesi ile gelen Resim-İş Bölümünün kurucusu hocaları, Eğitim tarihimiz içindeki onurlu yerlerini her zaman için koruyacaklardır.

1967-1968 öğretim yılında bölümün adı İstanbul Eğitim Enstitüsü iken 1973 yılında Cumhuriyetin 50.yılı nedeniyle bölümün adı değiştirilerek İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü oldu.

1 Aralık 1980 yılında bölümün adı bu sefer İstanbul Atatürk Yüksek Öğretmen okulu olarak değiştirildi.

21 Temmuz 1982 tarihinde 2547 sayılı yüksek öğrenim kurumu (YÖK) yasasıyla adı Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi olarak Göztepe Kampüsünde öğretime devam etmektedir.(31)

(31) İsa Eşme M.Ü.A.E.F. REHBERİ1997 M.Ü.A.E. yay şubat 1997 s. 197-211

I-b) EĞİTİM SİSTEMİ

Resim iş eğitimi bölümünde, eğitimin amaçları doğrultusunda bilgilerini topluma yansıtan, sanata katkıda bulunan yaratıcı yeteneklerin ortaya çıkmasında çalışmalar yapan eğitim öğretim programları uygulanır. Eğitimde öğrencilere, sanat eğitimi yanı sıra genel kültür, eğitim formasyonu ve özel gözlemlerle deneysel eğitim ve öğretim programı uygulanır.

Resim iş eğitiminde bilgi beceri düşünce yaratıcılık ve yeteneklerin, çizgi, boya, fırça ve kalemle kağıt, tuval üzerine başkalarının göremediği gözle gösteren görsel sanata ve sanatın gelişmesine katkıda bulunacak eserler çıkaracak sanatçılar yetiştirmektir. Öğrencilerin yaratıcı yetenekleri doğrultusunda ikinci sınıftan sonra resim, grafik, heykel, tekstil, iş tasarımı ve seramik anasanat dallarına ayrılarak çalışmalarını bu dallarda tamamlayarak mezun olurlar.

Yetenekleri doğrultusunda bu öğrencilere ikinci bir eğitim programları olan yüksek lisans ve sanata yeterlilik programlarına katılarak bölümde kendilerini yetiştirme olanakları tanınır. Yukarıda da, değindiğimiz gibi, resim iş bölümü; ressam resim öğretmeni gibi, sanatkar sanat öğretmenleri mezunu veriyor. Aynı zamanda bölümün kuruluşundan beri değerli kurucu öğretmen kadrolarının katkısıyla üç yıl gibi kısa bir zaman içinde kendi standart, eğitim sistemine ulaştığını ve bu sistemi tali değişiklikler dışında halen aynen ve aynı şekilde devam ettirdiğini belirtelim.

Diğer sanatçı mezun veren kuruluşlarla fazla farkı olmayan Eğitim Enstitüleri, ilk iki sene okutulan derslerde ayrıcalık gösteriyorlar.(Konu hakkında detaylı bilgi için (31)bakın) Müfredat programlarındaki değişiklikler nedeniyle formasyon dersleri için mürakat eden sanatçılara Enstitü kapıları her zaman açık tutulmaktadır.(32)

Kadıköy Kuyubaşı Fikirtepede öğretime başlayan Eğitim Enstitüsü Resim iş bölümünde, Resim, grafik sanatlar, modelaj, yazı, fotoğrafı, madenişleri örgü dokuma işleri dersleri verilmekte idi.

(32) Vedat Özoy "Türkiye ve A.B.D'de Sanat Eğitimi ve Sanat Öğretmeni yetiştirme yöntemlerinin bir karşılaştırılması", Milli Eğitim S. 137 Ocak,Şubat,Mart 1998 s.101-107

1969-1970 yılında ilk mezunlarını veren eğitim enstitüsü resim iş bölümü ortaya koyduğu yaratma gücü ile tarihimize katkılarıyla ayrı bir yeri olacaktır. Bunu şu cümle ile özetlemek çok doğru “Milletimizin hakiki gücü geleceğe devredilen sanat eserleriyle ölçülür.” Gençlerimizin bu alanda gösterdiği üstün çalışmalar, milletimizin güçlü olmasında mutlu yarınlar hazırlanmasında önemli görevleri başaracaklarından emin olabiliriz.

İstanbul Eğitim Enstitüsünde, yıllardır eksikliğini hissettiren Resim İş bölümünün kurulmasıyla yeni bir ufuk açıldı.(33)

Açılan bu bölümde okutulan dersler her sene çeşitli nedenlerle değiştirildi. Ancak yeni çağa uygun derslerin eklenmesiyle gelişmiş Türkiye’ye katkıları olmuştur.

(33) İlhami Demirci “İlk adım” İstanbul Eğitim Enstitüsü Kataloğu İstanbul 1970

b) I. MÜFREDAT PROGRAMI

İstanbul, Eğitim Enstitüsü zamanında okutulan dersler Resim-Grafik Sanatlar-Modelaj-Yazı-Fotoğrafi-Maden İşleri

Örgü Dokuma İşleri.

“İstanbul Eğitim Enstitüsünde, yıllardır eksikliğini duyduğumuz Resim-İş bölümünün kurulmasıyla yeni bir ufuk açıldı. İstanbul gibi, müzeleriyle sanat ve tarih eserleriyle eşsiz zenginliklere sahip, bir ilimizde plastik sanatlar yönünden araştırılacak, incelenecek pek çok eser var. Öğrencilerimiz, sanat galerilerinde açılan sergileri görmekle çağın değişik sanat anlayışlarını izlemeleri mümkün.

Disiplinli bir çaba ile öğrenmek, araştırmak, klasik bilgilerle desen ve kütle yapısını tanımak, koleksiyon ve ifade imkanlarını aramak, bütün eğitim ve öğretim çalışmalarında değişik malzeme ve tekniklerden faydalanmak, iş prensibine bağlı, daima estetik değerler içinde biçimler yaratmak amaçlarımız malzeme olarak ağaç ve madeni, bir sanat okulu görüşüyle değil, daha ziyade artistik yönden ele almak şart”. Diye okulun amacını özetleyen bölüm başkanı ve şefi İlhami Demircinin sözleri bize çok şey anlatmaktadır.

Resim derslerinde plastik yeteneğin çeşitli işlemleri içinde; gözle görülen, realiteyle teması en açık bir şekilde ortaya koyan desen dersleriyle sanatçının temelini oluşturmada en yardımcı ders olarak işlevini ortaya koymaya çalışmış öğrenciye çeşitli gereçlerle örgü ve dokuma tekniğini kazandırmak, el yatkınlığını, beğenilerini ve buluşlarını geliştirmek için. Ulusal süs öğelerinin tanıtılmasına ve yeni buluşlar yapılmasına olanak hazırlamak için örgü dokuma İlhami Demirci (Resim-iş bölümü şefi) dersinin etkisi olmuştur.

Çizgi, benek ve sath anlayışı içinde yapılacak çalışmaların en iyiye ulaşması için iki, sadece iki unsura inmekle mümkündür. Tezat, armoni, tekrar ve etütlerde renk, ışık-gölge, siyah-beyaz ve serbest leke tanziminde duygularımızı ve heyecanlarımızı anlatmada bize sonsuz imkanlar tanıyan grafik derslerinde Litografi seligrafi ağaç oymada bize yardımcı unsurlardır. Yazı derslerinde biçimleri zaman zaman değişen bir sanat şekli olarak kabul edilse bile, bir yazışma anlaşma aracı olarak okunaklı akıcılık, açıklık, güzellik ve kolaylık aranır.

Maden İşleri dersinde ortaokullardaki iş derslerini yürütmek için müfredat programının istediği yeteneği vermekle beraber, okulun amacı öğretmen adaylarına artistik formasyonda kazandırmaktır. Modelaj derslerinde çamur ile şekillendirme. Dayanıklığı sağlamak için alçı beton gerekirse bronz ile döküm yapılır. Heykelcilik bir mekan sanatıdır. Çamurlar parça parça konarak, boşluk doluluk, girinti çıkıntı (gölge ışığın tanzimi) kitlelerin tasarımı nispet ve çizgilerin ritmi eserin başarısında başlıca unsurdur. Trük mühimdir. Hepsinin üzerinde kabiliyet ve heyecan rol oynar nerede durulacağını bilmek başlıca endişe olmalıdır.

Resim İş bölümü öğretmenleri (1969-1970) Hakkı Karayığit-İlhami Demirci-Mustafa Tömekce-Nimet Karayığit-O Zeki Çakoloz-Rüstem Duyuran-Selahattin Taran-Süleyman Tekcan-Şevket Arman-Şinasi Barutçu-Vehbi Yazgan'dır.

1969-1970 Öğretim yılında ilk mezunlarını veren İstanbul Eğitim Enstitüsü eğitim tarihimize güçlü katkılarda bulunmuştur.(34)

yaşayan çağdaşlığın izlerini devamlı yansıtan ülkemiz, modernleşme, gelenek, soyut somut, çağdaşlaşma, batılılaşma, gibi özgün değer mirası insanlığın ortak malıdır.

Atatürk Eğitim Fakültesi Mezunları geleneksel olarak mezun ettiği öğrencilerinin resimlerini her sene sergileyerek onların başarısıyla övünmekten ve sanatsal çalışmalarını dinamik atılım içinde kültür ve sanat yoluyla tanıtımında katkıda bulunmaktadır. Çağımızda eğitim ve öğretimin yanı sıra sanatta da korkunç bir değişim hızla sürmekte. Çağdaş kültür ve uygarlığın korunması ve yaşatılması için geliştirmek amacıyla resim-iş eğitimi bölümünün eğitim sistemi hem sanatçı hem de sanat eğitimcisi yetiştirme çabası içinde amacına uygun eğitim vermektedir.

Resim, Grafik, Heykel, İş tasarım, Tekstil, Seramik ana sanat dallarında çağdaş yöntemler doğrultusunda yaratan, yeni buluşları yapan genç dinamik öğrenciler yeni programlarla desteklenmektedirler. Daha geniş bilgi için bak.(34)

(34) Yüksek öğretim Kurulu tarafından hazırlanan 9-12-1997 tarihinde Eğitim Fakültelerine gönderilen yazıdır". Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının yeniden düzenlenmesi" Milli Eğitim Sayı 137, Ocak,Şubat,Mart 1998 Sayfa 108-109

I. Yarıyıl

Türk dili, Yabancı dil, Desen, Perspektif (Mekan bilgisi), Temel Plastik Sanatlar Eğitimi, Eğitime Giriş, Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi, Estetik ve Sanata Giriş, Yazı

II. Yarıyıl

Yabancı dil, Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi, Türk dili, Eğitim Sosyolojisi, Temel Plastik Sanatlar Eğitimi, Yazı, Desen, Estetik ve Sanata Giriş Perspektif (Mekan Bilgisi)

III. Yarıyıl

Yabancı dil, Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi, Eğitim Psikolojisi, Desen, Resim, Grafik, Tekstil, Modelaj-seramik, İş Tasarım.

IV. Yarıyıl

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Uygarlık tarihi, Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi, Sanat Tarihi, Desen, Resim, Grafik, Tekstil, Modelaj, Seramik, İş Tasarım.

Dördüncü yarıyıl sonunda Resim-İş Bölümü öğrencileri altı anasanat dalına şöyle dağıtılır. Resim otuz kişi (üç atölyeye ayrılır) Grafik Eğitimi yirmi sekiz kişi. Tekstil yedi kişi, diğer öğrenciler, iş tasarım, Seramik, Heykel Bölümlerine isteklerine göre dağılır.

V. Yarıyıl

Eğitimde Ölçme Değerlendirme, Geleneksel Türk Tarihi, Sanat Eğitimi Yöntemleri, Sanat Tarihi, Desen, Fotografi, Resim Teknikleri, Yazı, Anasanat Dalı (Seçilen Dala Bağlı)

VI. Yarıyıl

Fotografi, Yazı, Desen, Anasanat Dalı (Resimse Baskı Resim) Sanat tarihi Resim Teknikleri, Geleneksel Türk Sanatı, Rehberlik

VII. Yarıyıl

Resim-iş Eğitimi Yöntemleri, Sanat Tarihi, Anasanat Dalı, Sanat ve Çevresi, Öğretim İlke ve yöntemleri-Uygulama (4.sınıf öğrencileri seçtikleri branşta özgün çalışmalar yaparak sergiler düzenliyorlar, sonra I. dönem (Bir Ay) Staja gidiyorlar.) (35)

VIII. Yarıyıl

Sanat Tarihi, Anasanat Dalı, Resim İş Eğitimi Yöntemleri, Eğitim Yöntemi Uygulama, Sanat ve Çevresi.

Günümüz evrensel iletişim ortamında sanatçının özgün benliğini koruyabilmesi giderek zorlaşmakta, Zengin bir geçmişin, güçlü geleneklerin, süratli değişkenlikle

I.b.2. ATÖLYE UYGULAMLARI

Diğer kurumlarda öğrenciler giriş sınavlarında yeteneğine göre ayrılır ve branşlaştırılırken, Resim-İş bölümünde ayırım ve branşlaşma ikinci senenin sonunda tercih sıralamasına göre yapılır. Ben bu özelliğin tecrübeyle, daha doğrusu deneme yanılma yöntemiyle adapte edilmiş bir şekil olduğu kanısındayım.

Kuruluş yıllarında bölümün ilk kadrosunu oluşturan dört hocanın atölye hocası olmaları, ve işin öncülüğünü kendi isiyatifleri doğrultusunda yapmaları, ve sonradan gelen hocaların hazırım üzerine katkı koymalarıyla bölümün uygulama sistemleri kendi şeklini bulmuş oldu. Bugün bölümlerdeki bu mükemmele yakın uygulama şekillerin bu hocalarımıza borçluyuz diyebiliriz.

Uygulama derslerine örnek olarak Hüseyin ve Hayrettin Kılıçkan'ın normal liseler için hazırladığı (36) ders kitabını gösterebiliriz söz konusu kitabın içeriği ve ders şekli bölümle de uygulananla hemen hemen aynıdır bu kitabın isteyenlere bu konuda yeterli bilgi ve içerik vereceği kanısındayım.

(36) Hüseyin Kılıçkan-Hayrettin Kılıçkan, Okullarda Resim Taç yayınevi, İstanbul, 1998 S.8-136

RESİM-İŞ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ DERS İÇERİKLERİ

MODELAJ

Çamur malzeme ile serbest şekillendirme ,Geometrik formlardan oluşmuş 3 boyutlu çalışma , Doğadan etüd (el) , Portre rölyef ,Hayvan figürü , Antik büstlerden kopya , İnsan figürü , Soyutlama , Alçı döküm teknikleri , Patina(37)

DESEN

Antik büstlerden desen , Antik torslardan desen , Kumaş ve antik bir arada desen , Kumaş ve antik tarama , Antik tors ve büst tarama , Natürmort elemanlarından desen , Antik büstlerden füzenle desen , Antik torslardan füzenle desen, Natürmort elemanlarından füzenle desen, Canlı modelden füzenle desen, Canlı model ve antikten desen Natürmort elemanları ve antikten desen(37)

RESİM

Antikten leke (valör araştırmalar) , Renk ve armoniler üzerine açıklamalar , Antikten tek renkli valör araştırmaları , Tek renkle (monokrom) portre çalışmaları , Suluboya tekniği ile antikten tek renkli çalışmalar , Guvaj boya tekniği ile antikten tek renkli çalışmalar , Sanatçıların tablolarından tek renk araştırmaları , Guvaj tekniği ile figür çalışmaları , Sanatçıların reproduksiyonlarından yağlıboya kopyalar , Yağlıboya natürmort çalışmaları , Yağlıboya tek renkli figür çalışmaları(37)

SERAMİK

Seramiğin tanımı ve fonksiyonu , Seramik plaka üzerinde temel sanat uygulamaları , Çubuk tekniği, levha tekniği ve elle şekillendirme yöntemleri , Dekorlama teknikleri(37)

(37) İsa Eşme M.Ü.A.E.F. REHBERİ 1997 M.Ü.A.E.- Yayınları İstanbul 1997 s-193-211

UYGARLIK TARİHİ

İnsanın gelişiminin kavranması , Kültür ve Medeniyet , Büyük Nehirler , İşaretten yazıya , Antik Çağ , Roma Medeniyeti , Büyük Göçler Dönemi , Bizans Medeniyeti , Ortaçağın Genel Yapısı , Haçlı Seferleri ve Rönesans Ortamı ,Yeniçağdaki Gelişmeler , Yakınçağ (37)

TEKSTİL ANA SANAT DALI

Doğadan ve objeden etüdüler , Yeni biçimler oluşturmak , Yüzey düzenlemeleri , Temel Tasarım Öğeleri , Leke, Çizgi, Doku , Çok renkli etkisi, anlatım tekniği, boyama tekniği , Konularla ilgili uygulamalar
Resim-İş Eğitimi Bölümü Ders İçerikleri (37)

PERSPEKTİF

Perspektif genel ve özel tanımları, tarihçesi ve türlerinin sınıflaması ,Perspektif'te elemanlar düzeni ve tanımları , Artistik perspektif türleri Paralel, açılı ve eğik perspektifler ,Perspektif çizim metodlarının tanıtımı , Plandan izdüşüm metoduyla açık ve paralel perspektif çizimi , Ölçü noktaları metoduyla açık ve paralel perspektif çizimi ,Perspektifte eğik düzlemlerin gösterilmesi , Çokgenlerin, dairesel formların ve serbest şekillerin perspektifi , Gölge, gün ışığı ve lamba ışığı gölgeleri Perspektifte yansıma , Serbest elle kroki perspektifler çizmek. (37)

DESEN

El etüdüleri , Ayak etüdüleri , Antikten büst çalışmaları ,Baş etüdüleri , Antikten tors çalışmaları , Değişik objelerden desen çalışmaları , Canlı modelden kroki çalışmaları , Canlı modelden desen çalışmaları , Antik büstten tarama ve tonlama , Antik torstan tarama ve tonlama , Canlı modelden tarama ve tonlama , Kumaş etüdüleri (37)

(37) İsa Eşme M.Ü.A.E.F. REHBERİ 1997 M.Ü.A.E.- Yayınları İstanbul 1997 s-193-211

(37) İsa Eşme M.Ü.A.E.F. REHBERİ 1997 M.Ü.A.E.- Yay- İstanbul 1997 s-193-211

TEMEL PLASTİK SANATLARI EĞİTİMİ

Plastik sanatlarda nokta, Plastik sanatlarda çizgi, Plastik sanatlarda doku, Değer çubuğu ve resim tamamlama, Lavi, Siyah-beyaz kolaj çalışması, Renk çemberi ve renk şiddeti, Armoniler, Renkli kolaj, 6 aşamalı çalışma, Biçim araştırmaları, Rölyef anlatımında yüzey değerlendirmeleri. (37)

YAZI

Harf Çözümleri, Harf Stilleri, Tablalı uçla harf ve satır aralıkları , estetik nitelikte yüzey etkileri, El yazısı, Farklı harf karakterlerinin çözümleri, Yeni harf karakterlerin yaratımı (37)

ESTETİK ve SANATA GİRİŞ

Sanat nedir? Sanatın Doğuşu ve Kaynakları, Sanatın Amacı ve İşlevi, Sanatın Temel Kavramları, Sanatta Öz ve Biçim ilişkisi, Sanat Doğa İlişkisi, Sanat ve Toplum Sanatta Ulusallık ve Evrensellik, Sanat Bilim İlişkisi, Sanat ve Teknoloji (37)

GRAFİK ASD (GRAFİK TASARIM)

Harflerle düzenlemeler (marka çalışmaları), Diyagram (organik objelerle), diyagram (İnorganik objelerle), Alfabe resimleri (Hayvan, bitki, eşya), Renklerle çizgisel kompozisyonlar, Renk skalası, Hacim etkili geometrik düzenlemeler, Konulu grafikler (Trafik eğitim, sağlık, turizm vs.)

İŞ EĞİTİMİ ASD (İŞ TASARIM)

Yüzeysel tasarım araştırmaları açık-koyu-orta değerde, Teknik bilgilendirme (örnekler) malzemeye uygulama, Bakır rölyef tasarımı (alçak rölyef), Eskiz çalışmaları (örnekler) malzeme ile çalışmalar, Üç boyutlu biçimlendirme (mücevher kutusu), Malzemenin özellikleri. Teknik bilgilendirme ve örnek , Metalden biçimlendirmeler ve teknikleri zarf açacağı), Kesme, eğeleme, zımbalarla parlatma, Telden lakı tasarımlar, Teknik bilgilendirme uygulama.

SANAT TARİHİ

Phistorya Paleolitik, Mezolitik, Neolitik Çağ, Primitif halk sanatları, resim, heykel, mimari özellikleri, Mezopotanya Sanatları, Asur Sanatı, Sümer Sanatı, Babil Sanatı , Arkaik heykel, resim, mimarisi ve özellikleri, Anadolu Uygarlıkları, Hitit Sanatı,

Frigya Sanatı, Lidya Sanatı, Urartu Sanatı, Yunan Sanatı, mimari; Heykel sanatı özellikleri, Etrüsk ve Roma Sanatları, Gotik Sanatı. (37)

YAZI

Kesik uç nedir, 45° kesik uç tanımı, Kesik uçla büyük temel harfler, Büyük ve küçük harflerle kelime cümle ve blok yazımı, Yazı ve kompozisyon, Dekoratif yazılar, Gotik yazı 1.2.3.,Kursif yazı 1.2.3. (Büyük-Küçük)

FOTOĞRAF

Fotoğraf nedir? Dünyadaki tarihsel gelişimi (Camera obscura), Fotoğraf Makinesi (gövde) objektif, görüş açısı, objektif değeri, alan derinliği, Karanlık oda (makine) film yatağı, Diyafram enstantane ve ilişkileri, Odak uzaklıklarına göre objektif çeşitleri özellikleri, balık göz (fisheye), geniş, normal, tele, telezom objektifler, Vizör ve çeşitleri refleks vizör özelliği, Duyarlı yüzeyler filmin yapısı, çeşitleri ve hızları, alan derinliği asa ilişkisi, Kağıt çeşitleri ve Multigrade kağıtlar, Karanlık oda donanım, Film ve kağıt banyolarının hazırlanması, Uygulamalı çalışmalara geçiş (film yıkama), Küçük boy kağıt baskılarına geçiş (kontakt ve 9X13 baskı), Büyük boy baskılara geçiş (18X24-30X40) (37)

SANAT TARİHİ

Büyük Göçler dönemi sanatı, Erken Hristiyan ve Ortaçağ Sanatı, Bizans Sanatı, Genel Rönesans ortamı ve Rönesans Sanatı girişi, Rönesans Sanatı, Mesniyenizm Barok Sanatının genel ortamı , Barok Sanatı, Rokoko Sanatı, 19.yy. Avrupa'sında genel sanat ortamı, Modern Sanat ortamına genel bir bakış.

ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Sanat eğitiminin tarihçesi, Sanat ve sanat eğitimi, Sanatın dili, Görsel algı, Sanatsal gelişim kuralları (gelişimde kopya kuramı), Yaratıcılık, Ortaöğretim öğrencilerinin ortak özellikleri ve sanatı öğrenme biçimleri, Çok kültürlü ve kültürler arası eğitim, Sanat eğitiminde kullanılan çağdaş eğitim yöntemleri, müze eğitimi nedir? Estetik nedir? Nasıl öğretilir, Sanat eleştirisi nedir? Nasıl öğretilir? (Betimleme, çözümlenme, yorum, yargı) Sanat tarihi nedir? Nasıl öğretilir?, Atölye çalışmaları nedir? Nasıl öğretilir?

(37) İsa Eşme M.Ü.A.E.F. REHBERİ 1997 M.Ü.A.E.- Yayınlan İstanbul 1997 s-193-211

RESİM TEKNİKLERİ

Füzenle siyah, beyaz, gri, tonlu çalışmalar, Açık koyu değerler üzerine alıştırılmalar, Lavi tekniği ile natürmort çalışmaları, Suluboya tekniği ile natürmort çalışması, Guvaj boya tekniği ile figür çalışması, Pastel tekniği ile natürmort, Ünlü ressamlardan yağlı boya kopya, Yağlı boya tekniği ile natürmort, Yağlıboya ile figür çalışması, Kolaj tekniği ile araştırma çalışmaları, Kolaj tekniği ile kompozisyon çalışması (37)

DESEN

Canlı modelden desen çalışmaları, Canlı modelden açık koyu tarama desen, Canlı modelden portre ağırlıklı desen, Açık koyu portre çalışmaları, Antik büstten açık-koyu tarama, Antik torstan açık-koyu tarama-desen, Natürmort elemanlarından çizgi-leke-desen, Canlı modelden çizgi-leke-desen (37)

SEÇMELİ GELENEKSEL TÜRK SANATLARI (MİNYATÜRÜ)

Minyatür nedir? Özellikleri, teknikleri, Malzemelerin tanıtımı, kağıt yapımı, boyama, altın ezme ve kullanımı, 14. ve 15. yüzyılda Osmanlı kitap ressamlığı, üslup özellikleri, teknikleri, Matrakçı Nasuh eserleri incelemesi, uygulama çalışmaları, 16. 17. yüzyıl Osmanlı yazma eserlerinin incelenmesi, üslup özellikleri, teknikleri, Çok figürlü Osmanlı minyatür örneklerinden uygulama çalışmaları, 17. ve 18. yüzyıl Osmanlı kitap ressamlığının son dönem üslup özellikleri, teknikleri, Levni eserleri incelenmesi, uygulama çalışmaları, Açık veya kapalı bir mekan içerisinde çok figürlü düzenleme çalışmaları, Geleneksel malzeme ve üsluplardan hareketle uygulamalar yaparak değişik sonuçlar elde etme. (37)

SEÇMELİ GELENEKSEL TÜRK SANATLARI (YAZMACILIK)

Yazma nedir? Tarihçe, Yazma örnekleri (orjinaler), Kalıp örnekleri (orjinal), Strafordan kalıp hazırlama, Bedri Rahmi Eyüpoğlu Atölyesi ziyareti, Serigrafi ile yazma motifleri basımı (37)

SEÇMELİ GELENEKSEL TÜRK SANATLARI (TEZHİP)

Tezhip sanatının tarihi gelişimi, Yapraklar çeşitleri ve uygulamaları Goncagül motifinin tanımı ve çizimi, Hatai motifinin tanımı ve çizimi fırça çalışmalarına başlangıç, Penç motifinin tanımı ve çizimi, Konpozisyon çeşitleri, desen çizme tekniği fırça çalışmalarına devam, Murakka'nın renklendirilişi, simetrik kompozisyon çizimi, Kare köşe desen tasarımı, Suluboya ile gölgelendirme usulünün gösterilmesi ve motifin tahrirlenmesi, Guvaj boya ile tonlama (degrade) usulünün gösterilmesi ve Buket çalışmasında tonlama usulünün uygulanması. (37)

SEÇMELİ GELENEKSEL TÜRK SANATLARI (AHŞAP KAPLAMA)

Ahşap Kaplama Tekniği ile ilgili bilgilendirmeler (örnekler), Açık-koyu orta diğerlerdeki kaplamalarla yüzey üzerine kompozisyon, Üç boyutlu formlar üzerine ağaç kaplamanın uygulanması, Teknikle ilgili, kesme, yapıştırma, zımparalama, kaplama, cila, işlemleri hakkında bilgilendirme ve uygulama. (37)

İŞ EĞİTİMİ ASD (İŞ TASARIM)

Telden aplik çalışmaları hakkında bilgilendirme, teknik imkanlar, Tel bükme, kaynak, lehimleme; temrinleri, Levha bakırdan röylef çalışması eskizler. Dövmenin özellikleri, Bakır dövme tekniği hakkında örneklerin gösterilmesi, Döğme zımparalar asitleme parlatma işlemleri, Metalden 3 boyutlu çalışmalar: Levha biçimlendirme teknikleri, çamurdan biçimlendirme, Alçı çalışma (teknik bilgiler) Mozaik çalışmaları, örnekler, Ağaç yonma teknikleri. (37)

İŞ EĞİTİMİ ASD (PROJE ÇALIŞMALARI)

Tel aplikle mekan içinde duvar yüzeyi için kompozisyon, Telin olanaklarının araştırılması, Telden fonksiyonel ve estetik mumluk çalışmaları, Metalden takı çalışmaları, Bakırdan vazo-tepsi-heykel projeleri, Metal üzerine cam eritme tekniği ile bir sehpa yüzeyi yapmak, Mozaikle Duvar panoları ve mekan tasarımları, Ağaç rölyef çalışması (figüratif), Metalden takı çalışmaları. (37)

(37) İsa Eşme M.Ü.A.E.F. REHBERİ 1997 M.Ü.A.E.- Yayınlan İstanbul 1997 s-193-211

İŞ EĞİTİMİ ASD (TEKNİK RESİM)

Teknik resim: Tanıtım, tarihçesi, gerekliliği, TSE 88 Normu'nun tanıtılması, Teknik Resimde kullanılan araç ve gereçler, Temel geometrik şekiller, İzdüşüm: Türleri, tanımlan, Cisimlerin görünüşlerle gösterilmesi, Standart endüstriyel perspektifler, Görünüşlerden perspektif çıkarmak, perspektiften görünüşler bulmak, Kesit tanımı ve türleri, Teknik resimleri ölçülendirmek, Çok parçalı konuların resmini çizmek. (37)

SANAT TARİHİ / TÜRK SANATI

Türk Sanatı Terminolojisi, Anadolu'da Türk Mimarisinin ilk örnekleri, Anadolu Selçuklu Mimarisi, Beylikler Devrinin Türk Mimarisine getirdikleri, Erken Devir Osmanlı Mimarisi, Klasik Devir Osmanlı Mimarisi, Geç Devir Osmanlı Mimarisi, Geleneksel Türk Süsleme sanatları, Türk Minyatür Sanatı ve Batı Tarzı Resim. (37)

AVRUPA SANATI

Rokoko Üslubu (18. Yy) Neo-Klasizm, Romantizm, Realizm, Empresyonizm, Ekspresyonizm, Kübizm, Fovizm, Dadaizm, Futurizm, Sürrealizm, Soyut-ekspresyonizm, Pop-Art, Op-Art. (37)

SANAT VE ÇEVRE

Sanat nedir? Çeşitli dönemlerde sanatın tarifleri. Sanatın kaynağı ve amacı, Güzel Sanatların türleri ve diğer bilim dallarıyla ilişkileri Güzel Sanatların, bilim dallarıyla ilişkisi, Sanat biçim ve öz ilişkisi, Sanat ve sanatçı ilişkisi. Fiziki ve kültürel sosyal çevre ilişkileri, Sanat ve Teknik. Sanat ve doğa ilişkileri, İlker toplumlardan başlayarak modern toplumlara kadar sanatın geçirdiği evreler, Sanat ve toplum ilişkisi, Çevre nedir? Yakın ve uzak çevremiz. Sanata olan etkileri, Sanat ve ahlak ilişkisi, Sanat ve özgürlük, sanat ve bilim ilişkileri, Sanatta ulusallık, Bilimsel araştırmaların sanat üzerine etkileri. Makine ve yeni sanat. (37)

ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Sanatın belli başlı işlevleri nedir? "Estetik" örnek dersi, Sanat derslerini destekleyen etmenler, "Sanat Eleştirisi 1" örnek dersi, Atölye çalışmaları disiplinleri, Sanat Eleştirisi, Sanat Tarihi, Estetik Atölye çalışmaları nasıl birleştirir, Geniş kapsamlı ünite planı ve ders planı Değerlendirme nedir? Okul uygulaması için gözlem formatı nasıl hazırlanır. (37)

RESİM ASD

Ünlü sanatçıların yapıtlarından yorum-kopya çalışması, Figür mekan ilişkileri, Canlı figürden yağlıboya çalışması, Kompozisyon elemanları konusunda bilgiler, Kompozisyon çözümlene çalışmaları, Figürlü kompozisyon ön çalışmaları, Konulu yağlıboya kompozisyon çalışması, Soyut figuratif-Non figuratif üzerine bilgilendirme, Soyutlama üzerine çalışmalar, araştırmalar, Non figuratif üzerine çalışmalar araştırmalar, Soyut veya Non figuratif yağlıboya çalışma, Peyzaj konulu çalışma. (37)

GRAFİK ASD (TASARIM)

Amblem nedir? Özellikleri, Pankart nedir? Özellikleri, kullanıldığı yerler, konu ile ilgili açıklama, Kitap kapağı nasıl hazırlanır? Özellikleri nelerdir, Afiş nedir? Özellikleri nelerdir, Etiket örneklerle konunun anlatımı ve konuya bakış açısı, Ödev teslimi ve sınav. (37)

GRAFİK ASD (BASKI RESİM)

Gravür-Metal hazırlama, Asitle oyma, Soğuk kazı, temizleme ve baskı teknikleri. Aguatinta tekniği-Kupferstich tekniği-Stahlstch tekniği Mezzotint tekniği. Serigrafik-Kasnak hazırlama, ipek örgü normları, ışıklandırma, yıkama, kuruma ve baskı sistemleri. Abdeck şablon tekniği-Manufix şablon tekniği-Foto şablon tekniği. (37)

RESİM ASD (RESİM)

Renk ve kavram üzerine bilgiler, Renk armonileri ile ilgili araştırmalar, Tek renkli natürmort çalışmaları (suluboya) Tek renkli figür çalışmaları (suluboya) Tek renkli figür (guvaj boya) Çok renkli figür çalışmaları (guvaj boya) Yağlıboya tekniği ile ilgili ön çalışmalar, Yağlıboya tekniği ile ilgili ön çalışmalar, Yağlıboya tekniği ile ilgili natürmort çalışmaları, Yağlıboya figür çalışması, Yağlıboya figür ilişkileri, Kolaj tekniğinin tanıtılması, Kolaj tekniğinden yağlıboyaya geçiş.

RESİM ASD (BASKI RESİM)

Baskı resim, Baskı sanatları hakkında genel bilgi, Baskı resim çeşitleri, örneklerle açıklamalar, Şablon Baskı, Linol Baskı, Renkli Linol Baskı, Ağaç Baskı

(37) İsa Eşme M.Ü.A.E.F. REHBERİ 1997 M.Ü.A.E.- Yayınlan İstanbul 1997 s-193-211

GRAFİK ASD (TASARIM)

Amblem ve logo çalışmaları, Antetli kağıt ve zarf çalışmaları, Kitap ve broşür kapağı çalışmaları, Pankart çalışmaları, Afiş çalışmaları.

GRAFİK ASD (TİPOGRAFI)

Alfabeyi tanıma, Değişik yazı karakterleriyle amblem logotyp çalışmaları, Bir harften yola çıkarak yeni bir harf karakteri araştırma, Yeni bulunan harf karakterleriyle yeni bir alfabe oluşturma, Yeni harf karakterleriyle sanatsal kompozisyon hazırlama.

GRAFİK ASD (BASKI TEKNİKLERİ)

Mono Baskı, Şablon Baskı, Linol Baskı, Ağaç Baskı.

SERAMİK ASD (SERAMİK TASARIM)

Form tasarım yöntemleri, Genli vazo tasarımı, Üçlü proporsiyonun tasarımdaki yeri, Seramik duvar pano tasarımı.

SERAMİK ASD (TÜRK ÇİNİ SERAMİK S. TARİHİ)

Dekorun tanımı, Dekor teknikleri, Ator dekor teknikleri.

SERAMİK ASD (SERAMİK BİÇİMLENDİRME SİRLAMA BOYAMA)

Çömlekçi çamuru ve torna tanımı, Uygulama yöntemleri, Astor dekor tekniklerinin uygulanması, Alçı model yapımı, kalıp alma, dekor teknikleri.

SERAMİK ASD (SERAMİK TEKNOLOJİSİ)

Seramiğe giriş, Seramik ham maddeleri, Kil ve kaolinlere uygulanan deneyler, seramik endüstrisinde çamur hazırlama.

TEKSTİL ASD (TEKSTİL TASARIM)

Çeşitli malzeme ve tekniklerde tasarımlar, Raportlama ve çeşitleri, Raportlu desenler, Desenlerden negatif çalışmalar, Parça kumaşlardan raporlamalar, Renklendirmeler.

TEKSTİL ASD (TEKSTİL KONSTRÜKSİYON)

Tekstil elyafı, İplik üretimi ve numaralama sistemi, Basit doku ve dokuma kumaşların sınıflandırılması, Dokuma sisteminin temel kuralları ve yöntemleri, Temel örgüler, örgülere renk tesirleri, Doku ve ekose çalışmaları.(37)

(37) İsa Eşme M.Ü.A.E.F. REHBERİ 1997 M.Ü.A.E.- Yayınlan İstanbul 1997 s-193-211

TEKSTİL ASD (TEKSTİL TEKNOLOJİSİ)

Kalıp Baskı tekniği, Çeşitli malzeme ve tekniklerle uygulamalar, Sağlama boyama ve batık tekniğinin tanımı ve anlatımı, Sağlama yöntemleri, Kaplama yöntemleri, Kalıpla batık, Kazıma tekniği.

TEKSTİL ASD (TEKSTİL HALK SANATLARI)

Tirkitli dokumalar ve türleri, El dokumaları, Geleneksel Halı ve türleri, Alt yapı teknikleri, Alt yapı tekniklerine uygun uygulamalar.

HEYKEL ASD (HEYKEL TASARIM)

Konstrüksiyon hazırlanması, Canlı modelden büst çalışması, Antik tors ve büstlerden kopya, Serbest konulu heykel tasarımı, Farklı malzemelerin heykele uygulanabilirliği, alçı malzeme ile döküm, Patina, Heykel mekan ilişkileri, Sergi-bienai-konferans gibi sanatsal-kültürel etkinliklerin izlenmesi, yorumlanması.

GRAFİK ASD (İLLUSTRASYON)

Tüm resim öğelerini içeren kompozisyonlar, Karakalemle çizimler, Kolaj tekniği (Nasrettin hocadan bir fıkra) Guaj boya (kış kompozisyonu) Kuruboya tekniği (kadın ve çocuk) Pastel boya (sokak satıcısı) Guaj boya (kış kompozisyonu) Suluboya (Natürmort, oynayan çocuklar, gibi) Portre (karakalem ve renkli) Bir hikaye ve masalın seri halde (5 kare) resimlenmesi.

GRAFİK ASD (ARTİSTİK FOTOGRAFİ)

Fotografik afiş, Solarizasyon, Rölyef fotoğraf, Tonlama (Ton sperasyon) Çizgi fotoğraf , Efekt etkili fotoğraf. (37)

GRAFİK ASD (VİDEO FİLM TV)

Sinema tarihi ve teknolojik gelişimi, Sinema teknolojisi, film teknikleri, sinema ekibi Görevleri ve görev paylaşımları, çekim ve kamera hareketleri, Film hileleri, yavaş ve hızlı çekim, sesli filin, play-back seslendirme yöntemleri, Senaryo nedir ve hazırlama yöntemleri Televizyon grafiği için tasarı, Animasyon çalışmaları (uygulama) Senaryo hazırlık çalışmaları (uygulama)

(37) İsa Eşme M.Ü.A.E.F. REHBERİ 1997 M.Ü.A.E.- Yayınlan İstanbul 1997 s-193-211

TEKSTİL ASD (TEKSTİL TASARIM)

Giysi tasarımları, İç mekan tasarımları, Giysi aksesuarları, İç mekan aksesuarları, Konularını içeren özgün tasarımlar

TEKSTİL ASD (TEKSTİL KONSTRÜKSİYON)

Yün, ipek, tiftik, pamuk halılar, Üretim öncesi hazırlık, desen, teknik çözüm, Çözgüleme, düğümlenme malzeme seçimi, El halıcılığında düğümlenme sistemleri, Türk düğümü, sine düğümü. (37)

TEKSTİL ASD (TEKSTİL TEKNOLOJİSİ)

Baskı desen hazırlığı, Baskı teknikleri, Baskı metodları, Serigrafi baskı, Negatif hazırlığı, Şablon hazırlığı, Pozlandırma, Baskı işlemi, Görsel değerlendirme.

HEYKEL ASD (HEYKEL TASARIM)

Canlı modelden büst çalışması, Antik modellerden kopya, Serbest konulu heykel tasarımı, Fonksiyonel heykel tasarımı, Konulu heykel tasarımı A, Figüratif B, Soyut, Çevre-mekan düzenlemesi Proje çalışması, Konuya ilişkin maket yapımı, Ölçekli heykel maketi, Modelin 1/1. oranlarında büyütülmesi, Canlı modelden 1/1 figür, Farklı malzemeler ile uygulama, Alçı döküm tekniği. (37)

İŞ EĞİTİMİ ASD (PROJE ÇALIŞMALARI)

Vitray teknikleri-örnekler ve teknik bilgilendirme ve araştırma, Mekan için proje (Fölye vitray) Mozaik vitray, Alçı tekniğinde vitray-Polyester tekniğinde vitray-Boyama vitray hakkında bilgilendirme, Mekan içinde duvar mozaik pano, Ağaç rölyef pano üzerine (kabartma yazı bloku) Alçı rölyef (dekoratif) Ağaç Rölyef (yontma tekniğinde) Üç boyutlu fonksiyonel çalışmalar.

İŞ EĞİTİMİ ASD (FORM-İNŞA)

Form kavramı, Yapıt inceleme (slay gösterisi) Stilizasyon yorumu, Biçimlendirmede eksilme ve yığma, Çizim-tasarım, Malzeme yorumu, Biçimlendirme (rölyef ve Heykel anlatımı), Montaj ve koruyucu işlemler, Değerlendirme, Biçimlendirme yöntemleri, Yapıt inceleme (slayt gösterisi) Boyutsal ve düşünsel çarpıcılık, ışık gölge öğesi Doku değerleri. Negatif pozitif anlatım, Optik, ışık, mekanik, elektronik oluşumlar ve değerlendirme.(37)

İŞ EĞİTİMİ ASD (TEKNİK RESİM)

Proje: Bir iş projesinin resimlerle ifade edilmesinin önemi, Bir parçalı ve çok parçalı cisimlerin anlatımında kullanılan resim türlerinin seçilip sayılması yeterli ve etkili resimlerin çizilmesi, ölçülendirilmesi, iş tasarımında ve Form-inşada teknik resmin uygulanması. Proje ve Form-inşa derslerinde yapılan işlerin teknik resimlerle tasarlanması, tanımın ve öneri iş projelerinin çizilmesi uygulamaları yapılacaktır. Sanatçı yetiştirerek ülke kültür ve sanatına katkıda bulunmakta sanat eğitiminin toplum içindeki yerini net olarak belirtmekte olduğu gibi ülke ekonomisine de katkıları bulunan resim iş bölümünden mezunlar, lisans üstünde, yüksek lisans ve sanatta yeterlilik programlarıyla da gelişmelere hizmet etmektedirler. (37)

Güçlü kadrosu ile eğitim veren bölümden mezunlar kısa sürede Grafik, Tekstil Seramik ve Resim dallarında seslerini duyurarak ülkemizde sanat dalında olduğu gibi ekonomisine de hizmet vermekte olduğu kaçınılmaz bir gerçektir.

Geçmişi çok yakın olmasına rağmen mezunlar sanat camialarında seslerin duyurmaya çalışmaktadırlar.

II. RESİM İŞ EĞİTİMİNDEN MEZUN RESSAMLARIMIZ

Resim iş eğitimi bölümünden mezun ressam öğretmenlerimiz hem sayıca çok azdır hem de, daha yeni sayılacak bir düzeydedir.

Tahmini rakamlarla otuz yıl gibi bir zaman içinde üçbin kadar mezun ressam öğretmenimiz var, bu sayı onbinleri bulmadıkça ve aradan da birkaç yüzyıl geçmedikçe, mezunlar hakkında tam ve doyurucu yorumlara girmenin imkansızlığını hissediyorum. Bölümden mezun kişilerin ilk katoloğu bile daha bu sene basıldı (bak Katalog Zerrin Türel sanat galerisi “Hocalar ve Öğrenciler I” 1998)

Bu otuz yıla yaklaşan süre içinde bölüm mezunları arasında ekolleşme yada herhangi bir anlayışa doğru gelişme olmamış. Mezunların hepsi bugün için hayatta, ulaşabildiklerimizin hemen hemen tamamı emekli resim öğretmeni olmuşlar, içlerinde yeni yeni kişiler arayışlara girenler var.

Örneğin Ayşen Atamer, Okul yıllarında taş ve mozayik parçalarını harça karıştırarak heykeller yapmış birçok ödülleri kazanmış, öğretmenlik yıllarında bu heykel çalışmalarını sürdürmemiş daha sonraları geçirdiği ameliyattan dolayı çalışmamış emekli olduktan sonra ancak gittiği yazlık evinde suluboya, guvaş tekniği ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Bir başka örnekte Zerrin Türeni verebiliriz, 22 yıl Resim öğretmenliği, Fenerbahçe Lisesinde Müdür yardımcılığından emekli olduktan sonra grafikerlik yaparken geçirdiği rahatsızlık sonucu çok sevdiği pistole çalışmasını bırakarak, Türk süsleme sanatı olan ebru teniği ile resim yapmaktadır.

Bölüm mezunlarımızın bugün için ortaya çıkan özgeçmişlerini üslup ve eserlerini liste halinde Zerrin Türen ve eşinin hazırladığı katolokta bulmak mümkündür. Ancak mevcut veriler bu sanatçılarımız için tam ve yeterli sayılmasa gerek...Özgeçmişleri eksik (Zamanla oluşacak), ve üslupları yeni arayışlar içinde olan bu kişilerde henüz arama ve deneme safhasındalar.(38)

(38) Zerrin Türen “ Hocalar ve Öğrenciler I” rehberi 1998 .İSTANBUL.

II- RESİM-İŞ EĞİTİM BÖLÜMÜNDEN MEZUN OLAN RESSAMLAR

II. 1) *Basri Erdem*

1948 Lüleburgaz Akçaköy’de doğdu. Ortaöğretimini Keşirtepe İlköğretim Okulu ve İstanbul Öğretmen Okulu Resim Seminerinde tamamladı. Ünsal Kınıklı, Selahattin Taran, İlhami Demirci, Malik Aksel’in öğrencisi oldu. Bir yıl ilkokul öğretmenliği yaptıktan sonra 1967’de İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim Bölümünü birincilikle kazandı. Mezun olduktan sonra Urfa Kız Öğretmen Okulunda görevlendirildi. 1974’te İstanbul Eğitim Enstitüsüne Resim-İş Bölümü Grafik Dalı öğretmenliğine atandı. 1980-82 yıllarında Atatürk Yüksek Öğretmen Okulu Resim Bölümü öğretmenliğine atandı. 1985 yılında Marmara Üniversitesi’nde Lisans tamamladı. 1986’da sanatta yeterlilik aldı ve 1990 yılında Doçent, 1997’de Profesör oldu. Halen Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü Grafik Ana Sanat Dalında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Sanatçı yurt içinde ve yurt dışında birçok kişisel sergiler açmış, karma ve yarışmalı sergilere katılmıştır.

Sanatçının eserleri linol, taşbaskı, Lito, gravür ve yağlı boya tekniğiyle yapılmıştır. Çalışmalarının konusu güncel olmakla birlikte toplumsal konular üzerinde yoğunlaşmıştır. Sanat camiasının en girişken ve vefalı kişisi diyebiliriz.

II.2) *Bahattin Odabaşı*

1947 yılında doğdu, 1963 yılında İstanbul Öğretmen Okulu Resim seminerine girdi. Sanatçı 1970 yılında İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Resim bölümünü birincilikle bitirdi. Bu kurumda İlhami Demirci, Selahattin Taran, Malik Aksel ve Süleyman Saim Tekçan’dan resim, grafik dersleri aldı. 1979 yılında bu yana 70’e yakın özel, karma ve grup sergilerine katıldı. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim Ana Sanat Dalında Yardımcı Doçent olarak çalışmalarını sürdürürken kendi isteğiyle emekliye ayrıldı. Sanat çalışmalarını kendi özel atölyesinde sürdürmektedir. Sanatçı yapıtlarında duyarlı fırçanın ve renk coşkusunun ustasıdır. Resimlerinde öncelikle doğa görünümüne yer verir, ama belli kalıplara, anlatımlara bağlılığın çok oteandedir, onun çalışmaları yer yer insanlarda zenginleşen resimlerinde iyiden iyiye özümlemiş güzelliklerin o duygu ve dingin yansıtışında görülür. Hemen etkileyiverir onun resmi fakat aynı zamanda izleyicisiyle girdiği iletişim beraberliği onun

yeni ufukların zenginliğine de yönlendirir. Kısaca B. Odabaşı resmi izleyenini hem huzurlu kılar, hem de onun gönül zenginliğini coşkusuyla saptar. Güzelim renklerin uyumlu beraberliğinde dengeli bir kompozisyonun bütünlüğünde resimleri izleyene hem huzur hem de coşku verir.

Eserlerinin bir kısmı yurt içi ve yurtdışı olmak üzere özel ve tüzel koleksiyonlarda bulunmaktadır.(39)

II.3) Ayşen Atamer (Cerrah)

1948'de Antalya'da doğdu. İstanbul öğretmen okulu Resim Seminerini bitirdi. 1970'de İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim-İş bölümünden mezun oldu. Şinasi Barutçu, İlhami Demirci, Selahattin Taran'ın öğrencisi oldu. Çeşitli okullarda resim öğretmenliği yaptı. Birkaç sergilere katıldı. Sanatçı 1970 Devlet sergisine "Düşüncelerim" adlı heykeliyle katıldı. 1975 yılında açık hava sergisine "Düşünen Kız" adlı eseriyle katıldı. 1976 yılında tekrar düzenlenen açık hava sergisine "Bitkiran" adlı eseriyle katıldı.

Heykellerini, siyah mozaik kırma taş, çimento, boyalar katarak girenli olmasına itina gösterdiğini, bu da heykellerine seramik etkisi verdiğini söylüyor. Betonun içine kattığı kırık mozaik parçalarının vermiş olduğu tattan haz aldığını o girenli yüzeyde heykeline estetik bir değer kazandırdığını heykel çalışmalarını çok istemesine rağmen devam ettiremediğini ama çalışmalarını suluboya, guvaş ile kağıt üzerine yaparak devam ettirmektedir.(40)

II.4) Bilginer Bölükbaşı

1950'de Lüleburgazda doğdu. İlk ve orta öğrenimini aynı şehirde tamamladı. Kepirtepe öğretmen okulunu bitirdikten sonra 1968'de İstanbul Eğitim Enstitüsü'ne girdi. Malik Aksel, Selahattin H. Taran İlhami Demirci, O.Zeki Çakaloz, Rüstem Duyuran, Şinasi Barutçu, Şevket Arman, S.Saim Tekcan, Hakkı Karayiğitoğlu'nun öğrencisi oldu.

(39) "Galeriler Haberler" Türkiye'de Sanat Plastik Sanatlar dergisi s.31 sayfa 72 Kasım Aralık 1997

(40) "Türkiye'de Sanat Plastik Sanatlar dergisi s.31 sayfa 72 Kasım Aralık 1997

Öğrenci iken resimleri devlet resim sergisine kabul edildi. Çeşitli orta dereceli okullarda öğretmenlik yaptı, çeşitli karma sergilere katıldı. Halen serbest çalışmaktadır. Eserlerinde görülen rahat fırça vuruşları sanatçının iç dünyasını yansıtmaktadır.(41)

II.5) Sabahat Hasırcıoğlu

Sinop doğumlu ilk ve orta öğreniminden sonra Çapa İlköğretmen Okulu Resim Seminerinde İlhami Demirci ve Selahattin Taran'ın öğrencisi oldu. Daha sonra İstanbul Eğitim Enstitüsün'de Malik Aksel, İlhami Demirci, Süleyman Saim Tekcan, Hakkı Karayığitoğlu ve Şevket Arman atölyelerinde çalıştı. 1970 yılında resim öğretmenliğine başladı, Lisans tamamladı. Halen F.M.V.Özel Işık Lisesinde Resim Bölümü Başkanlığı yapmaktadır. Sanatçı birçok kişisel sergi açmış ve karma sergilere katılmıştır. Eserlerini tuval üzeri yağlı boya olarak çalışmakta rahat fırça vuruşlarıyla kullandığı renkler onun sanatçı kimliğini ve desen kompozisyon anlayışını ifade etmektedir.(42)

II.6) Eser Köprülü

1948 Tokat doğumlu ilk ve ortaokulu Tokat'ta okudu. Liseyi Bakırköyde bitirdikten sonra, 1967 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsüne girdi. Burada İlhami Demirci, Malik Aksel Şinasi Barutçu Selahattin Taran, Süleyman Saim Tekcan'ın öğrencisi oldu. Resimle ilk tanışması babası ressam Ali Hamdi Köprülü ile oldu. Çeşitli orta öğretim kurumlarında resim öğretmeni olarak çalıştıktan sonra emekli oldu üç kişisel sergi açtı. Halen çalışmalarını Şarköy'deki atölyesinde sürdürmektedir. Yapıtlarındaki kompozisyon ve renkler kıymetli hocalardan aldığı bilgilerle kendini göstermektedir. Rahat fırça darbeleri sanatçının üslubunu daha rahat anlatmaktadır.(43)

Doğayı özümseyip hayalden çalışıyor. Şarköyde yaşadığı bölgenin yaşantısını güçlü gözlemeyle düşüncelerini yoğunlaştırıyor. Resimlerinde sıcak renkleri kullanıyor (sarı kahverengi) konularını Şarköy ve çevresinden alıyor.

(41,42,43) Zerrin Türen "Hocalar ve Öğrenciler Sergisi" Hocalar ve öğrenciler 1998 İstanbul

II.7) Nevzat Küçükballı

1946'da Gazipaşada doğdu. 1967'de Alanya Lisesinden mezun oldu. Aynı yıl İstanbul Eğitim Enstitüsünde Resim-İş Bölümüne girerek 1970 yılında mezun oldu. Çeşitli orta dereceli okullarda resim öğretmenliği yaptı. 1996 yılında emekli oldu. Şu anda İstanbul Bayrampaşada kendi kurduğu grafik atölyesinde çalışmalarını sürdürmektedir.

II.8) Evin Şeker

1970 İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü bitirdi. Dört yıl öğretmenlik yaptıktan sonra Paris'te Centre Educatif D'arts Appliquees'te seramik dalında öğretimini tamamladı üç kişisel seramik sergisi açtı tekrar öğretmenliğe 1990 yılında başladı halen öğretmenlik yapmaktadır. Seramik çalışmaları yanı sıra İstanbul manzaralarını çalışmakta eserlerini yaparken beyazı çok kullandığı görülmekte (44)

II.9) Lütfiye Şeker

1948'de Trabzon'da doğdu. 1970 İstanbul Eğitim Enstitüsü ilk mezunu olan sanatçı Malik Aksel İlhami Demirci, Şinasi Barutçu, S.Saim Tekcan atölyelerinde Resim-grafik eğitimi aldı. 1992 K.T.Ü.Resim bölümünde lisans tamamladı. Birçok karma sergilere katıldı. Halen K.T.Ü.Fatih Eğitim Fakültesi resim bölümünde hocalık görevini ve çalışmalarını sürdürmektedir.(45) resimlerinde konu olarak dalgaları ele almakta lekesel ve renkçi çalışmasıyla rahat fırça hareketleriyle göze çarpmakta.

II.10) Cuma Ocaklı

1947'de Siverek'te doğdu. 1971 de İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Resim Bölümünü bitirdi. 1985'de İstanbul Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Lisans Tamamladı. 1987'de İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Sanatta Yeterlilik aldı. 1990'da Doçent oldu. 1996 yılında Resim ana sanat Dalında Profesör oldu. Yurt içi yurtdışında 30 kişisel sergi açtı. 27 karma ve yarışmalı sergiye katıldı. İki birincilik olan 9 ödül aldı. Halen İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel

(44,45) Zerrin Türen Hocalar ve Öğrenciler I. 1998 İstanbul

Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nde Öğretim Üyesi olarak çalışmaktadır Resimlerinde lekesellik görülmekte bunun yanında gizem ön plana çıkmakta.(46)

II.11) Ekrem Kahraman

1948 yılında Tarsus'ta doğdu. 1971 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim Bölümü'nden mezun oldu. Öğrenciliği sırasında Salahattin Taran, Süleyman Saim Tekcan ve Ramis Aydın ile çalışma imkanı buldu. Bugüne kadar çeşitli kişisel sergiler açan ve karma sergilere katılan sanatçının hayata karşı duyarlılıklarını aktardığı şiir kitapları yayınlandı. Sanatı hakkında; (Mehmet Ergüven Prof.Dr. Neriman Samurçay, İbrahim Oluklu ve İbrahim Çiftçioğlu'nun yazılarının yer aldığı) "Sonsuz ve Çıplak" albümü, sanatsal gelişiminin örnekleri ile birlikte belgelenen "Gerçek ve Düşlem Çaprazında Bir Doğa Şiirinin Anatomisi, Ekrem Kahraman" (Kaya Özsezgin) kitabı ve Düşlerin çifçisi (Marly Hanson) isimli postbook yayınlandı. Yurtiçi yurtdışında 46 kişisel sergi açtı. 5 karma sergiye katıldı 16 ödül aldı 4 şiir kitabı yayınlandı. Ekrem Kahramanı anlatan bir yazıda şöyle diyordu. "Ressam olmasaydım, iyi bir çiftçi olurdum. Zaten hayalperest bir çiftçiyim ben ve resimlerim topraklarımdır" Ekrem Kahramanın en temel özelliği resimlerinde hem dünya-yeryüzünü hemde koşmaya ait bilinmezlik duyularını aynı anda barındırması.(47)

İlk sergilenen resimleri "Çukurova" ile ilgiliydi şimdi resimlerinde yapamadığımız zamanla bildiklerimiz bilmediklerimiz bir araya gelmektedir. Dünyanın oluşumunda gökyüzü yeryüzü toprak ve su gökyüzünde dolaşan bulut yeryüzündeki her şeye gökyüzünden gelmediğini, insan denilen yeryüzü fetihi gökyüzünde dolaşıp durmuyormu? Televizyon görüntüleri, radyo sinyalleri hayaller imgeler sesler karma karışık edilmiş olan atmosfer dünyayı bütünleştirmeye çalıştırıyor. Resimlerinde gökyüzü yeryüzü de bilinenin dışına çıkıyor. Ağaçlar bulutlar ıssız boşluklar çocukluğumun gölgesi cibinlikleri vb. bir yansıma durumu uyandıran bilgi-deney. İmgesi geometrik formalr, oda içi çağrışımı yapan çizgiler köşeler...Dünyanın evrenin büyük bir oda içi olduğunu, oda içinde sonsuz bir evren olduğunu imgeliyor.

(46) Devlet Güzel Sanatlar Galerisi 1987 Atatürk kültür mer. "Selahattin H.Taran ögr. sergisi

(47) Muhittin N.Güven "Ekrem Kahraman ve Resimdeki Zincir" Sanat Çevresi s.13 Mayıs 1990

Sanatçının nesne ve formu algılamak için salt ışık tek kaynaklı bir ışığa bağlı kalma zorunluğu yok, ışığın, göstermeden öte bir işlevi bakma özgünleştirilmesinden yana.

Konuları: Dünden kalma kehanetler, yarına ait nostaljiler. Eleştirmen Kaya Özsezgin'in bir yazısında: Ekrem Kahraman'a göre yaşam doğrudan insan varlığıyla değil bu varlığın doğayla bütünleşmiş göstergeleri üzerine kuruludur. Ancak gerçekliğin katı sınırlarından kurtulmak ve düş dünyasına yönelme vardır hep. Çukurovayı anlatan figüratif kompozisyonlardan sonra varlığı abstraksiyon onun resimlerinde imgesel ifadelerin estetikle yoğunluğu bir şiirsellik sunar.(48)

II.12) Mehmet Uğur

1949'da Bandırma'da doğdu. Savaştepe Öğretmen Okulundan mezun oldu. 1968 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü'ne girdi. Eğitimi süresince Malik Aksel, Selahattin H.Taran, İlhami Demirci O.Zeki Çakaloz, Şinasi Barutçu, Şevket Arman, S.Saim Tekcan, Ramis Aydın, Hakkı ve Nimet Karayığitoğlu'nun öğrencisi oldu. 1971'de mezun oldu. Çeşitli orta okul ve liselerde öğretmenlik yaptı. Birçok karma sergilere katıldı çalışmalarını Balıkesir Gönen'de sürdürmektedir.(49)

Resimlerini tükenmez kalemle karalama tekniğiyle çalışmakta ama bu tükenmez kalem ne kadar dayanır bilinmez.

II:13) Yunus Güneş

1950 yılında Kiğı-Zeyneli'de doğdu. İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsünde Resim ve Grafik eğitimi gördü, çeşitli okullarda öğretmen olarak görev yaptı. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesinde Perspektif eğitimi derslerine girdi ve kendi isteği üzerine emekli oldu. Mimar Sinan Üniversitesinde Özgün Baskı alanında master çalışması yaptı.

Demografik araştırmalar yaptı ve yorumlama yaptı. Çalışmalarında basit malzemeler kullandı Eserlerini siyah beyaz ve çizgiyi ön plana çıkaran baskı tekniğiyle izleyiciye sunan sanatçının çalışmalarını elde etmek için çok çaba sarfetmek gerekiyor sanat dünyasında onun eserlerini bulmak çok zor..(50)

(48) Muhiddin N.Güven Destek'te Ekrem Kahraman Sanat Çevresi sayı 124 Şubat 1989

(49) Zerrin Türen Hocalar ve Öğrenciler I Zerrin Türen Sanat Galerisi 1998

(50) Viyana Sergisi Kataloğu

II.14) Ali İhsan Kırıcı

1949'da Tokat Niksar'da doğdu. İlköğretmen Okulundan sonra İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü Grafik Dalından 1071'de mezun oldu. Lise ve ortaokullarda resim öğretmenliği yaptı. 1987'de Marmara Üniversitesi'nde Resim dalında lisans tamamladı. Heykel, anıt ve büst çalışmaları yaptı. Grafik hat sanatı ile ilgilendi kitap resimleri ve tabak desenleri çalıştı. Beş yıl Almanyada öğretmenlik yaptı. Orada sergiler açtı. Yeşilköy 50.Yıl Lise'sinde resim öğretmeni olarak çalışmıştır. Çalışmalarını duralit üzerine yağlı boya tekniğiyle yapan sanatçı halen Almanyada yaşamakta eserlerindeki figür kendi kızıdır.(51)

II.15) Ceyhan Murathanoğlu

1944'te Trabzon'da doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini Trabzon'da tamamladı. İlkokul öğretmenliği yaptı. 1970 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim-İş Eğitimi Bölümünden mezun oldu. 1970-1974 Sivas Pomukpınar Öğretmen Okulunda görev yaptı. 1975-1978 İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Resim-İş bölümünde Grafik Öğretmenliği yaptı. 1990 tarihinden itibaren de K.T.Ü.Fatih eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Resim-İş Bölümünde lisans tamamladı. 8 kişisel sergi açtı. Birçok karma sergilere katıldı. Resim,Grafik Karikatür dalında ödül, mansiyon gibi dereceler aldı. Yurtiçi ve yurtdışı birçok koleksiyonlarda eserleri bulunmaktadır.

Karadenizde yaşadığı için karadenizin o kıvrak motiflerini tablolarına işlemiş karadenizin o tipik insanları ve doğasını bize yansıtmakta canlı ve sıcak renkleri yanı sıra yeşilin güzelliği bize rahatlık vermektedir.

II.16) Nurten Baykara

1948 yılında Denizli'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Isparta'da Lise öğrenimini ise Denizli'de yaptı. Lise öğreniminde Ressam Besim Yazıcı'dan sanat eğitimi aldı. 1971 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsünden Resim Bölümünden mezun oldu. Burada

(51) Zerrin Türen Hocalar ve Öğrenciler I. Zerrin Türen Sanat Galerisi İstanbul 1998

Selahattin Taran, S.Saim Tekcan, Ramis Aydın'ın öğrencisi oldu. 1996'da Anadolu Üniversitesinde lisans tamamladı. Çeşitli özel ve devlet okullarında öğretmenlik yaptı. Halen sanat çalışmalarını Antalyada sürdürmektedir. Birçok karma sergilere katılmıştır. Özel ve kamu kuruluşlarında eserleri bulunmaktadır.(52)

Sulu boya çalışmalarıyla karşımıza çıkmakta sulu boya ve çizgiyi ustalıkla kullanmaktadır.

I.17)Bedrettin Dal

1949'da Biga'da doğdu. Savaştepe öğretmen Okulundan mezun oldu. 1968 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü'ne girdi. Eğitimi süresince Malik Aksel, Selahattin H.Taran, İlhami Demirci O.Zeki Çakaloz, Şinasi Barutçu Şevket Arman, S.Saim Tekcan, Ramis Aydın, Hakkı ve Nimet Karayiğidoğlu'nun öğrencisi oldu. 1971 de mezun oldu. Çeşitli ortaokul ve liselerde resim öğretmenliği yaptı. 1996'da emekli oldu. Halen Özel Yeni Yıldız İlköğretim Okulunda resim öğretmenliği yapmaktadır. İlk kişisel sergisini 1996'da açtı ayrıca beş karma sergiye katıldı.(53)

Oyunlar diye seri yapıyor tepedeki, mecliseki oyunlar ve aşağıdaki halk oyunları olarak kompozisyonunu yaratmakta burada oyunların her biri figür olarak işlenmiştir.

II.18) Neşe Ölmeztürk

1971 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü Grafik dalını bitirdi. 1972-1986 yıllarında Erzincanda Lise, Öğretmen Okulu ve Eğitim Fakültesinde 1986-1996 yıllarında İzmir'de Resim-İş Öğretmenliği yaptı. 1996 yılında emekli oldu. Daha çok doğa sevgisini ve erozyonun önlenmesini amaçlayan resimler yapan sanatçı, birçok kişisel sergi açtı ve karma sergilere katıldı ödül aldı. Çalışmalarını İzmir'deki atölyesinde sürdürmektedir. (54) Yaptığı ağaç baskılarıyla sergilere katılan sanatçı ağacın dokusunu ustaca kullanmıştır.

II.19) Hilmi Özbay

1945'te Malkarada doğdu. 1959'da Kepirtepe İlköğretmen Okulu sınavlarını kazandı. 1962'de İstanbul Çapa İlköğretmen Okulu Resim semineri sınavını kazandı. İlhami Demirci, Selahattin Taran, Hidayet Gülen, ve E.Naci Gökşenin öğrencisi oldu. 1965-

(52) Zerrin Türen Hocalar ve Öğrenciler I. Zerrin Türen sanat galerisi İstanbul 1998

(53,54) Zerrin Türen Hocalar ve Öğrenciler I. Zerrin Türen Sanat Galerisi 1998 İstanbul

1971 yılında İlkokul öğretmenliği görevinde bulundu. 1974'te İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümünü bitirdi ve Çorlu Öğretmen Okuluna Resim Öğretmeni olarak atandı. 1982 ve Yüksek Okulların Üniversitelere bağlanmasıyla Ondokuz Mayıs Üniversite Eğitim Fakültesi Resim Bölümünde öğretim görevlisi olarak göreve başladı. 1983'de lisans düzeyinde eğitimini tamamladı ve 2809 sayılı kanun gereğince öğretim üyeliğine yükselmek üzere başvuruda bulundu, 1988 de Mimar Sinan Üniversitesi'nde kurulan jürice, sanatsal çalışmalarının yeterli bulunması sonucu öğretim üyeliğine (yardımcı Doçent) yükseltildi. 1988-92 yıllarında Resim-İş Bölüm Başkanlığı görevini yürüttü. 2 ödülü bulunan sanatçı bugüne kadar 27 kişisel resim sergisi açtı. Atmış civarında karma ve yarışmalı grup sergisinde katılan sanatçının pek çok yapıtı yurtiçi ve yurtdışı olmak üzere özel ve kamu kuruluş koleksiyonlarında bulunmaktadır. Sanatçı halen Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim Bölümü Resim anasanat dalı öğretim üyesi olarak görev yapmakta ve sanatsal çalışmalarını sürdürmektedir. (55)

II.20) Sabahattin Şen

Sabahattin Şen 1947 yılında Antakya'nın Kuriyer Köyünde doğdu. İlkokulu Reyhanlıda bitirdikten sonra, Adana Düziçi İlköğretmen okulunda ve İstanbul İlköğretmen Okulu Resim Seminerinde okudu. İlkokul öğretmenliği yaptı. 1972'de İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümünü bitirdi ve Resim öğretmenliğine başladı. 1978 1980 yılları arasında İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim-İş bölümünde öğretim görevlisi olarak çalışan Sabahattin Şen yurtiçi yurtdışında çeşitli sergilere katılmış birçok kişisel sergiler açmıştır. 1974 yılında Ankara Sanat Dergisi yarışmasında III.lük ödülü vardır. Almanya'da yaşayan sanatçının çalışmaları dokusal ve karışık teknik ekspresyonizm akımının etkisi görülmektedir.

II.21) Alp Bartu

1947 Manisa doğumlu İstanbul Atatürk Eğitim Fakültesi'nden mezun oldu. Hem sanatçı hem öğretici olarak çaba harcıyor. Sanatçının çoğunlukla insanları yansıtan tuvallerinde onların mutluluklarını coşkularını....yer yer doğada yer alıyor bu içtenlikli

(55) Zerrin Türen Hocalar ve Öğrenciler I. Zerrin Türen S.6. 1998

kompozisyonlarında izleyicisiyle her zaman için iletişim içindedir. Sanatçı çeşitli karma ve kişisel sergiler açmıştır. (56)

II.22) Hüsnü Türen

1948'de Trabzon'da doğdu. İlk resim eğitimini Trabzon Lisesinde Zühtü Ellezoğlu ve Kayhan Keskinok'tan aldı. 1968 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim-İş bölümüne girdi. Sanat eğitimini Selahattin H.Taran, İlhami Demirci, O.Zeki Çakaloz, Şinasi Barutçu, Şevket Arman, S.Saim Tekcan, Ramis Aydın, Hakkı ve Nimet Karayığitoğlu, İsmail Öcal, Mustafa Tömekçe'de aldı. 1971 de Grafik bölümünden mezun oldu. 8 yıl öğretmenlik yaptı. 1985 yılında Marmara Üniversitesi Grafik Ana Sanat Dalında Lisans tamamladı. Reklamcılığı seçti ve halen kendi reklam şirketinde çalışmalarını sürdürmektedir.

II.23) Kader Yeşiltaş Alnitemiz

1951'de doğdu. Kütahyada ilköğretim okulundan 1968 yılında mezun oldu. İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü'nü 1972'de bitirdi. Öğretmenlik ve sanat yaşamını birlikte sürdürdü. 1994'te son çalıştığı inanç lisesinden sonra sanat çalışmalarını özel atölyesinde sürdürmektedir. Karışık teknikle modelden desen çalışmalarıyla sanat dünyasında tanınan sanatçı sağlam desenleriyle sanat çalışmalarını sürdürmektedir.

II.24) Cihan Çeçin

1949 yılında Niğde Ulukışla'da doğdu. İlk orta ve lise öğrenimini İzmir'de bitirerek 1969 yılında İstanbul Atatürk Eğitim enstitüsü resim iş bölümüne girdi. 1972 yılında Konya Ermenek Lisesinde başladığı öğretmenlik hayatına Sivas Divriği orta okulu ve İzmir Karşıyaka Lisesinde devam etti. Vitray bakır ve pirinç üzerine onbeş yıl atölye çalıştırdı. 1998 yılında emekli oldu. Sanatçı sanat çalışmalarına kuracağı atölyede devam edecektir. Siyah beyaz lavi çalışmaları yanı sıra tarama ucuylada çalışmaktadır

II.25) Rasim Çubukçu

1952'de Trabzonda doğdu. 1973 te İstanbul Eğitim Enstitüsü Grafik Bölümünden mezun oldu. İlhami Demirci, S.Saim Tekcan, Ramis Aydın'ın atölyesinde ders gördü. 1992 yılında K.T.Ü. de lisans tamamladı. Birçok kişisel sergi açtı, yarışmalı ve karma

sergilere katıldı. İki ödül kazandı. Halen Trabzon Anadolu Güzelsanatlar Lisesinde öğretmenliğini ve çalışmalarını sürdürüyor. Trabzonda yaşadığı için oradaki insanların kıvrak hareketlerini eserlerine yansıtmıştır.

II.26) M.Selçuk Dumanoğlu

1953'de İstanbul'da doğdu, 1977'de İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü resim iş eğitimi bölümünden mezun oldu. 1986 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim İş Eğitimi Bölümü, Resim Ana Sanat Dalı'nda Lisans öğrenimini tamamladı. 1987 yılında Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölümü'ne Resim okutmanı olarak atandı. 1990 yılında K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Resim İş Eğitimi Bölümü'ne Öğretim Görevlisi olarak atandı. 1992 yılında aynı fakültede Yard.Doçent oldu. 1993 yılında aynı fakültenin bölüm başkanlığına getirildi. Birçok kişisel sergi açtı ve karma sergilere katıldı. Eserleri yurtiçi yurtdışında koleksiyonlarda bulunmaktadır. Sanatçı halen aynı fakültede öğretim üyeliği görevini sürdürmektedir.

Selçuk Dumanın oğlunun Tuvallerinde Karadenizin insanların kıraklığı folklorik danslarını fazlasıyla gözlüyoruz, rahat fırça vuruşları yanısıra lekesele anlayışı yanında figürlerdeki soyut anlatım gözardı edilmemelidir renklerdeki denizin mavi ve laciverti yanı sıra yörenin yeşili dikkati çeker. Yaşadığı yörenin renklerini dinamizmini ve yaşam macerasını gözleriz. (57)

II.27) Ahmet Kalkan

1946 doğumlu Trabzon'da orta öğrenimini tamamladı. Üç yıl ilkokul öğretmenliği yaptı. 1969 da İstanbul Eğitim Enstitüsünü ikincilikle kazandı. Kayhan Keskinok, Mustafa Beşgen, Mustafa Tömekçe, Ramis Aydın, S.Saim Tekcan'ın öğrencisi oldu. İlk kişisel sergisini 1966 da Trabzon da açtı. Sanatçı sanat yaşamına kişisel ve karma sergilerle devam etmektedir. Çalışmalarını yağlı boyayla yapan sanatçı konu olarak canlı doğayı ele almaktadır.

II.28) Gönül Şen

1949'da doğdu. Orta öğrenimini Balıkesir'de tamamladı. 1972'de İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümünü bitirdi. Samsun ve İstanbul'da resim öğretmenliği yaptı. 1981'de Almanya'ya yerleşti. Orada 1983-1989 yılları arasında Studium an der

57) Abdullah Gurnaz Sanat Çevresi dergisi S.211 Mayıs 1996 Sayfa 70-71

Kunstakademie Düsseldorf'ta resim eğitimi gördü. Meisterschülerin bei Prof.Schiff'ten üst lisans eğitimini aldı. Avrupanın çeşitli kentlerinde ve Türkiye'de birçok sergilere katıldı. Halen çalışmalarını Almanyada sürdürmektedir. Titrek fırça hareketlerini lekeler üzerinde gezdirerek o anki duygularını kağıt üzerine yansıtmaktadır.

II.29) Zerrin Türen

Zerrin Gencay Türen 1950 de Erzurum da doğdu. 1969 da İstanbul Eğitim Enstitüsü Resim bölümünü birincilikle kazandı. Sanat eğitimi süresince İlhami Demirci, Selahattin Taran, Mustafa Tömekçe, S.Saim Tekcan, Ramis Aydın, Nimet Karayığitoğlu, Rüstem Duyuran, O.Zeki Çakaloz, Tevfik Karakaya, İsmail Öcal'ın öğrencisi oldu. Çeşitli okullarda resim öğretmenliği yaptı. 1985 te Marmara Üniversitesi grafik ana sanat dalında lisans tamamladı. Üç yıl grafikerlik yaptı. Bir birincilik ödülü aldı, bugüne kadar yedi kişisel sergi açtı. Sekiz karma ve yarışmalı sergilere katıldı. 1998 de sanat atölyesini ve Zerrin Türen Sanat Galerisini açtı. Son yıllarda 16.yy. Türk süsleme sanatı olan Ebru tekniği ile resim yapmakta, kısacası tekne içinde bulunan su üzerine resim yapıp kağıda aktarma, su gibi hareketli bir zemin üzerine yağlı boya ile figüratif çalışmaya ebru sanatından yararlanarak ona farklı bir yorum getirmektedir. Resimlerinin boyutları genellikle 50/64 ve 70/100 cm dir.

Daha önce yaptığı pistole çalışmalarının yerini alan ebru çalışmalarıyla sanat yaşamını sürdürmektedir.

II.30) Rafet Ekiz

1950 yılında Termede doğan sanatçı 1971-74 yılında Atatürk Eğitim Fakültesi Resim bölümünü Selahattin Taran atölyesini 1982 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim bölümünü Devrim Erbil Atölyesinde bitirdi. Birçok sergilere katılmış olan sanatçının eserleri yurtiçi ve yurtdışı özel koleksiyonlarda bulunmaktadır. Halen İstanbulda yaşayan sanatçı bir çok ödülleri almıştır.

1972 Resim Atölyesi yarışmaları baş ödülü, 1973 T.C. 50.yıl kutlama şenlikleri okul birinciliği, 1974 diploma konturu resim yarışması birincilik ödülü. 1976 İstanbul Arkeoloji Müzeleri açık hava sergi resim dalı ödülü. 1979 DYO resim yarışması mansiyon 1981 Ev dekorasyon dergisi resim yarışması başarı ödülü. 1982 Ev dekorasyonu dergisi altın plaket ödülü. 1984 I.Talens yarışması Mansiyon. 1985

İstanbul Festivali kapsamında “Günümüz sanatçıları” İstanbul sergisi yarışmaları resim ödülü.

Resimlerini “Yalınlaşma net ve özgün bir resim dili, soyutun ve nesnelliğin git-gelleri içinde, dışla-için, ilklerle-sonların var olanın nesnelliğinin etik olandan, estetik olana evrensel olana imge zenginlikleri ile geçmişin simgesine yalınlardaki düne sonsuz ve bilinmeyen geleceğe açılımları çizebilen, biçimlenen oluşumlar..” olarak anlatmıştır.(58)”

II. 31.Tanju Demirci

Trabzon Of doğumlu. 1974 İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsünden mezun olduktan sonra 1981 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim Bölümünden Mezuniyet ve 1984 yılında sanata yeterlik. (Doktora) 1985 Doçentlik Ünvanlarını aldıktan sonra birkaç üniversitede çalıştıktan sonra sanat çalışmaları için ayrılıp kendi atölyesini açmıştır.

Birçok kişisel sergileri yanı sıra karma sergilerde katılmıştır. Aldığı ödüller 1974 yılında A.E.E. Sanat galerisi ödülü Atölyeler arası resim yarışmasında ödül, 1987 Kartal festivali Tanju Demirci yarışmasında ödül Tanju Demircinin Resimleri Soyut ekspresiv anlatım öğeleriyle kesinlik yüklü biçimler, mekanik değil kaotik biçimde gelişmektedir. Geometrik ve keskin kırılmalı hat biçimlerden saf ruhsallık ürünü yeniden deneylemenin indirgenmez farklılığı ile yüküdür. Bu yüzden yeterince duyarlı davrandığı söylenemez. Bir yandan geometrik biçimlere diğer yandan küfi yazıyı anımsatan keskin kırılmalı hatlara dönüşürken birer motif değeri kazanır. Ülkemizde çağdaş ve Batı nitelikli anlayışını kendine has becerisiyle sezen, duyan ve soluyan yeni bir nefes, çağla paralel yürüyen doğurgan bir fırçadır. Sanatçının kabuğuna sığmayan mizacı çoğulcu arayış tutkusu, yapıtları Batının ileri sanat piyasasında değer ve saygınlık kazandığı kesin. Her resminde renkten korkmayan sanatçı çizgiyi aşarak yaratıcılığını ortaya koyarak yaptığı yanlışları düzeltmeyip bir başka yapıtında doğruyu gösterir. Çalışmalarında formlardan yola çıkarak değişik formlara doğru yönelik, insanı

58) Dadyados-t Sanat Galerisi Kataloğu İstanbul 1992

ağaç gibi yere çakar, bazende bulut gibi gökyüzündedir. Hareketli hareketsizdir, Beyazdır-kırmızıdır-gridir bazende siyahtır. Yüreği var kolu yoktur. Bir yanı taş toprak bir yanı sudur. Güneştir. Geçmişini anımsayan geleceğini düşünen gününde sentezleyendir. (59) Tanju Demirci'nin resimlerinde yapısal bütünlük soyut ekspresi anlatım öğeleriyle kesinlik yüklü biçimler mekanik değil kaotik biçimde gelişmektedir. Geometrik ve keskin kırılmalı hat ve biçimlerden saf ruhsallık ürünü biçimlere ve boyanın fiziksel değerine dek, Ekspresiv ve konstrüktiv temelli soyut sanatın önüne serdiği hiçbir olanağı dışında bırakmak istemiyen bir tutum içindedir. Demirci'nin resimlerinde arzuladığı kökleşmeyi, kendi geleneği içinde kaynağı ne olursa olsun, temel alınan birim biçim bir yandan geometrik biçimlere diğer yandan küfi yazıyı anımsatan keskin kırılmalı hatlara dönüşürken birer motif değeri kazanır. Bu motifler kimi kez bordürle sınırlanmış ikili bir desene, kimi yerde her yönde çoğalmaya açık yenileme esasına dayanarak yer alırlar. Düzen ve geleneksel süsleme sanatımızda temel koyucu olan Türetilmiş sonsuzluk prensibine anlam taşır. (60)

II. 32. Yüksel Diyaroğlu

1962 Erzincan Doğumlu ve 1984 Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi mezunu 1985 yılından bu yana genellikle karmalara ve yarışmalı sergilere katılıyor ödüller kazanıyor.

Figüratif çalışmalarında esin kaynağını elbette doğa oluşturuyor. Doğadaki uyumu iyice etüd edilmiş çizgiler ve anlatımla verirken renklerdeki seçkinlik dikkat çekiyor.

II.33. Mustafa Özel

1961'de Yenipazar'da doğdu. 1984 te Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim Bölümünü bitirdi. Aynı yıl Maltepe'de atölyesini açtı. 1985 ten 1996 yılına kadar yedi kişisel sergi açtı. Birçok karma sergilere katıldı. Aldığı ödüller: 1988 Bandırma Kuş Cenneti Resim Yarışması(3.Ödül) 1990 Türkiye Jokey Klübü Resim Yarışması (Mansiyon) 1996 Adana Çimento Sanayi Resim Yarışması (I.Ödülü) Mustafa Özel, gündelik yaşamdan seçtiği sahnelerde, merkezi perspektifin yitirilmesiyle çağdaş resme sadece biçimle ilgili pozun dondurulmuş ve kendi beninden

(59) Yalçın Sadak Tanju Demirci Yiğit kökenin ardında! (sanat ve çevre dergisi)

(60) Abdülkadir Gunyaz "Bir sevdada buluşmak" (IV) Galeri S.2. 1996 kataloğu

bir şeyler anlatan tablolarında Sendeleymen ben, zamandan bir an, yaşam ve ben, Mustafa'nın yaşamından, Vitrin, sesli-sessiz oda, saçma umutsuz ve dürüst, insan kendi hayatı, ev yaşamından kesitler adlı konularıyla yaptığı resimler de sadık kaldığı rengin sıcak/soğuk ve açık/koyu gibi değerlerinden hareket ederek modeliyle hesaplaşır. Bağımsız bir ışıktan çok doğrudan doğruya kaynağını belli bir şeye ait renkte bulunan ışıktan söz edebiliriz.

Tablolarında kendini sergileyenin her türlü iddadan uzak, ama o ölçü de kişilikli, banyo gibi bir mekanı farklı bir mekana sokan ressam izleyen nede izlenen bellidir banyoda trajedik yalnızlığın dile getirdiği semboller, gündelik hayatın aksesuarı evin herhangi biryeri olmaktan çıkıp evin kendini ifade etmiştir. Yaptığı eserlerde yağlı boyanın tadına varabiliriz. (61)

II.34. Selahattin Yıldırım

1960 yılında Sivas'da doğdu. 1984'de Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim Bölümünden mezun oldu. Aynı yıl İstanbul'da atölyesini açarak çalışmalarına başladı. 1989-1996 yılları arasında Almanya, Hollanda, Belçika ve İtalya'da çeşitli müze, galeri ve fuarlarda inceleme gezileri yaparak, resim çalışmaları yaptı. Sanatçı, halen profesyonel olarak çalışmalarını, İstanbul Kadıköydeki atölyesinde sürdürmektedir. Çeşitli kişisel sergiler açan sanatçı birkaç karma sergilere katılmıştır.

Selahattin Yıldırım toplumsal hesaplaşmadan bireysel sanatsal tavrını belirlediği çalışmalar çeşitli toplumsal dinamiklerin kaynaklık ettiği kanatların ve sandalyelerin nerdeyse bir işaret gibi yenilendiği resimlerden tutunda ölü doğa tasvirlerinden son dönemde ürettiği erotik denilebilecek resimlerin tümünde bir biçim arayışı öne çıkar. Amaç mekan üzerinde yani tuvalde gerçekleştirilen dünya yaşantının hem benzeridir hemde başkasıdır, bu başkalaşma ve dönüştürme eylemi sanatçının özgün tavrının belirginleştiği yerde resimleşmeye ve sanatlaşmaya başlar.(62) Dünya üzerinde bütünleşmeye yüz tutmuş temalar, dünya bakışından çok bakışın bıraktığı izlerdir. Resimlerini sonuçlarla yaratır, ne anlattığını ve ne imgelediğini değil nasıl ve ne için

(61) Maltepe Sanat Galerisi kataloğu İstanbul 1996 sayfa 25-93

(62) Turgay Kantürk "İ.şiddet masalları" Halkbank Sanat Galerisi Ankara 1997

anlattığı önemlidir. Giderek büyüyen tuvallerinde doyumsuzca boyayan nasıl ve niçin sorularının yanıtını renk ve figürle veren bir ressamla karşı karşıya kalınır. Boyanın ve rengin büyük zeminlerdeki korkunç dansı yoğun bir figür pentür ilişkisen çıkar, koyu, büyük yüzeylerde renkleri yalın halleriyle kullanmayı yeğleyen, yoğun figür anlayışını anlatıcı bir kimliğe büründüren bu renkçi yaklaşım şiddeti masumiyeti sorguyu, yargıyı, infazı ve bunlar gibi birçok durumu tuvalinin gündemine yerleştirir. Rengin imgelediği figürlerle bizi bir kez daha hesaplaşmanın eşiğine taşımak ister, yok yüzler, kimliksiz ve toplumun mührü gibidir. Sandalye, resminde bir mekan belirleyici olmaktan çıkar ve neredeyse bir yabancılaştırma elemanıdır. Kanatlar hem sorgulayan melek hemde yargılayan. Figürü resmin merkezine koyarak, detay kaygısından uzaklaşır. Soyutlaşmanın gerçeğine yakınlık duyar ve güncel temaları içerirmiş gibi görünen resimleriyle gerçeğe adanmış. (63)

II.35. Onay Akbaş

1964 Fatsa'da doğdu. 1980 Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim bölümü mesleksi deneyimler. 1985-87 serbest sanatçı, 1987-88 resim öğretmenliği. 1988 Paris'e yerleşti, bu tarihten itibaren Paris'teki atölyesinde profesyonel sanatçı olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Onaltı kişisel sergi açan sanatçı çeşitli karma sergilere katılmıştır. Ödelleri: 1978 Liseler arası Resim Sergisi, üçüncülük ödülü, 1987 I.Uluslar arası Bandırma Festivali Resim Yarışması, Başarı ödülü. 1992 "Beaujolais" Sanat Ödülleri I.'lik ödülü Paris.

Onay Akbaşın Resimlerinde şaşırtıcı buluşlar büyük bir renk festivalinin heyecanını yaşıyoruz. Birbiri içine geçmiş figürlerin yaşamın karmaşasını yansıtmakta yapıtlarında insanların trajik ve komik yanlarını bir bütün olarak büyük bir tutku ile boyadığını sinsici işlediği şeytan ve melekler sürüsünü çocukluk anılarını rüyalarını yorumlayarak çılgın renklerle izleyiciye sunmakta. Her türlü konunun, çizginin metodun ve modanın dışında biraz deli ama hayal gücünün çok yüksek ve çarpıcı olduğu bir resmi keşfetmekte ustaca yorumlamak onun yaşamının saf yönlerini yansıtmayı bir görüş egemendir.

63) Turgay Kantürk "I.şiddet masalları" Halkbank Sanat Galerisi Ankara 1997

Sanatçı iyi ve kötüyü kıvrak çizgilerinin ipleri kendisi tarafından çekildiği anlaşılan yaratıkları kıpırdıyor, eğleniyor, oynuyor, eğiliyor sevişiyor ve kendine kötülük yapıyor. Bazen hareketin anlatmanın yerini tuttuğu, aşırı dışa vurumcu dinamik bir duygudur. Her tuvali bir hikaye anlatır, çılgın figürleri bir ışık altında yaşayan ve tırmalayan renkleri kesin konturları bizi kişisel mitolojisine, çocukluk rüyalarına çekiyor. (64)

II.36. Ayşen Yıldırım

1963 doğumlu 1984 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi mezunlarından olan ressam giderek sergi sayısını yükseltmiş. Natürmortlarıyla başladı salonlara taşınmaya, rengi belli bir ustalıklarla yakalayan sanatçı resimlerinde tad veren, mutluluk veren gördüğünü kendince yorumlayan, ışığın yönünü, gölgenin düşüşü, derinlik gibi ana unsurları dikkate alır. Sanatçı tuvalinin başına geçmeden onu bitirmiştir. Resimlerinde çoğu kez eski nesnelere yer vermiştir. Kendi renk anlayışı ile sabırlı çalışmaları kendisine güven olan güveni yanısıra ortaya koyduğu eserinde özgürlük resimlerine yaşam katmaktadır. (65)

II.37. Burhan Yıldırım

1955 Sivas doğumlu, Resim eğitimi serüveni Tatbiki Güzel Sanatlarda başlayıp Gazi Eğitimden geçip Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim Bölümünden mezun olarak noktalanmıştır. 18 kişisel sergi açmış ve 1990 DYO resim yarışmasında mansiyon almış olan sanatçımız. Çeşitli karma sergilere katılmıştır. Bugüne kadar güvercin resimleriyle tanınan sanatçı şimdi insan figürünün yer aldığı yeni bir yaklaşım ve farklı bir anlatımla izleyici karşısına çıkmaktadır. Sanatçı, ferman kavramının insanın özüne aykırı olduğu varsayımından hareket ederek ironik-eleştirel bir yaklaşımla ağırlıklı olarak kadın ve ferman konusunu işlemiştir.

Sanatçı bu son resimlerinde Osmanlıdan günümüze çağrışımlar yaparak kurgulara girerek ışık ve gölge etkisini altıncı malzemeler kullanarak görsel açıdan daha farklı tasarlara ulaşmaya çalışmıştır. Resmine yeni bir bakış açısı getiren Burhan Yıldırım bu son çalışmalarıyla ilgi uyandıracığına inanıyorum.

64) Kaya Özsezgin "Sanat-Aktüalite" Türkiyede sanat Plastik sanatlar dergisi Mart-Nisan 1995

65) Abdülkadir Günyaz Bir sevdada buluşmak IV Galeri S.Z. 1996 İstanbul

Güvencinleriyle dostlukların sevgilerin işliyor onları renkli içtenlikli bir resim anlayışıyla izleyenlerin odalarına gönlüne sevecenlik dolduruyor. Açtığı sergilerle topluma hizmet ettiğinin bilincinde. (66)

II.38. Sema Boyancı

1954 yılında Bolu Mengen de doğdu. Atatürk Eğitim Enstitüsünü bitirdi. Liselerde öğretmenlik yaptı. Üç kişisel sergi açmış çeşitli karma sergilere katılmış eserlerinde doğayı ele alan sanatçı çalışmalarını sürdürmektedir. İşbankasının büyük ödülünü “Cambazlar” adlı özgün baskısıyla ödül kazanan Sema Boyancı 1992 yılında Ankara Üniversitesi Meslek Eğitim Fakültesi, uygulamalı Resim Ana Sanat Dalında Yüksek Lisans tamamladı. Çeşitli kişisel sergilere ve ödüllere imzasını attı. Son olarak 1996 yılında Devlet Özgün baskı yarışmasında başarı ödülü aldı. (67)

II.39. Salih Turan

1948 de Ofta doğdu. İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Resim Bölümünü bitirdi. İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim Bölümünü Özdemir Altan Atölyesinde bitirdi. Daha sonra İstanbul Güzel Sanatlar Yüksek Okulunda Öğretim üyeliği yaptı. 1985 yılında doçent oldu. 1974 yılında İstanbul’da 1982 de Bursada kişisel sergiler açtı ve çeşitli karma sergilere katıldı, çeşitli ödüller aldı.

1966 yılında İstanbulda Türkiye Kızılay Yarışmasında ödül. 1972 Uluslararası Jokey Kulübü Sergisinde jüri ödülü. 1974 i.a.e.e. Geleneksel 2.lık ödülü. Kartal Festivali Başarı belgesi 1978. (68)

Resme renk ve lekeyle işe başlayıp aynı anda yakaladığı renk ve lekelerin tanıdığını yada düşlediğini ve tüm nesnelere ilişkisini kurup sonra birbirleriyle özdeşleşenlere ilişkisini kurup Aklını katarak resme biçim verdiğini sanatçı renk ve çizgiyi aşıyor. Bir tabloda yanlış gördüğü şeyi düzeltmez yeni bir tablo yapar. Salih Turan ülkemizde çağdaş ve batı nitelikli anlayışını kendini has becerileriyle sezen duyan ve soluyan yeni bir nefes çağla paralel yürüyen doğurgan bir fırçadır. Bunu sanatçının kabuğuna

66) Abdülkadir Günyaz Bir sevdada buluşmak IV. Galeri SZ. İstanbul 1996

67) (2) Selahattin Taran’ın öğrencileri sergisi Devlet Güzel Sanatlar Galerisi kataloğu Haziran 1987

68) Cemal Süreyyai “Kile sanat galerisi kataloğu” 1990 İstanbul

sıgmayan engin mizacı ve kararlı bir şekilde peşinde olduğu çoğulcu arayış tutkusu her yönüyle ortaya koyuyor. Eğer söz konusu sanatçının yapıtları bugün Türkiye’de gerektiğince kavranamıyor ve değerlendirilemiyorsa bunda hiç şüphesiz ülkemizdeki güdük sanat anlayışının ve “Sanat”ın bazı çevrelerin tekeline giriliş bulunmasının rolü vardır. Bize göre bu durum oldukça acıdır.

Yapıtları ülkemizden ziyade batının piyasasında değer ve saygı kazanmıştır. (69)

II.40. Saim Erken

1965 Gölpazarı Bilecik doğumlu. 1983 Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim Bölümüne girdi. 1990 Mimar Sinan Üniversitesi Resim Bölümünde Yüksek Lisans (Master) Eğitimini tamamladı. Eserleri çeşitli karma ve yarışmalı sergilerde sergilendi. 1993 ilk kişisel sergisi Teşvikiye Sanat Galerisinde açıldı. Saim Erken’in resimleri izleyiciyi zora koşmayan kolay etkileyen bir resim düzeninden önce plastik etki ve biçimlenişin gözönünde bulundurulması gerektiği kanısıyla tuval karşısına geçen sanatçı izleyiciye bir ipucu sunmamıştır. Yüzeyde kurgulanan herşey bilindir nesne ve hacimlerden oluşmasına rağmen bu imgeleri net olarak herhangi bir dünyaya yerleştiremeyiz. Herşey zamansız ve mekansız bir platform güdümündedir. Gerçeküstü bir atmosferin verileri izleyici şaşkınlığa sürükler. Fakat sanatçı için esas gerekli olan bu plastik biçimleri arasındaki yüzey ve derinlik ilişkisidir. Hemen hemen her resimde adeta yüzeye yama edilmiş izlenimi sunan geniş hacimler yar alıyor. Bu yüzeylerde ise sanatçı için sembolik içerikler taşıyan nesnelere bulunuyor, izleyicisinin fotoğrafını çeken bir figür, selvi ağacı, çiçek yaprağı v.b. gibi. Bu esnada yüzeyleri belirgin olmayan figürlerde kompozisyon içinde diğer parçalarla arasında geçecek olan hassas ilişkiyi sağlamlaştırıyor. (70)

“Her sanatçının etkilenme kaynağı farklı öğelerden oluşabilir, önemli olan üslubundan fire vermeden kendi yolunu çizabilmektir.” diyen Saim Erken ilk örnekleri 1995 yılına raslayan ve belirgin bir olgunlukta geliştiren çalışmalarını, parça-bütün ilişkisinin hassas örnekleri olarak nitelendiriyor. Klasik göstergelerden veya minyatür sanatın

69) Mehmet E.Palamut Salih Turan’ın sergisi Üzerine Sanat Çevresi 1982 İstanbul

70) Sezer Tansuğ Saim Erken Sergisi üzerine Teşvikiye Sanat Galerisi kataloğu 1993 İstanbul

kendine özgü kuruluş ve düzenleme mantığından yararlandığı figür veya nesnelere arasında düşünsel bir beraberliğin var olduğunu da vurguluyor. (Levent Çalıkoglu'nun bir yazısı) Resminde psikolojik anlatımdan çok plastik dünyayı ve bunun sırlarını deneysel olanın içinde gezinmekten çekinmeyerek sürdüren sanatçı portreden uzaklaşarak, neredeyse bir büstü andıran figür tasarımlarını, mekan anlamında sürrealist ortama sürekleyen yüzey araştırmalarında sonuçlandırıyor. Özgün bir dil arama çabasının sezindiği resimlerinin arka planında yatan geleneksel Türk minyatür sanatını çağdaş bir yorumla boyanın olanaklarını sınıyarak şiddetli renklerle ortaya koyan sanatçının kompozisyonlarındaki duranlık, renklerin etkisiyle devirgen bir yapıya dönüşüyor.

II.41. Altan Çelem

1969 yılında Almanya Mülheim de doğdu. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesini Resim İş bölümünden mezun oldu. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde Yüksek Lisans yaptı. Birçok kişisel sergi açmış ve karma sergilere katılmıştır. 1991 2. Üniversiteler Arası Resim Yarışması 2'lik ödülü. 1991 Adana Çimento Sanayii, Resim yarışması, Mansiyon, 1992 "Ana Sigorta Resim yarışması, Ödül, 1992 "Adana Çimento Sanayii" Resim Yarışması Mansiyon 1993 Adana Çimento Sanayii Resim Yarışması, Mansiyon 1993" Tekel Resim Yarışması, Ödül. 1993 "Kültür Bakanlığı" Resim Yarışması ödülleri almıştır.

Türk Figüratif Resim Çizgisinde yer alan ressam hareket, renk, oran Klasik modern kavramlarını yanyana alarak görüntüleyen ve ele aldığı varlığı gerçekçi yönünü ortaya koyarak ona estetik kazandıran sanatçı temiz renkleri yanında çocuksu bir anlatım görülmektedir. İzleyiciye vermek istediği konular "Merkezin başına gelebilir" "İkizlerin öyküsü", "Çocuk odası", Ziyaretler Üzerine", "Törende aksayan birşey oldu", gibi. (71) Yüzeyde espasa ve farklı hacimlerdeki birikimlere dayalı, bir nevi süprizli bir gelişmeyi izleyen ve bundanda haz duyan, yaşadığımız dönemin verdiği görsel veri kaynaklarına görsel bir bakış açısıyla yaklaşan sanatçı resimlerinde Bizans İkon ve fresk tasvir anlayışıyla bazı açılımlarda aynı düzlemde bulunduğu kesindir.

71) Özkan Eroğlu "Altan Çelem resim sergisi" "Teşvikive Sanat dergisi kataloğu 1995 İstanbul.

Yüzeyde biçimleri tek bir planda toplamayı amaçlıyan, uygulamada nesne ve figür, bir yanda motifi yüzeye yamamış, diğer yandan da herbir parçanın kendi zeminini oluşturması ve kendi espasına oturması, bununda kendi içinde bir hacim, bütünlük oluşturması sanatçının resimleri hakkında bize bir bilgi verebilir. Altan Çelen resmini soğuk ama neşeli bir animasyon film havasına büründürürken, kimisine “Çocuk Dünyası Resmi” olarak nitelendiren bu motif ve nesnelere birlikteliği, sanatçının yaşadığı “Görsel Çalkantılar Çağı”yla olan içli-dışlı diyaloguyla ilişkilendirecek bir çözüm mantığıyla daha akıllıca bir eleştiri seviyesine ulaşabilir. Altan Çelen’in algı bütünlüğünün çeşitliliğine dair işaretler sunsada herbiri kendi salt varlıkları içerisindeki yerlerini korurlar. Bu yüzden de izleyicinin yüzeyde yer alan nesne ve motiflere karşı herhangi bir önyargıyla yakınlaşması anlamlandırmayı farklı ve yanlış bir boyuta kaldırabilir. (72)

II.42. Sema Şahin

Trabzonda doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini İstanbul’da tamamladı. 1977 Atatürk Eğitim Enstitüsü’nden Resim öğretmeni olarak mezun oldu. 1986 yılında lisansını tamamladı. 1989 yılında Marmara Üniversitesi Resim İş Eğitimi Bölümünde Yüksek lisansını yaptı. Çocuk resminde Figür konulu tez hazırladı. 1994 yılında aynı üniversitede Doktora Çalışmasını yaptı ve “Türkiye’de Sanat Eğitimi” üzerine tez yazdı. Şu anda Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümünde öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır ve yurt içi yurtdışı kişisel sergiler açmış birçok karma sergilere katılmıştır.

II.43. Salih Keleş

1964 yılında doğdu. 1983-87 yılları arasında M.Ü.A.E.F. Resim Eğitimi Ana sanat dalından mezun oldu.

1987-88 yılları arasında İngiltere’de The National Gallery, Tate Gallery, British Museum ve Hayward Gallery’de araştırma ve etütlerde bulundu.

1992 yılında Akbank Kuzguncuk sanat Galerisinde ilk kişisel sergisini açtı.

72) Levent Çalıkoğlu “Mart/Nisan Ayından Enstantaneler” Türkiyede Sanat Mayıs/Ağustos 1997 Sayı 29 S.65

1987-1997 yılları arasında birçok karma, grup ve yarışmalı sergilere katıldı. 15 değişik kitap kapağında yapıtları kullanılan yurtiçi ve yurtdışı çeşitli koleksiyonlarda eserleri bulunan sanatçı. Çalışmalarında içsel dünyasının duygularını dış dünyanın görsel verileriyle geliştiren sanatçının son çalışmalarında pentürleri, şiirsel dünyanın görünümünü yerleştirerek insan gerçeğinden ayrı düşmeden yaşamın acı ve tatlı yanlarını bir araya getiren Salih Keleş, dramatik yönü yüksek kurgulamalar gerçekleştiriyor. Hafıza bahçesine yüklediği görüntüler yine bir çırpıda dışa vurum olarak pentür yüzeyine yansıyor. Adeta bir katalog dizisi gibi sıralanmış görüntülerin tek tek seçilerek bir temaya yön vermesi gibi, renk tercihi de sanatçı için spontan bir çizgide ilerler. Rengin deseni oluşturduğu bir uygulamayla birleşerek seri oluşumlara yön verir. Sanatçının renk tutarlılığı ve tercihi bir dışavurum tercihini yansısa temel içerik olarak izleyicisini ve üreticisini bir huzura sevkedecek yumşaklıktadır. Genellikle ikili ve üçlü figür gruplarına yönelmesi kendi düzeneği içerisinde eşit duyarlılığa sahip ortaklıklar bulunmasından kaynaklanmaktadır. Ressamın özellikle de figür geleneğine bağlı bir ressamın başarısı da burdan kaynaklanır. Modelin ve görüntünün kaynağı alıcısına ulaşabildiği ve algılanabildiği sürece değer kazanır. Bu kapsamda vardiyadan dönen iki yorgun madenci, karlar üzerinde kayan gençler veya poz veren çocuk grubu belirli bir özümseyiş ve eserin oluşumuna karar verme sürecinden geçmiş kurgulardır. (73)

II.44. Selahattin Kara

1958 Rize Çaykara doğumlu. İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Resim Bölümünden mezun oldu. Kısa bir dönem resim öğretmenliği yapmış, daha sonra atölye açarak resim çalışmalarına burada devam eden sanatçı birçok kişisel sergi açmış ve karma sergilere katılmıştır. İlk defa bireysel olarak sahnede resim çalışmaları gösterisi yapmıştır halen Ortaköydeki atölyesinde çalışmalarına devam etmektedir.

Resimlerinde figürlerin kime ne kadar benzemiş, benzememiş önemsemiyen ne kübizme karşı bir akım yaratmanın fantazisini koruduğunu nede Dushamp'tan daha alaycı, daha umursamaz olma çabasında biraz megaloman.

73) Abdulkadir Günyaz. Birsevdayla buluşmak Galeri s.z. 1996 katoloğu

Resim yapmak değil ressam olmak isteyen sanatçı özgür ressam olmak düşüncesiyle durmadan çalışmak düşüncelerine yeni boyutlar eklemek onun hedefi olmuştur. Atölyesi onun bir parçası haline gelmiştir. (74)

II.45. Rıza Savaş

1965 Sinop doğum,u 1988 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim Bölümünü bitirdi.

İlk kişisel sergisini 1990 da açtı ve çeşitli karmalara katıldı. Çevresini ve dünyasını yansıtmaya, çoğunlukla özgün desen ve bazen renk lekeleriyle karşımıza çıkıyor. Halen çalışmalarına devam etmektedir. Çalışmalarını ölü doğa olan natüremortlarla yansıtmaktadır.

II.46. Beyhan Yeşilyurt

Sinop Ayancık doğumlu. İlk ve orta öğrenimini Küçükçekmece’de lise öğrenimi İstanbul Çapa öğretmen okul resim seminerinde Ayşen Atamer, Hamdi Dicle, Hidayet Gülen’in öğrencisi oldu.

Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim-İş Eğitimi Resim anasanat dalında İsa Başlıoğlu ve Nuzhet Kutluğ atölyelerinde Yüksek lisans yaptı.

Çeşitli sanat etkinliklerine ve karma sergilere katıldı. Resim çalışmalarına Küçükçekmece’deki atölyesinde devam etmektedir. Resimlerini Ekspresyonis tarzda çalışmakta aynı zamanda desen çalışmalarını canlı modelden yapmaktadır.

II.47. Mert Gürhan

1967 İstanbul’da doğdu. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü Resim Eğitimi Anasanat Dalında Lisans tamamladı. 1986 yılında fotografik anlamda, resim dili öğelerini kullanarak resimsel tadlar arayışına girdi. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü Yüksek Lisans programını bitirdi. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Bölümü Grafik Eğitimi Anasanat Dalı’nda Araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Sanat Galerisinde Harbiye Şehir Tiyatrosu Sergi Salonu, Kadıköy Haldun Taner Şehir Tiyatrosu Sergi Salonunda kişisel sergiler açmış ve çeşitli karma sergilere katılmıştır. 1994 Baymed-Şark Sigorta'nın Düzenlediği "Çocuk ve Dünyası" konulu fotoğraf yarışmasında siyah-beyaz dalı ödülü almış. (75)

II.48. Avni Öztopçu

1962'de Erzincanda doğdu. 1984 Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümünde Lisans tamamladı. 1986 Mimar Sinan Üniversitesi Resim Anasanat dalında yüksek lisans tamamladı. 1989 Mimar Sinan Üniversitesi Resim Anasanat Dalında Sanatta Yeterlilik Doktora öğrenimini tamamladı. 1991 Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim İş Eğitimi Bölümü Resim Eğitimi Anasanat Dalına Araştırma Görevlisi olarak girdi. Aynı Kurumda öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. 1986 yılından bu yana birçok kişisel sergi açan sanatçı çeşitli karma sergilere katılmıştır. 1984 Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi yıl sonu sergisi ödül. 1985 İstanbul Üniversitesi Gençlik Yılı resim yarışması Mansiyon, 1989 23, resim sergisi mansiyon almıştır.

"Karşıtlığın uç noktalara açılımı ile açıklık, kesinlik, sağlamlık aramam beni çizgisel bir yapıya yaklaşmıştır. Biçim uğraşısı çizgisel yapıyı beslemiştir. İlk çalışmalarında siyah-beyaz kontrasına önem verne sanatçı son çalışmalarında renk kontrasına yöneldiğini görüyoruz. Organik doku olarak sarmaşık, çiçek ve yarak gibi cisimlerden yola çıkarak yaptığı çalışmaları ile çalışmalarına devam etmektedir. (76)

II.49. Afet Demet Kırmılı

Kütahya Emet'te doğdu. Ortaokul ve liseyi dışardan bitirdi. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim İş Bölümü Resim ana sanat dalından mezun oldu. Resim eğitimine 1989 yılında Adana Devlet Güzel Sanatlar Galerisi Hacı Sabancı Kültür Merkezinde başladı. Resim fotoğrafçılık ve Türk motifleri üzerine iki yıl kurs gördü. Kültür Bakanlığı Müze sanat eserlerini çocuklara tanıtım amacıyla bir boyama

(75) M.Ü. A. E. F. Resim İş Eğitimi Bölümü Öğretim elemanları sergisi 1995 K.K.T.C Lefkoşe

(76) Muammer Öner "Öztopçu'nun Uzam Yolu" Sanat çevre Kasım 1998 Say.-122

kitabı hazırladı. Festival, etkinlik ve sergiler olmak üzere 30 Resim ve Fotoğraf sergisi açtı.

Resmin değişik akımlarını deneyerek Türk motifleri ve minyatürde karar kılan sanatçı yaşadığı ve gördüğü yöreleri süsleyici çocuksu anlatımla çizgi nokta ve renkle zenginleştirerek duygularını yansıtmıştır.

Konularını Anadolu kadınları, kilim, heybe, güğüm, atlar ve eşekler küçük oyun taşları olup fırçayla hayat buldular diyen sanatçı kendi içsel dünyası yaşadığı dünya arasında bir bağ kurmaya çalışmış (77)

II.50.Şehnaz Yalçın

1970 İstanbul doğumlu. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim iş eğitimi bölümünü, yüksek lisans (Mastır) programlarını dereceyle tamamlamıştır. Şu anda aynı fakültenin sanatta yeterlilik programını öğretim üyeliği ile beraber sürdürmektedir. 1988'den beri çeşitli sergilere katılmıştır Resim dalında ödülü, ansiklopedi ve çeşitli dergilerde yayınları bulunmaktadır.

Resimlerinde kolaj tekniğiyle birlikte espas ve doku göze çarpmakta renk onun en rahat kullandığı çağdaş duyarlılıkla ortaya koyduğu çalışmaları başka bir boyutta yitik ve gizli bedenler söz konusudur. Karşımıza çıkan kadın figürleri simge ile betimlenmekte ve estetik bir zaman ve mekan kavramlarını silikleştirdiği kurgusal bir ortamda yeniden hayata geçirmektedir.

II.51. Sevgi Huriye Kandemir

İstanbul 25/10/1947 doğumlu Uzun yıllar kişisel çalışmalarının sonrasında çeşitli atölyelerde seçkin hocalarla sant hayatını sürdürmüştür. Akademik eğitimini, Marmara Üniversitesi Resim Ana Sanat Dalı bölümünde tamamlayarak Prof.Nüzhet Kutluğ atölyesinden mezun olmuştur.

Hocaları

Prof. Nüzhet Kutluğ, Prof. İsa Başlıoğlu, Doç.Dr. Veli Sapaz, Prof. Zeki Kuşoğlu
Prof. Basri Erdem, Prof. Erol Özden, Prof. İsmail Avcı, Prof. İsmail Hakkı Demirtaş

(77)Ahmet Demet” süsleyici Çocuk Resimleri” Emlak sanat Galerisi kataloğu İstanbul 1998

Prof. Mustafa Gürünlü, Mahir Güven, Asaf Zeki Yüksek

Sağlam bir desen anlayışı ile yola çıkarak kullandığı figüratif anlatımını, hareketli çizgiler ve deformasyonla ifadelendirerek yarı soyut bir anlayış sergilemektedir.

Ana kompozisyonu destekleyen imgeler ve renk dili resminin derinliğini belirler.

Çeşitli karma sergilere katılmış ve özel sergiler düzenlemiştir.

II.52. S.Feryal Taneri

1952 yılında Zonguldak'ta doğdu. İlk sanat eğitimini 1966 yılında İstanbul'da ressam Fuat Bey'den aldı. Mustafa Esirkuş'la yağlıboya ve desen çalışmaları yaptı. Lise yıllarında Ankarada Devlet GüzelSanatlar Galerisinde Osman Zeki Oral'ın düzenlediği kurslara katıldı. 1972 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Bedri Rahmi Eyüpoğlu Atelyesine devam etti. Aynı yıl Almanyada Bremen ve Hannover'de sanatsal incelemelerde bulundu.

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim İş Bölümü Heykel anasanat dalında lisans eğitimini tamamlayan Taneri sanatta 30 yılı aşkın bir süreyi geride bırakırken pekçok kişisel sergi düzenlemiş 100 üzerinde karma sergiye eser vermiş yarışmalara iştirak etmiştir. Özgün anlatım arayışları ile geçirdiği son on yılda, yerleştiği Karadeniz Ereğliside Resim Atölyesini kuran Taneri burada sanatı sevdirmek, yaymak uğruna öğrenci yetiştirmeye devam etmektedir.

Yağlıboya, suluboya, mask ve heykel çalışmalarından oluşan eserleri, Kültür Bakanlığı bankalar, belediyeler, başta olmak üzere çeşitli özel ve tüzel koleksiyonlarda bulunmaktadır.

1992-1994 yılları arasında iki dönem İstanbul Güzel Sanatlar Birliği yönetim kurulu üyeliği yapan Feryal Taneri, Ankara Kadın Ressamlar derneği, ressam, Ankara ressamlar Derneği ve Unesco Arap Türkiye Ulusal Komitesi Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği üyesi olup, sanata katkılarından dolayı 29. Antalya Altın Portakal Film festivali, yürütme kurulu tarafından onur plaketi, İstanbul Kadın Haklarını Koruma Derneği" Kadın Gözüyle Dünya sergisine katılımından dolayı sanata hizmet Madalyası ile ödüllendirilmiştir. Ayrıca çeşitli kuruluşlar tarafından verilen teşekkür ve plaketeri bulunmaktadır.

Taneri'nin resimlerine bakılınca; ilk intiba farklı bir dışavurum keşfedilmekte, insan figürlerinin yer verildiği görülmekte gün el konuları ele almakta resimlerine bakıldığında sanki onu ince kenarlı bir mercekle işliyor işlemini vermektedir.

II.53. Melih Görgün

1962 Sinop doğumlu. 1985 Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesinden mezun oldu. 1985 Burslu öğrenci olarak Avusturya Sazburg Internationale Sommer akademie der Bildende Künste'de burslu öğrenci olarak gravür sınıfında Prof. Uwe Bremer'le çalıştı. 1986 Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesine araştırma görevlisi olarak girdi. 1989 İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özgünbaskı Dalında "Sanatta Yeterlik" yaptı. 1985 Kadıköy Gençlik Kitapevi Karma Sergisi İstanbul. 1985 Avusturya Sazburg Internationale Sommerakademie öğretim sergisi. Avusturya. 1986 3.Viking Özgünbaskı Yarışması Sergisi-İstanbul 1987 M.Ü.A.E.F. Öğretim Elemanları Sergisi İstanbul. 1988 Nur-Art Sanat Galerisi Özgünbaskı Karma sergisi-İstanbul. 1990 Lösemili Çocuklar Vakfı Sergisi Yıldız Sarayı-İstanbul. 1990 M.Ü.Galerie-Wien öğretim Elemanları Sergisi-Avusturya. Ödüller 1985 M.Ü.A.E.F. 3.Viking Özgünbaskı Yarışması Başarı Ödülü. (79)

II.54. H. Müjde Ayan

1972 yılında Ankara'da doğdu. M.Ü.A.E.F. Resim-İş Eğitimi Bölümü Grafik dalından mezun oldu ve Yüksek lisans yaptı. Bünyamin Özgültekin, Basri Erdem, Zeki Kuşoğlu ve Erol Özden'in öğrencisi oldu. Halen Trakya Üniversitesi Eğitim Fak. Güzel San. Eğt. Bölümü Resim-İş Anabilim dalında Araştırma görevlisi görevini yürütmektedir.

Kişisel sergileri; 1996 Edirne Devlet Güzel Sanatlar Galerisi Resim Sergisi. 1997 La Palette özgünbaskı resim sergisi. Karma sergileri; 1996 Kocaeli Üniversitesi özgünbaskı resim sergisi. 1997 Armani Sanatevi karma resim sergisi. 1998 UPSD Genç Etkinlik 4. 1998 Tolgaeti Sanatevi resim yarışması 3. Ödülü.

Özgünbaskı'nın tüm tekniklerini resimlerinde uygulamakta, özellikle Taşbaskı ve Linel baskı çalışmaları bulunmaktadır. Konularında günlük yaşamdan kesitler (Peysaj, figüratif) vardır.

(78) S.Feryal Taneri "Ayışığında İnsan Manzaraları sergisi kataloğu Karadeniz Ereğlisi 1997

(79) Marmara Üniversitesi Resim-iş eğitimi Bölümü öğretim elemanları sergisi

III. DEĞERLENDİRME

Konuya ufak bir değerlendirme getirmenin zorlukları sadece tarihlerin yeniliği ve mezunların sayıca azlığından kaynaklanmıyor aynı zamanda bu değerlendirmenin katagorik olarak üç başlık altında yapılmasında zorunlu gibi görünüyor, yani eğitim kadrosu, uygulanan eğitim ve öğretim eğitim hayatı ve mezunlar. I.a. Eğitim kadrosundan okulun tarihi gelişimi içinde yeterince bahsettik, uygulanan eğitim ve eğitim hayatı ise bu satırlarla kısaca ifade edilebilir:(35)

Mezunlar konusu, yukarda da kısaca değinildiği gibi bugün için herhangi bir değerlendirme yapacak düzeyde değildir kanısındayım ancak gerek okul bünyesi içinde gerekse, herhangi bir resmi kuruluş kanalıyla ihtas (oturtulmuş) edilmiş bir vakıf veya sponsor sistem yok. Dolayısıyla gençler önce geçinmeye çalışıyorlar, sonra fırsat bulurlarsa sanata yöneliyorlar bunlarda çoğunlukla büyük şehirlerde öğretmenlik yapan mezunlarımız oluyor.

İkincisi okul bünyesinde mezunlarla diyalog yada iletişim kuran ve sürdüren bir kurum yok. Bir ara RİB diye basit bir organizasyon kurulmuş ve birkaç kişinin şahsi (kişisel) çabasıyla bir zaman devam edebilmiş sonra kapanmış oldu. (36) Ayrıca diğer eğitim kurumlarında sıklıkla rastladığımız tabipler odası, mühendisler odası vs. gibi benzeri bir mezunlar odası yok.

Şahsi görüşüm değerlendirme yapmak için zamanın erken oluşu yönündedir ayrıca bu sahada daha birçok araştırmalardan gelecek çalışmalara ve verilere gereksinim vardır. Yani konu ile ilgili literatür bugün için kapsamlı değerlendirmeler için yeterli değildir. Eğitim enstitüsünün ilk mezunlarından olan ressamlarımızın eserleri ise henüz yok denecek kadar azdır ve daha bu büyük sânatkarlardan hepimizin beklediği ustalık dönemi eserleri sayılmaz. Çünkü yaşıyorlar ve hala çalışıyorlar. Bu ressamlardan Basri Erdem, Bahattin Odobaş, Ayşen Atamer, Bilginer Bölükbaşı, Sabahat Hasırcıoğlu, Eser Köprülü, Nevzat Küçükbalcı, Ekrem Kahraman, Evin Şeker, Lütfiye Şeker, Cuma Ocaklı, Mehmet Uğur, Yunus Güneş, Ali İhsan Kırıcı, Ceyhan Murathanoğlu, Nurten Baykara, Bedrettin Dal, Neşe Ölmeztürk, Hilmi Özbay, Sabahattin Şen, Alp Bartu, Hüsnü Türen, Kader Yeşiltaş Alnitemiz, Cihan Çeçin, Ahmet Kalkan, Gönül Şen, Zerrin Türen, Tanju Demirci, Salih Turan, Mustafa Özel Selahattin Yıldırım,

IV. SONUÇ:

16 Mart 1848 de kurulan Öğretmen Okulları'nun devamı olan Atatürk Eğitim Fakültesinin ve Fakülteye bağlı bulunan Resim İş Eğitimi Bölümünün ilk kurucuları olan İlhami Demirci, Malik Aksel, Rüstem Duyuran, Sinasi Barutçu'nun atölye hocası olması ve sonradan kadroya katılan hocaların diğer dersleri bölüme kazandırması bölümün uygulama sistemini kendiliğinden oluşturur. Bu değerli hocalar kuvvetli kadrosuyla bilgili meslek motivasyonu yüksek, Cumhuriyet ilkelerine bağlı öğretmenleri yetiştirerek hedefine ulaşmıştır. 1968-1969 öğretim yılında eğitimine başlayan Resim-iş Eğitimi Bölümü Günümüze gelinceye kadar dün olduğu gibi bugünde yetenekli sanata bağlı sanatçı eğitimcileri yetiştirerek topluma kazandırmıştır. Bugün kadrosundaki ve öğretim üyeleri ile güçlü bir eğitim birimi oluşmuş tek bölüm diyebiliriz.

Diğer Üniversitelerden çok farklı olan bu bölüme girmek isteyen lise öğrencileri ÖSS sınavından 105 puan aldıktan sonra, yetenek seçme sınavına girerek seçilmektedirler. Seçilen bu yetenekli öğrencileri estetik becerilerini ve beğenilerini geliştirmek, edindiği bilgileri pekiştirmek amacıyla, alan dersleri yanında, genel kültür ve öğretmenlik formasyon dersleri verilmektedir.

Bu yetenekleri belirlenen Resim-iş Eğitimi Bölümü Öğrencileri Üçüncü sınıfa (Dördüncü dönem sonu) gelince, altı sanat dalına şöyle dağılır: 30 kişi Resim Eğitimi anasanat dalına, 28 kişi Grafik anasanat dalına, 7 kişi Tekstil eğitimi anasanat dalına, diğer öğrenciler seramik eğitimi anasanat dalı, Heykel eğitimi anasanat dalı ve İş Eğitimi (İş tasarımı) anasanat dalına isteklerine göre dağıtılırlar. Son sınıfa geldiklerinde kendi dallarında en iyi şekilde yetişen öğrenciler ürettikleri yapıtları (eserleri) sergileyerek kendilerini ve öğrendiklerini ispatlarlar.

Resim-iş Eğitimi Bölümünün en büyük amacı yaratıcı resim öğretmeni yetiştirmektir. Bölümden mezun bilgili becerikli ve yetenekli genç öğretmenler gene isterlerse Anadolu'nun dört bir köşesinde bulunan İlköğretim, Ortaöğretim kurumlarında öğretmenlik yapabilir, gittikleri yörelerde yetenekli öğrencileri keşfederek yönlendirir ve onları da sanat ordusuna kazandırarak sanatın gelişmesi için genç yetenekli sanatçılara yardımcı olurlar.

Atölye uygulama dersleri yanı sıra alınan formasyon dersleri ile resim öğretmeni olarak yetişen bu yetenekli sanatçı eğitimciler, aynı zamanda aldıkları anasanat eğitimi doğrultusunda yetenekleri sayesinde sanatı seven, yaratıcı çağdaş estetik becerisi olan, beğenileri gelişmiş olan, bildiklerini topluma mal etmeye çalışan sanatsal faaliyetlere katılan sanatçı olarak yetişirler.

Görülüyor ki Resim-İş Eğitimi Bölümünden mezun olan bu yetenekli öğretmenler iki meslek sahibi olabiliyorlar.

Resim-İş Eğitimi Bölümünden mezun olan sanatçı eğitimcilerimiz ekonomik nedenlerden dolayı ilk hayata atıldıkları zaman ekonomik sıkıntılarını gidermek için öğretmen olarak çalışmak zorunda kalıyorlar. Bu öğretmenlik süresince etrafındakilere bilgi dağıtırken topladıkları birikimlerle biriktirdikleri üç beş kuruşla büyük şehirlere yerleşerek açtıkları atölyede sanat aşkıyla dolu olduktan sonra devam ettirmektedirler. Bu yaşama tarzı herkes için geçerli olmamakla birlikte bazı nedenlerden dolayı tercih edilmeyebilir. Resim-İş Eğitimi Bölümünün anasanat dallarından mezunlar büyük şehirlerde iş bulma imkanlarına sahiptirler, çünkü bölümün kendi içinde ayırdığı tekstil grafik anasanat dallarında yetişenler teknolojinin tüm yeniliklerini uygulamaya çalışmışlardır. Bu dallarda kendi kişisel yeteneklerini, koyarak değerli hocaların rehberlikleri sayesinde, kendilerini kanıtlayarak, seslerini duyurmuşlardır. Resim-İş Eğitimi Bölümünden mezun kişilerin tercih ettiği, bir başka yolda bölümün bünyesinde bulunan yüksek Lisans ve sanatta yeterlilik/Doktora programlarında ilerlemeler göstermektedirler. Akademik formasyonları da yerine getirmekte ve eğitimi en üst düzeyde yaparak seslerini yurt içi ve yurt dışı sergilerle duyurmakta akademide yerlerini almaktadırlar. Resim-İş Eğitimi Bölümünün saygın değerli hocaları Türk Sanatında yerlerini almış sanatçı kimlikleriyle yurt içinde ve yurt dışında açtıkları sergilerle sanat yaşamlarını devam ettirmekte, yetiştirdikleri sanatçılara örnek olacak çalışmalarını sürdürerek kendine özgü, eğitim yasaları ve yöntemleri olan alanlarında yetiştirdikleri öğrencilere düşünme ve bedensel faaliyetlerini katarak bu süreç içerisinde kendilerini ifade etme fırsatı tanımaktadırlar. Yaşamın gerçekleştirdiği endüstrileşme ile teknolojinin yarattığı yeni hayat biçiminin tutsağı olma tehlikesi ile karşı karşıya kalan çağımız insanı, gittikçe duyarlılığını yitirmektedir. Bu sebepten çağımızın sadece

araç ve gereç dünyası olmaktan kurtarıp, sanatla zenginleştirerek ve insani bir niteliğe kavuşturmak bu Resim-İş Eğitiminin amacı olmaktadır.

Sanat yoluyla kişisel bütünlüğe kavuşturan Resim-İş Eğitimi Bölümü dolayısıyla toplumsal bütünlük sağlanmış olur.

İnsanın yaratıcı güçlerini ortaya çıkarması ve estetik eğitimin uygulaması sanat eğitimin temel kavramları ve anasanat dalları araştırmalarla, yaratıcı kişiliği geliştirmede öncülük yapmıştır. Aldıkları eğitimle çağının tüm kültürünü birleştirerek topluma mal olan bu eğitimci sanatçılar etraflarına ışık saçarak kendilerini göstermeye çalışmaktadırlar.

Geçmiş çok yeni olan Resim-İş Eğitimi Bölümü bünyesinde yetiştirdiği sanatçı eğitimcilerle, insanın yaratıcı güçlerini ortaya çıkarması ve estetik eğitimin uygulama alanı içinde kendilerini ifade ettirmesidir. Resim-İş Eğitimi dersi sadece boş zamanların iyi değerlendirilmesi olarak görülmemelidir.

1969'lardan bu yana (Eğitim Enstitüsü yıllarından) 1998 yılına gelinceye kadar birçok değişikliklere uğrayarak bu güne kadar ayakta kalan Resim-İş Eğitimi Bölümü. Bir zamanların gözde mesleği olan öğretmenlik, günümüzde "Hiçbir yere giremezsen öğretmen ol" düşüncesiyle üniversitelilerin son seçeneklerine inmiştir. Buna rağmen yönetici, öğretim elemanlarıyla bugünkü koşullarda Resim-İş Eğitimi Bölümünde öğrenciler düzeyi yüksek atölye dersleri yanında bilgi beceri düşünce, yaratıcılık ve yeteneklerini sergileyerek başkalarının görmediği bizim sanat dediğimiz olayı yaratarak, insanların sevgisini, aşklarını, duygularını çözümlyerek, bir noktada yoğunlaştıran sanatçılar olarak yetişirler. Resim-İş Eğitimi Bölümünden mezun ressamlarımızın hem sayıca az olması ve yeni sayılacak düzeyde bulunmasına rağmen, amacına ulaşmak için, çağdaş Cumhuriyetin ilkelerine bağlı sanatçı ve eğitimci yetiştirecektir.

RESİMLERİN LİSTESİ

1. A.Eser Köprülü “Çoban” T.Ü. Yağlıboya 1987
2. Afet Demet Kırımlı “Ninenin Üzüm Bağları” 1998 T.Ü.Y.B
3. Ahmet Kalkan “Manzara” T.Ü. Yağlıboya 1997
4. Altan Çelem “Hareketli Bir Gün” T.Ü. Yağlıboya 1995
5. Ali İhsan Kırıcı “Kızım ve Almanya” T.Ü. Yağlıboya 1992
6. A.Onay Akbaş “İsimsiz” T.Ü. Yağlıboya 1998
7. Ayşen Atamer “Adsız” Kağıt Üzerine Karışık Teknik 1986
8. Ayşen Yıldırım “Zaman” Tuval Üzerine Akrilik 1998
9. Bahattin Odabaşı “Peyzaj” T.Ü. Yağlıboya 1997
10. Bahattin Odabaşı “Adsız” T.Ü. Yağlıboya 1997
11. Bahattin Odabaşı “Manzara” T.Ü. Yağlıboya 1997
12. Basri Erdem “Kedi” T.Ü. Yağlıboya 1994
13. Basri Erdem “Figür” Kağıt Üzerine Taş Baskı (Lito) 1997
14. Bedrettin Dal “Oyunlar” T.Ü. Yağlıboya 1998
15. Bedrettin Dal “Figür” T.Ü. Yağlıboya 1996
16. Beyhan Yeşilyurt “Yorum” T.Ü. Yağlıboya 1996
17. Beyhan Yeşilyurt “Kuşlar” T.Ü. Yağlıboya 1996
18. Bilginer Bölükbaşı “Adsız” K.Ü. Karışık teknik
19. Birsen Karaosman “Portre” Kağıt Üzerine Karışık Teknik 1997
20. Burhan Yıldırım “Güvercinler” Tuval Ü.Y.B.1995
21. Burhan Yıldırım “Masumiyet” T.Ü. Akrilik 1998
22. Ceyhan Murathanoğlu “Karadeniz Motifleri” T.Ü.Y.B. 1992
23. Cihan Çeçin “Peyzaj” Kağıt Üzerine Davi Tarama 1986
24. Cuma Ocaklı “Adsız” T.Ü. Yağlıboya 1994
25. D.Salih Turan “Adsız” T.Ü. Yağlıboya 1996
26. Ekrem Kahraman “Adsız” T.Ü.Yağlıboya 1995
27. Ekrem Kahraman “Adsız” T.Ü. Yağlıboya
28. Hüsnü Türen “Adsız” Mono Baskı 1989
29. Gönül Şen “Adsız” Kağıt Ü.Karışık Teknik 1996
30. Gönül Şen “Adsız I” Kağıt Üzerine Karık Teknik 1997

31. H.Avni Öztöpcü "Gezgin GZ" 1993 T.Ü. Yağlıboya
32. H.Evin Şeker "İstanbul Manzaraları" T.Ü. Yağlıboya 1989
33. Hilmi Özbay "İsimsiz" T.Ü. Yağlıboya 1997
34. Hilmi Özbay "Kadın" T.Ü. Yağlıboya 1997
35. Kader Yeşiltaş Alnitemiz "Portre" K.Ü. Karışık teknik 1998
36. Lütfiye Şeker "Dalga" T.Ü. Yağlıboya 1995
37. Mehmet Oğur "Adsız" K.Ü. Karışık teknik 1990
38. Mert Gürhan "Tarlabası ve Çocuk" Siyah-Beyaz Fotoğraf 1994
39. Melih Görgün "Adsız" Gravür Baskı 1989
40. Mustafa Özel "Adsız" T.Ü.Y.B. 1996
41. Mustafa Özel "Çiftçiöğlü'nun Sehbası" T.Ü.Y.B. 1992
42. Müjde Ayan "İskele Önü" Linol Baskı 1997
43. Neşe Ölmeztürk "Ağaç" Ağaç baskı 1989
44. Nevzat Küçükbalcı "Adsız" Kağıt Üzerine Karışık Teknik 1986
45. Nurten Baykara "Peribacaları" K.Ü.Karışık Teknik 1996
46. Rafet Ekiz "Adsız" T.Ü.Y.B. 1992
47. Rafet Ekiz "İsimsiz" Pres Tuval Üzerine Yağlıboya 1992
48. Rasim Çubukçu "Horon" T.Ü. Yağlıboya 1998
49. Sahabat Hasırcıoğlu "Adsız" T.Ü. Yağlıboya 1997
50. Sabahattin Şen "Adsız" Kağıt Üzerine Karışık Teknik 1995
51. Saim Erken "Adsızlar" T.Ü. Yağlıboya 1993
52. Saim Erken "İsimsiz" T.Ü. Yağlıboya 1993
53. Salih Keleş "Adsız" T.Ü. Yağlıboya 1996
54. Salih Keles "İsimsiz" T.Ü. Yağlıboya 1997
55. S.Feryal Taneri "Gecede Mutsuz Kalpler" T.Ü. Yağlıboya 1997
56. S.Feryal Taneri "Bekleyiş" T.Ü. Yağlıboya 1997
57. Selahattin Yıldırım "Şiddet Masalları" T.Ü. Yağlıboya 1996
58. Selahattin Yıldırım "Manolyalar" T.Ü. Yağlıboya 1996
59. Selahattin Kara "Adsız" T.Ü. Yağlıboya 1996
60. Selçuk Dumanoglu "Karadeniz Motifleri" T.Ü. Yağlıboya 1996
61. Sema Şahin "Kompozisyon" T.Ü. Yağlıboya 1997

60. Selçuk Dumanoğlu “Karadeniz Motifleri” T.Ü. Yağlıboya 1996
61. Sema Şahin “Kompozisyon” T.Ü. Yağlıboya 1997
62. Sema Boyancı “İsimsiz” T.Ü. Yağlıboya I
63. Sevgi Kandemir “Hamam” T.Ü. Yağlıboya 1998
64. Şehnaz Yalçın Wells “İsimsiz” T.Ü. Yağlıboya 1996
65. Zerrin Türen “Adsız” Kağıt Üzerinde Ebru Yağlıboya 1997
66. Zerrin Türen “İsimsiz” Suda Resim 1996

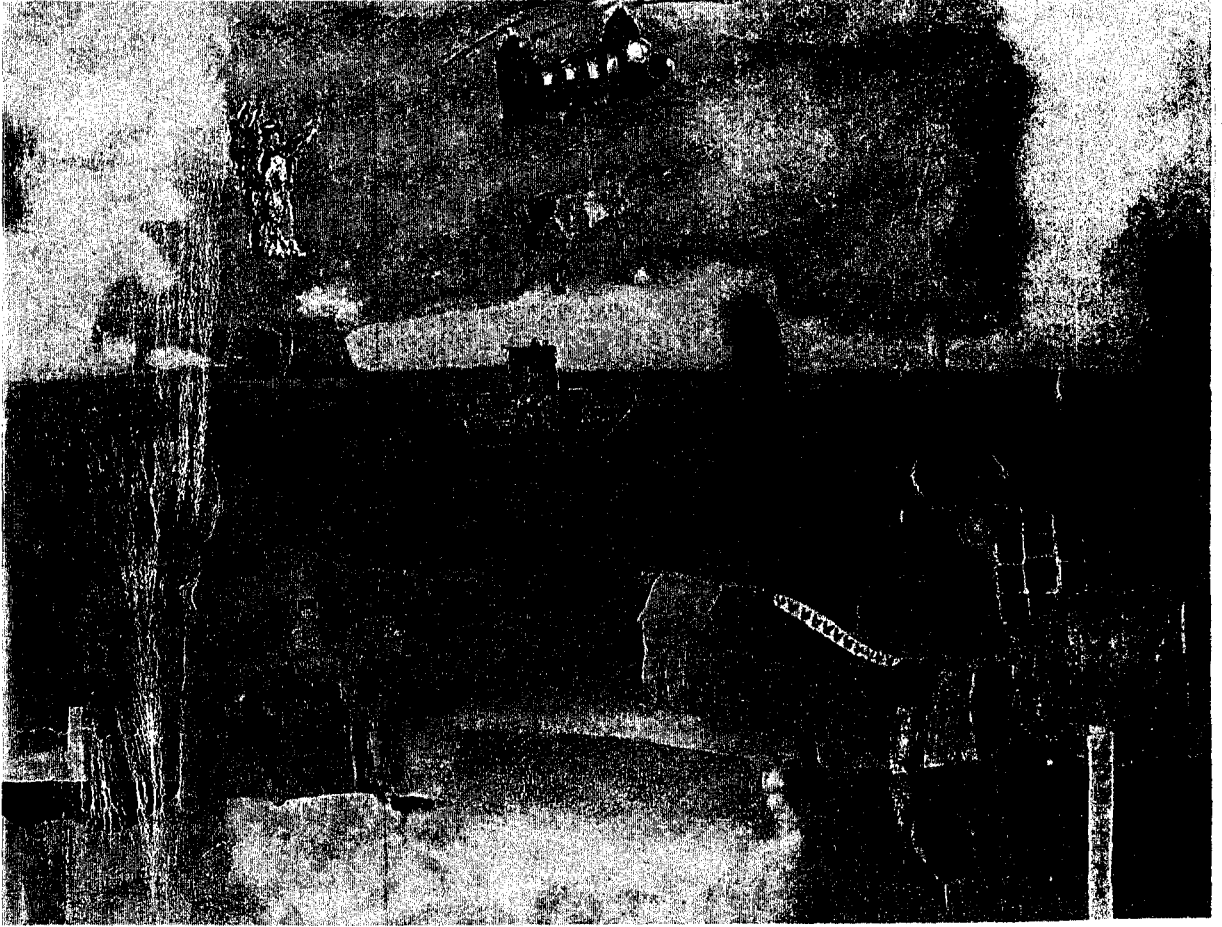
1.A.Eser Köprülü "Çoban" T.Ü. Yağlıboya 1987

2. Afet Demet Kırımlı "Ninenin Üzüm Bağları" 1998 T.Ü.Y.B

3. Ahmet Kalkan "Manzara" T.Ü. Yağlıboya 1997

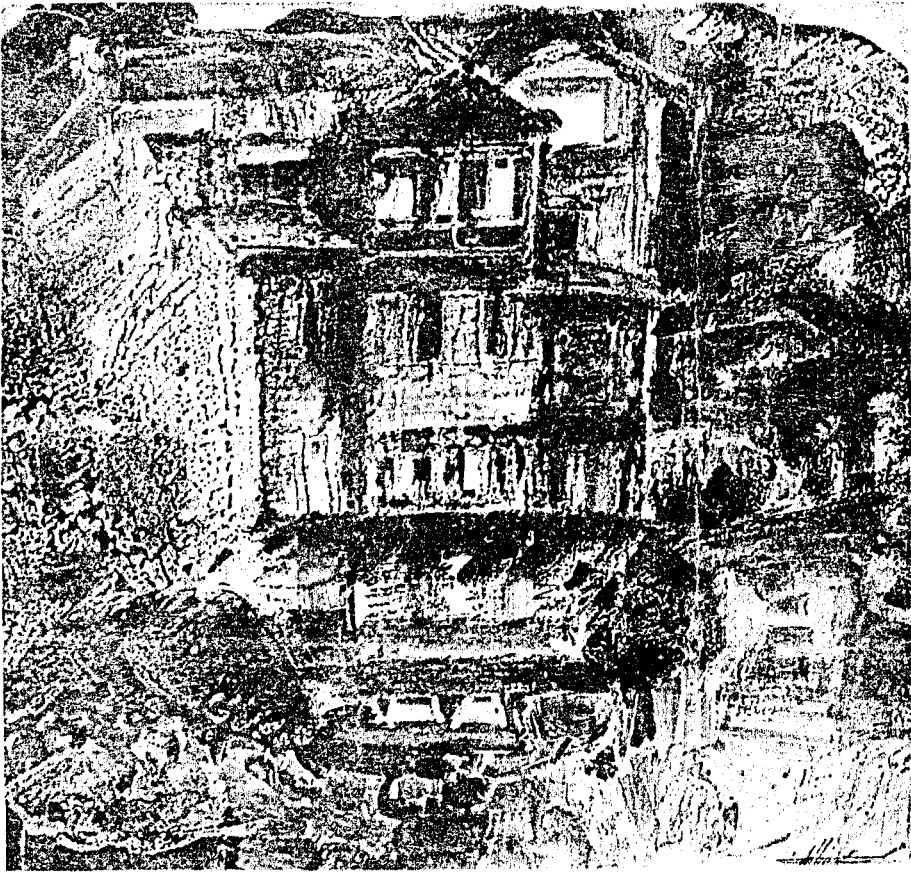
4. Altan Çelem "Hareketli Bir Gün" T.Ü. Yağlıboya 1995

5. Ali İhsan Kırıcı "Kızım ve Almanya" T.Ü. Yağlıboya 1992

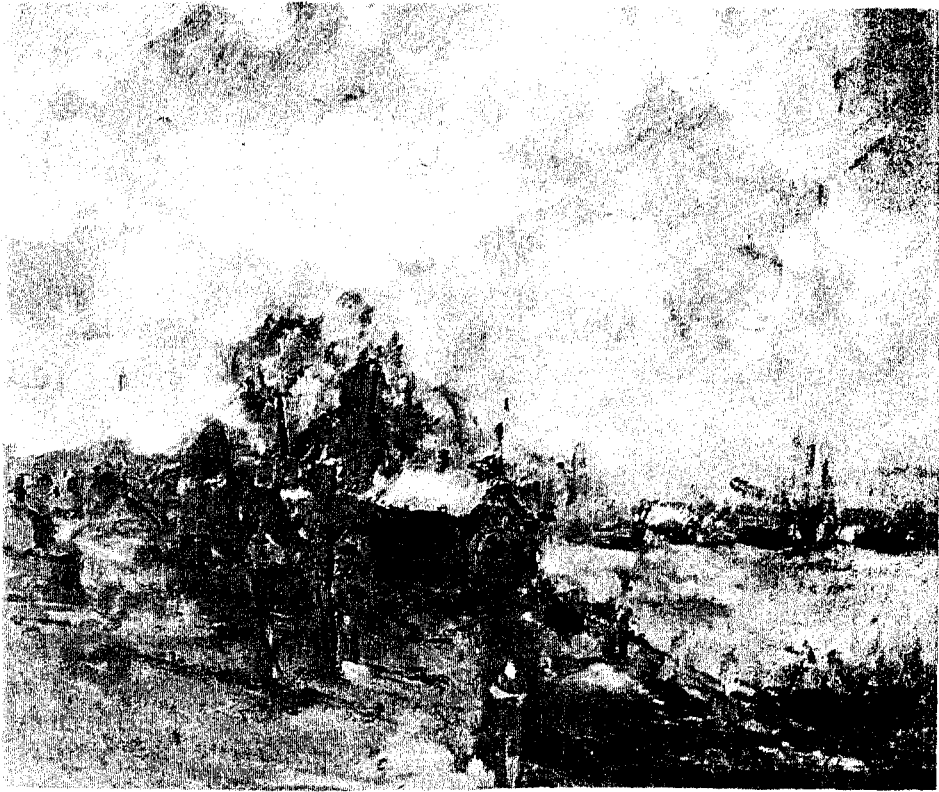
6. A.Onay Akbaş 'İsimsiz' T.Ü. Yağlıboya 1998

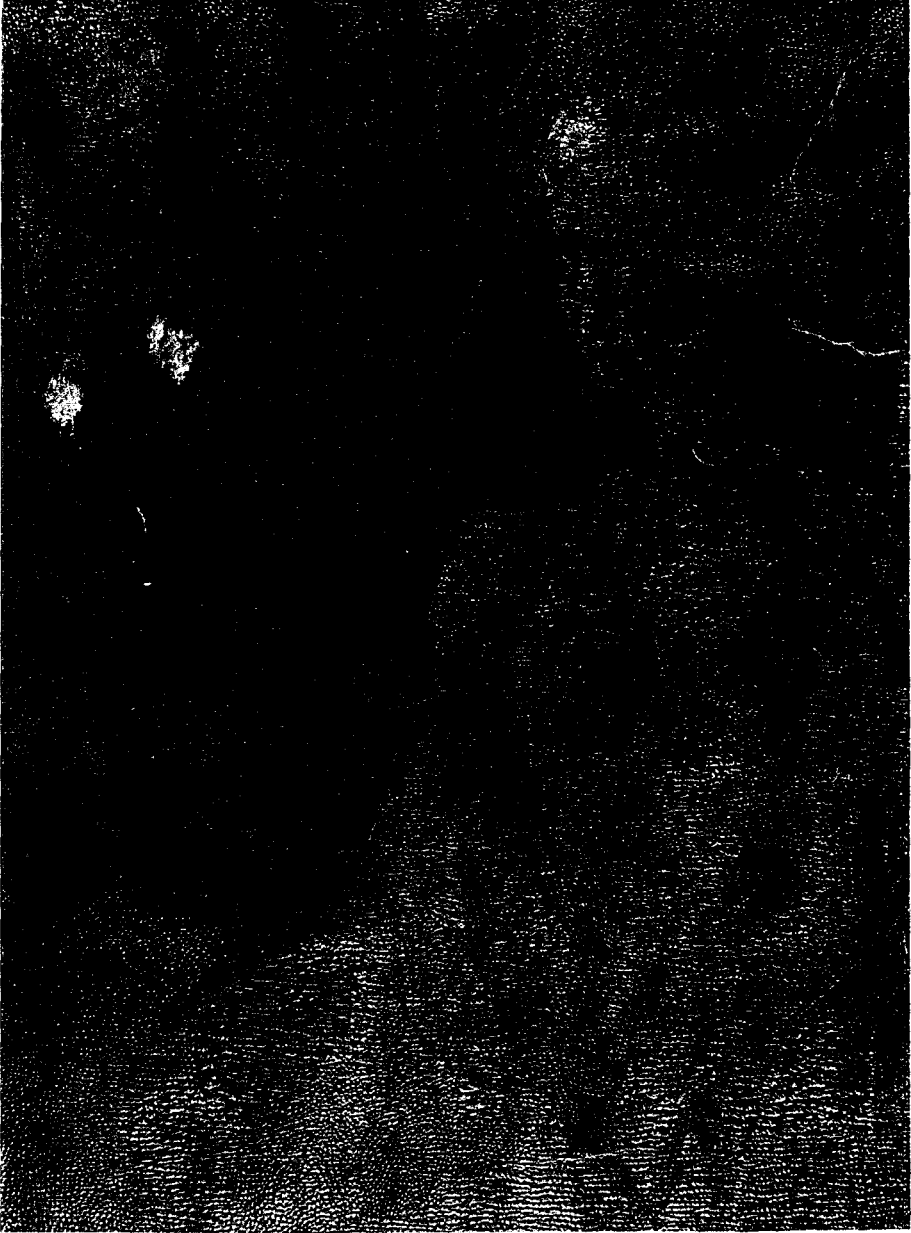
7. Ayşen Atamer "Adsız" Kağıt Üzerine Karışık Teknik 1986

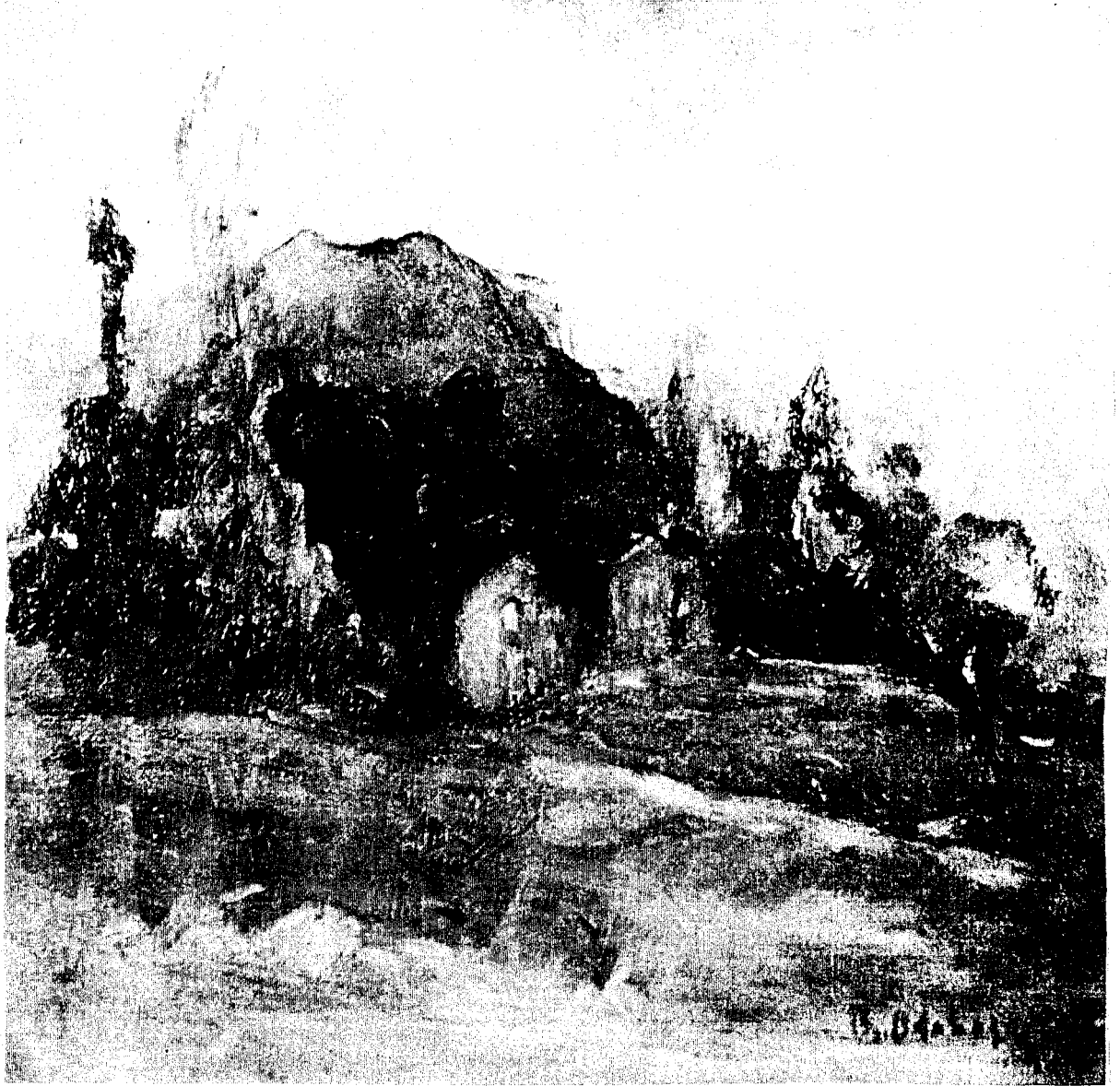
8. Ayşen Yıldırım "Zaman" Tuval Üzerine Akrilik 1998

9. Bahattin Odabaşı "Peyzaj" T.Ü. Yağlıboya 1997

10. Bahattin Odabaşı "Adsız" T.Ü. Yağlıboya 1997

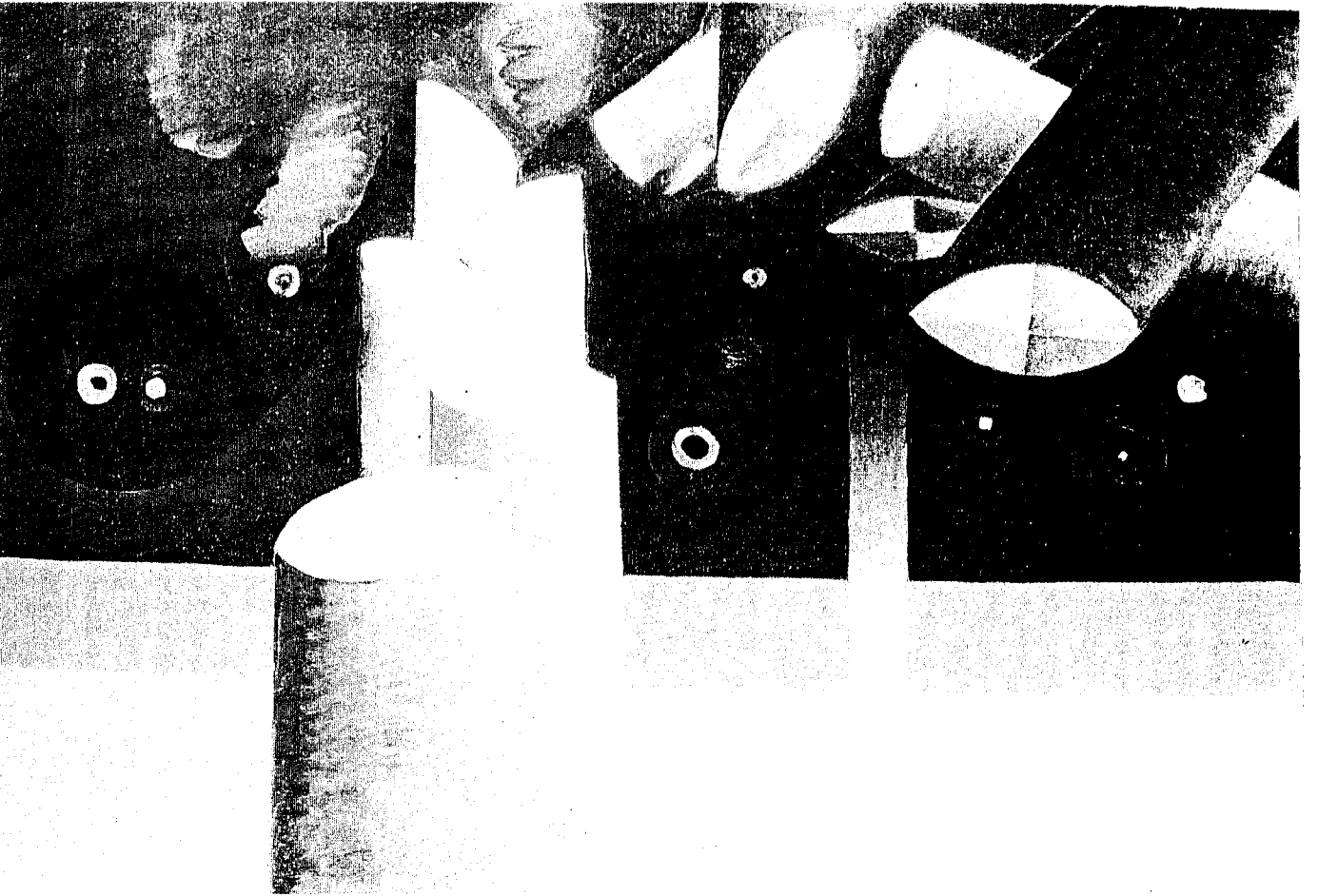
11. Bahattin Odabaşı "Manzara" T.Ü. Yağlıboya 1997

12. Basri Erdem "Kedi" T.Ü. Yağlıboya 1994

13. Basri Erdem "Figür" Kağıt Üzerine Taş Baskı (Lito) 1997

14. Bedrettin Dal "Odunlar" T.Ü. Yağlıboya 1998

15. Bedrettin Dal "Figür" T.Ü. Yağlıboya 1996

16. Beyhan Yeşilyurt "Yorum" T.Ü. Yağlıboya 1996

17. Beyhan Yeşilyurt "Kuşlar" T.Ü. Yağlıboya 1996

18. Bilginer Bölükbaşı "Adsız" K.Ü. Karışık teknik

19. Birsen Karaosman "Portre" Kağıt Üzerine Karışık Teknik 1997

20. Burhan Yıldırım "Güvercinler" Tuval Ü.Y.B.1995

21. Burhan Yıldırım "Masumiyet" T.Ü. Akrilik 1998

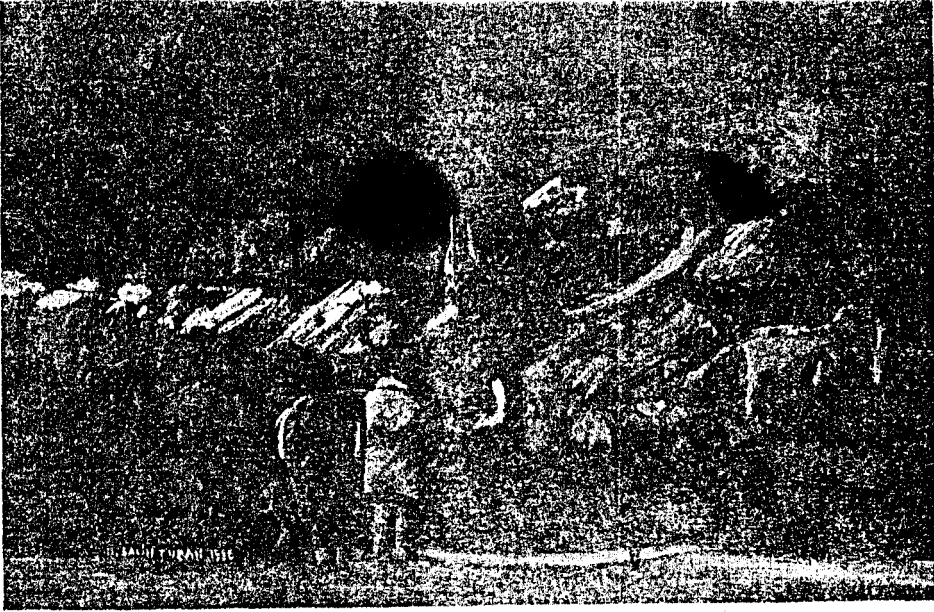
22. Ceyhan Murathanoğlu "Karadeniz Motifleri" T.Ü.Y.B. 1992

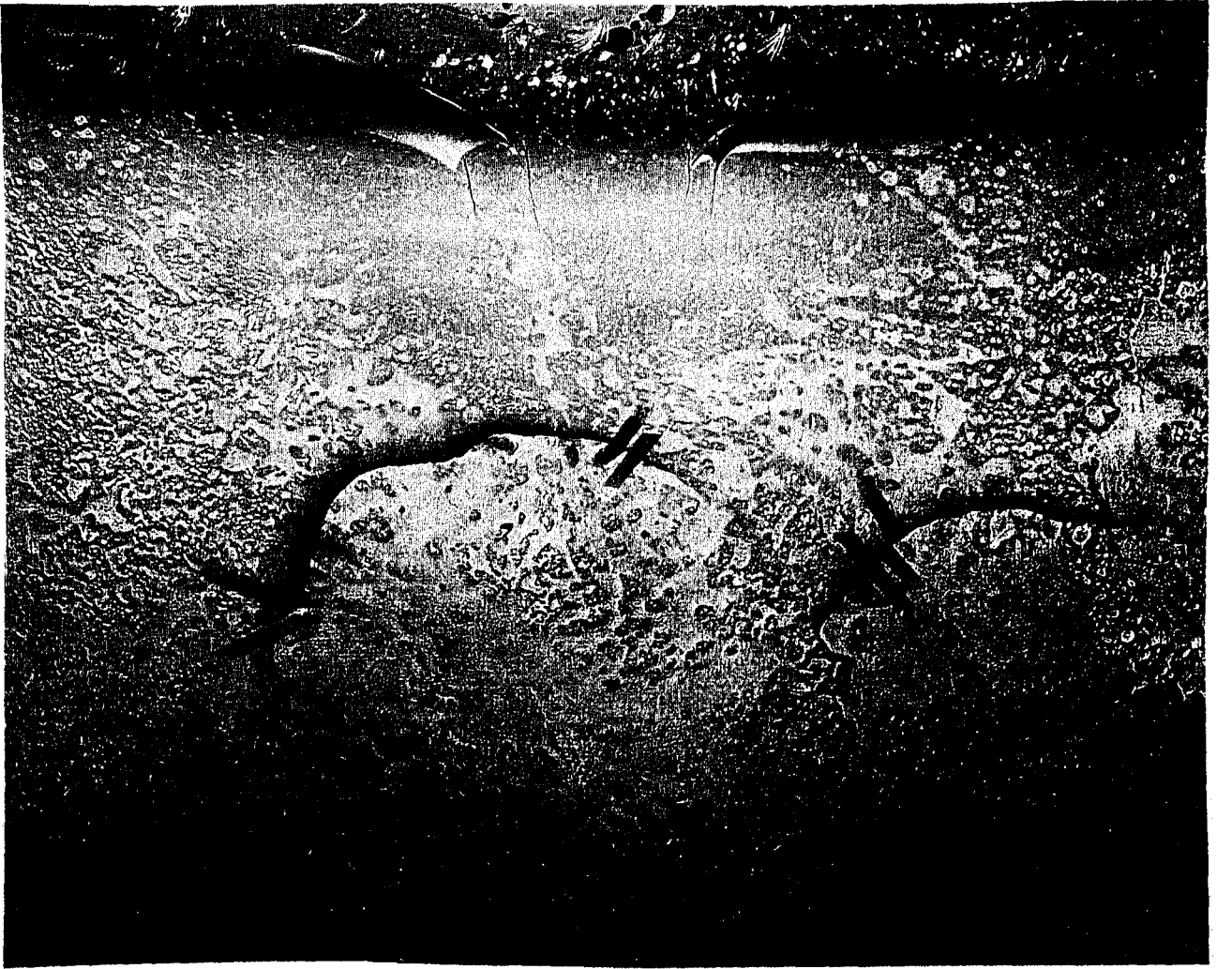
23. Cihan Çeçin "Peyzaj" Kağıt Üzerine Lavi Tarama 1986

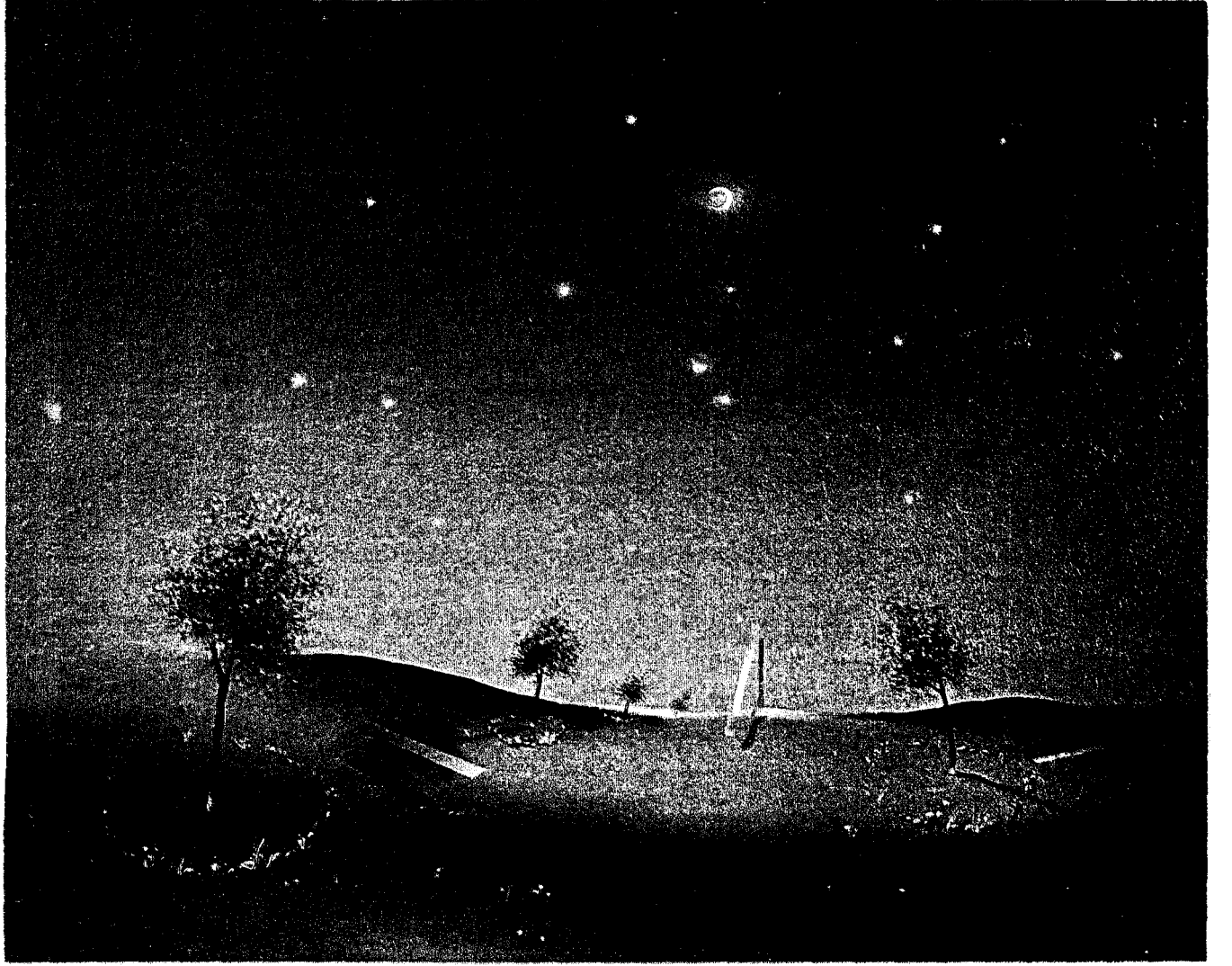
24. Cuma Ocaklı "Adsız" T.Ü. Yağlıboya 1994

25. D.Salih Turan "Adsız" T.Ü. Yağlıboya 1996

26. Ekrem Kahraman "Adsız" T.Ü.Yağlıboya 1995

27. Ekrem Kahraman "Adsız" T.Ü. Yağlıboya

28. Hüsnü Türen "Adsız" Mono Baskı 1989

29. Gönül Şen "Adsız" Kağıt Ü.Karışık Teknik 1996

30. Gönül Şen "Adsız I" Kağıt Üzerine Karık Teknik 1997

31. H.Avni Öztöpcü "Gezgin GZ" 1993 T.Ü. Yağlıboya

32. H.Evin Şeker "İstanbul Manzaraları" T.Ü. Yağlıboya 1989

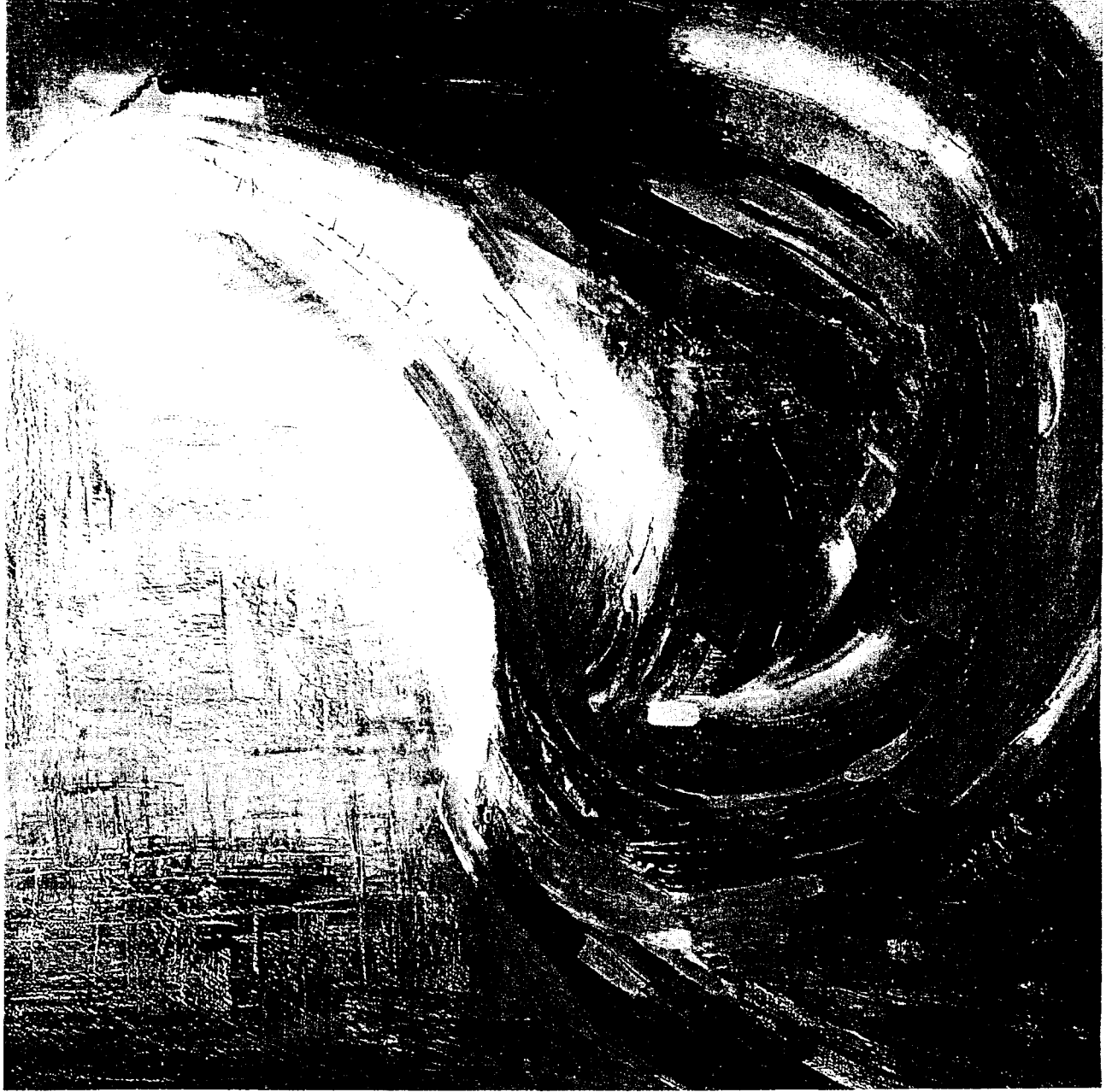
33. Hilmi Özbay "İsimsiz" T.Ü. Yağlıboya 1997

34. Hilmi Özbay "Kadın" T.Ü. Yağlıboya 1997

35. Kader Yeşiltaş Alınımız "Portre" K.Ü. Karışık teknik 1998

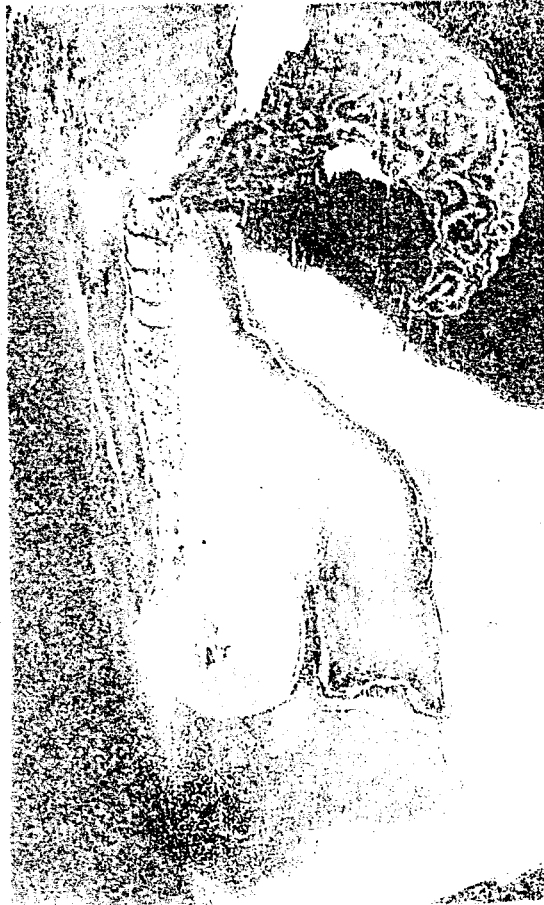
36. Lutfiye Şeker "Dalga" T.Ü. Yağlıboya 1995

37. Mehmet Oğur “Adsız” K.Ü. Karışık teknik 1990

38. Mert Gürkan "Tarlabaşı ve Çocuk" Siyah-Beyaz Fotoğraf 1994

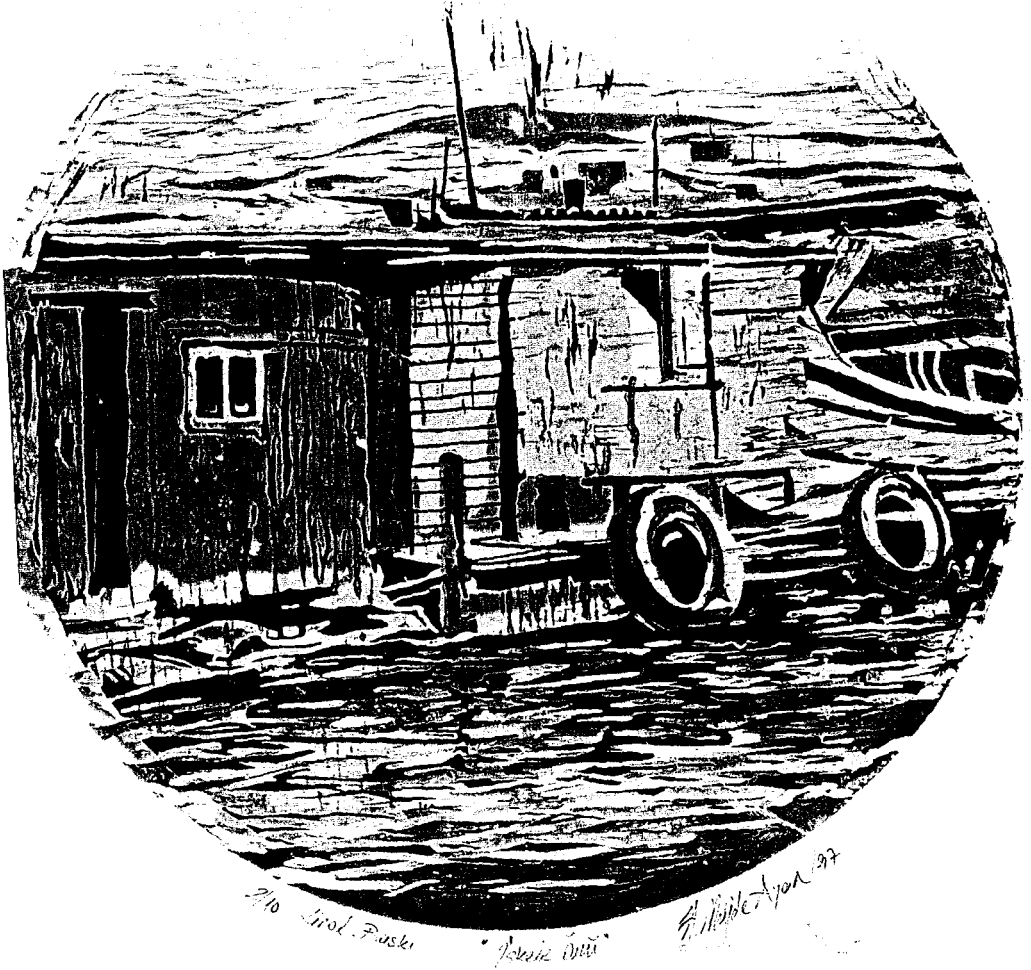
39.Melih T.Görgün 'Adsız' Gravür Baskı 1989

40. Mustafa Özel "Adsız" T.Ü.Y.B. 1996

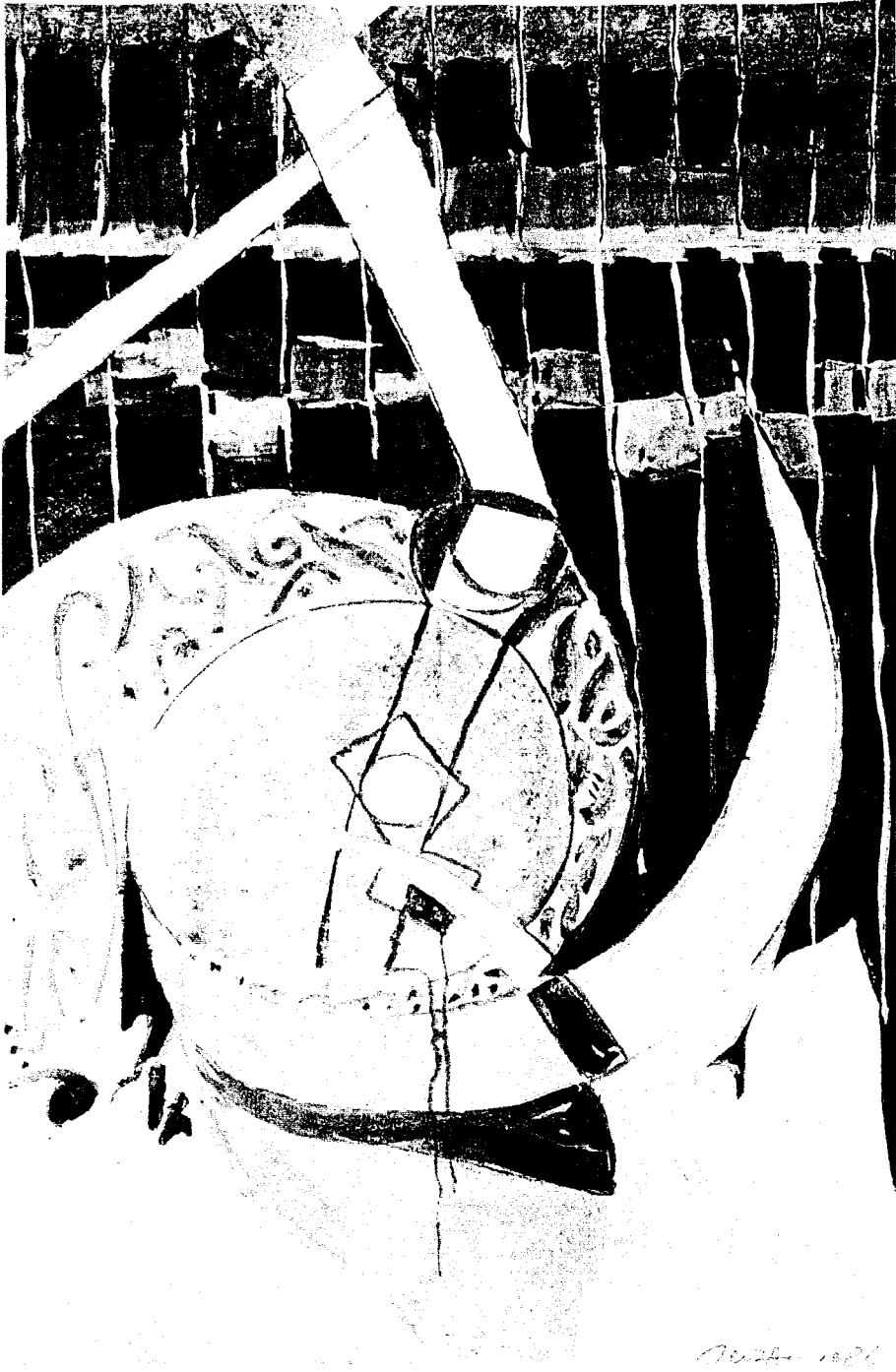
41. Mustafa Özel "Çiftçioğlu'nun Sehbası" T.Ü. Y.B. 1992

42. Müjde Ayan "İskele Önü" Linol Baskı 1997

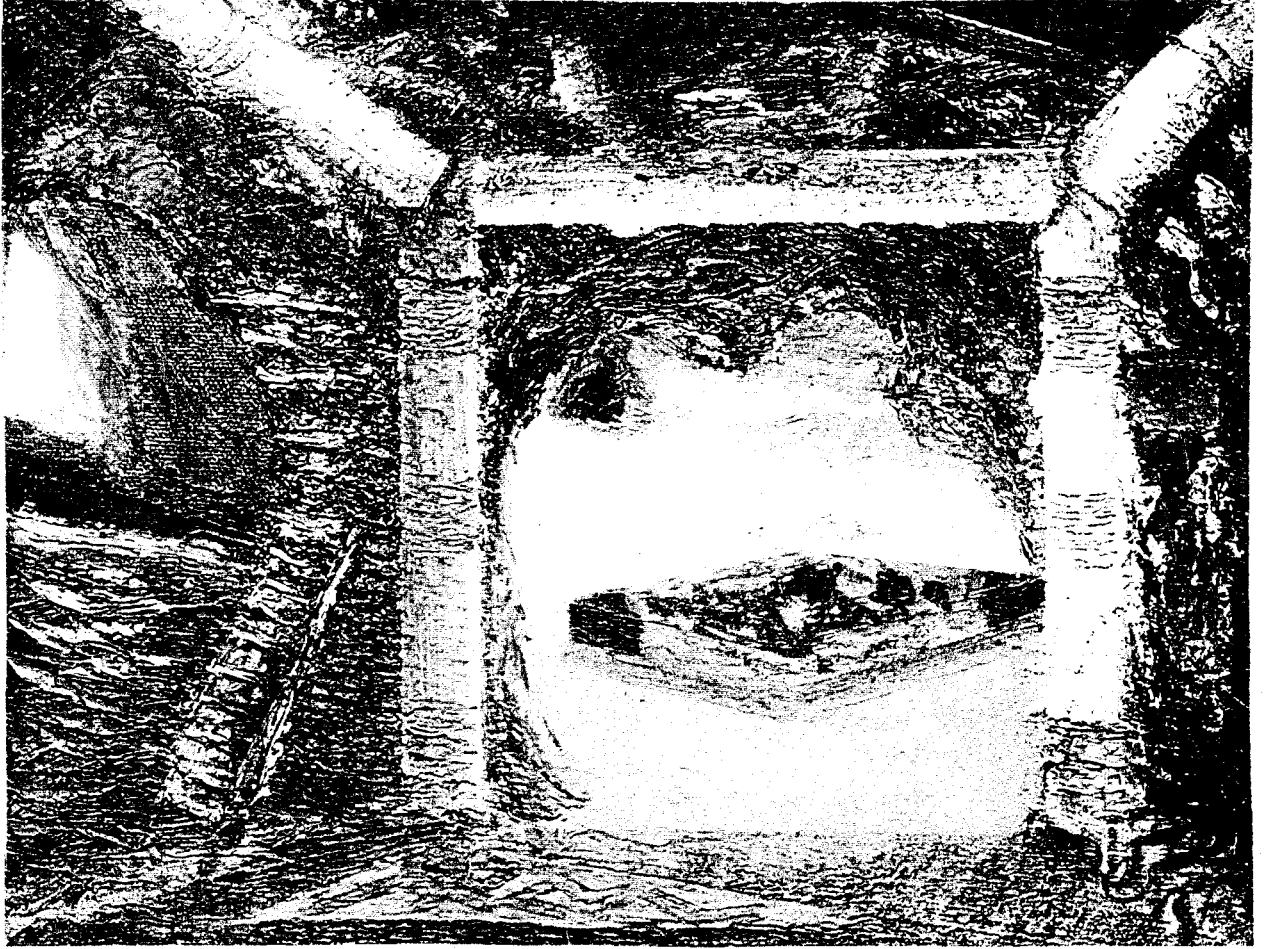
43. Neşe Ölmeztürk “Ağaç” Ağaç baskı 1989

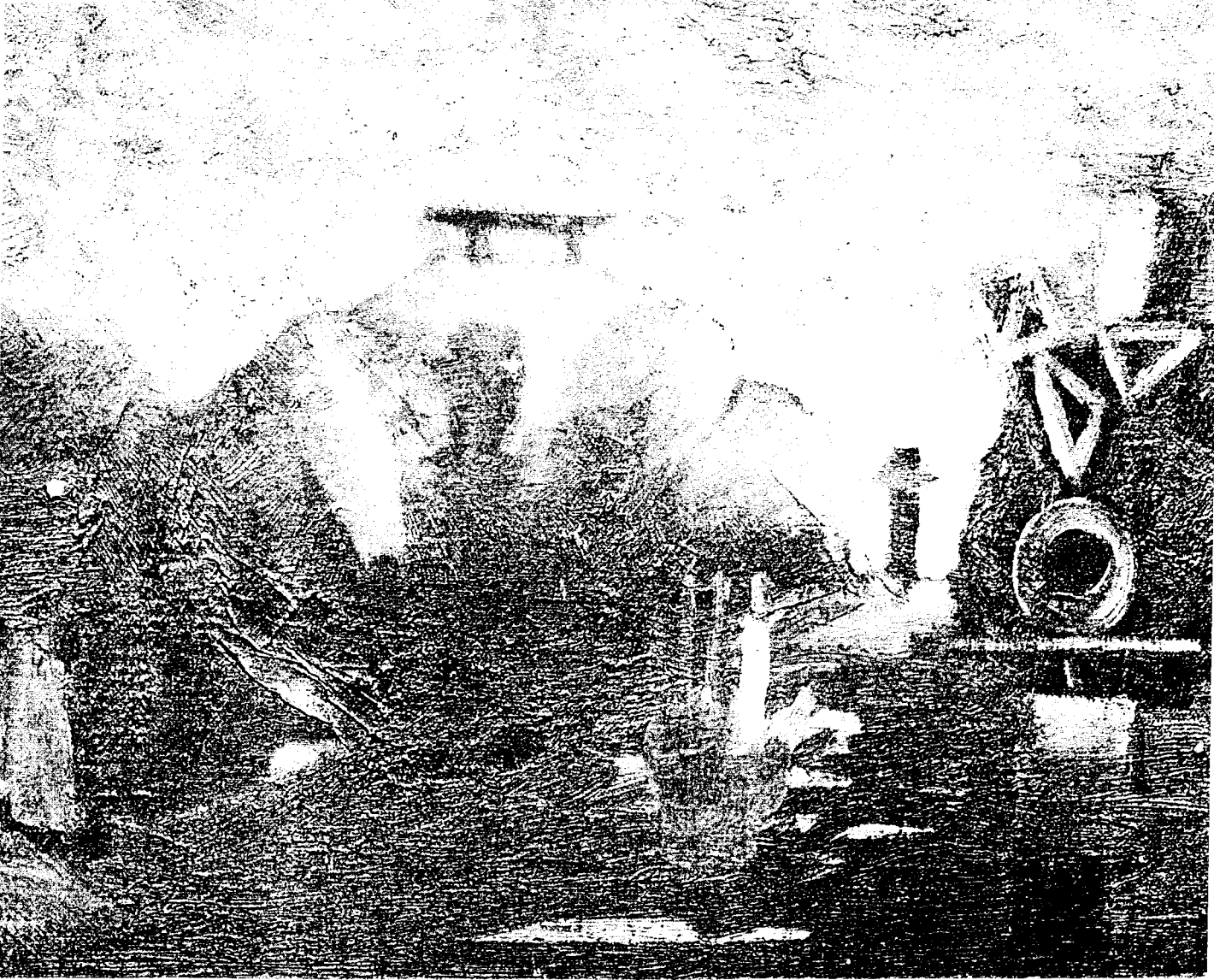
44. Nevzat Küçükbalcı "Adsız" Kağıt Üzerine Karışık Teknik 1986

45. Nurten Baykara "Peribacaları" K.Ü.Karışık Teknik 1996

46. Rafet Ekiz "Adsız" T.Ü.Y.B. 1992

47. Rafet Ekiz "İsimsiz" Pres Tuval Üzerine Yağlıboya 1992

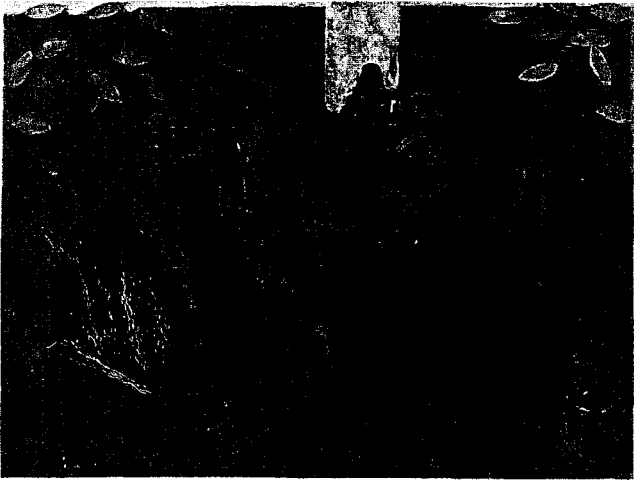
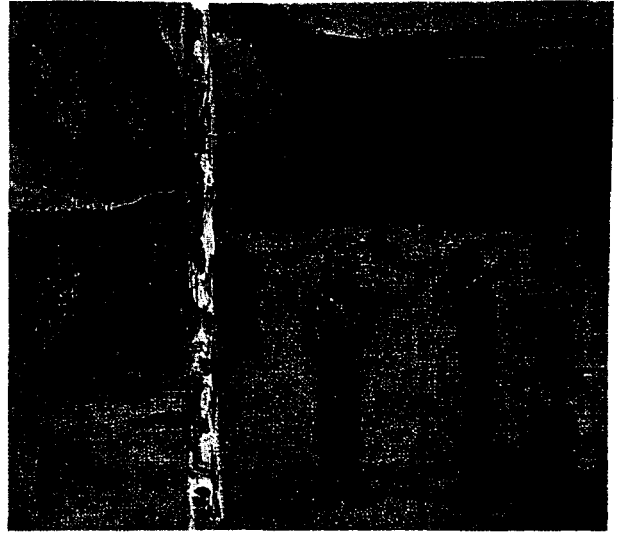
48. Rasim Çubukçu 'Horon'T.Ü. Yağlıboya 1998

49. Sahabat Hasircioğlu "Adsız" T.Ü. Yağlıboya 1997

50. Sabahattin Şen "Adsız" Kağıt Üzerine Karışık Teknik 1995

51. Saim erken "Adsızlar" T.Ü. Yağlıboya 1993

52. Saim Erken "İsimsiz" T.Ü. Yağlıboya 1993

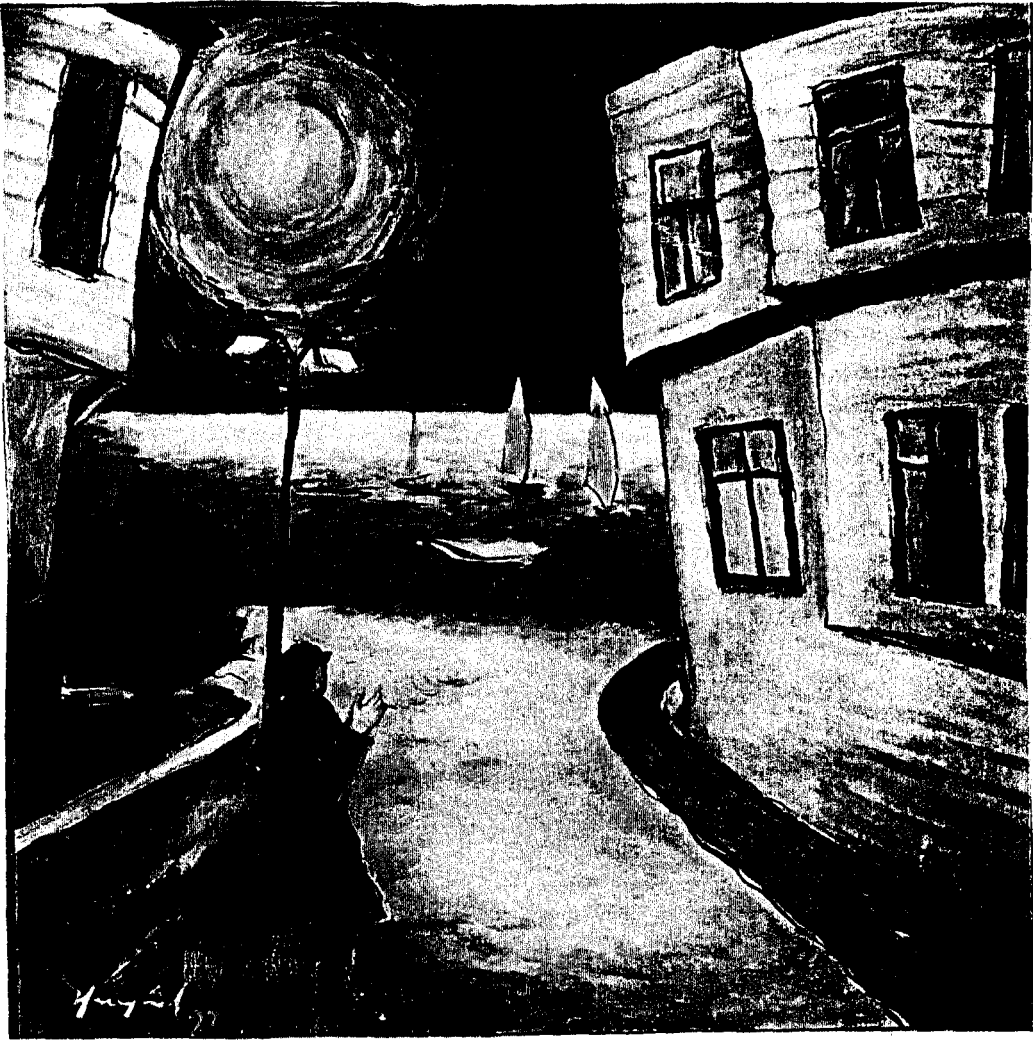
53. Salih Keleş "Adsız" T.Ü. Yağlıboya 1996

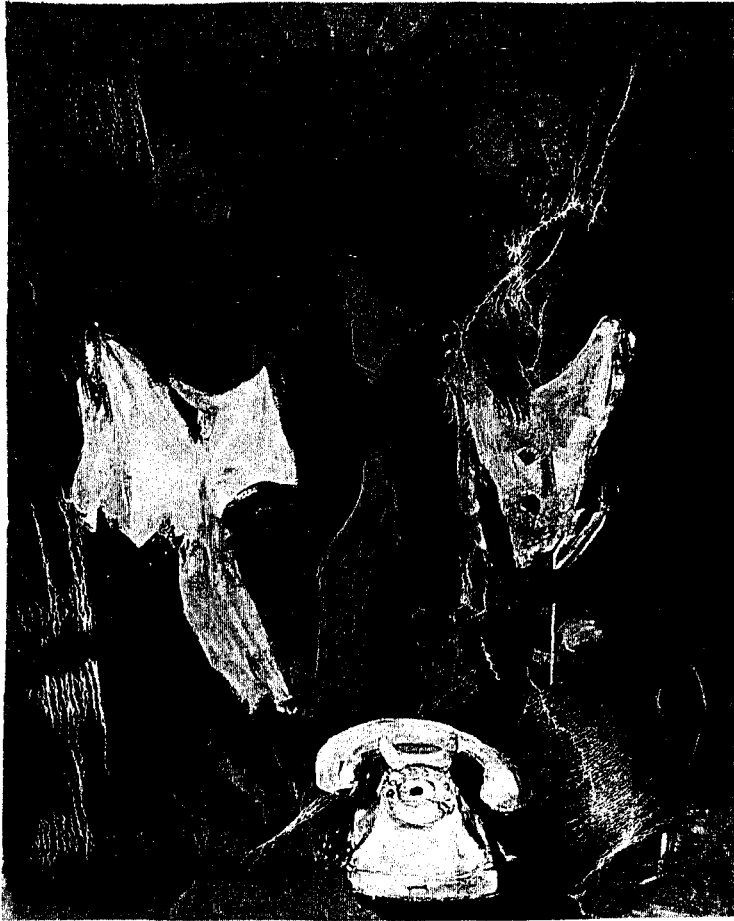
54. Salih Keles "İsimsiz" T.Ü. Yağlıboya 1997

55. S.Feryal Taneri "Gecede Mutsuz Kalpler" T.Ü. Yağlıboya 1997

56. S.Feryal Taneri "Bekleyiş" T.Ü. Yağlıboya 1997

57. Selahattin Yıldırım “Şiddet Masalları” T.Ü. Yağlıboya 1996

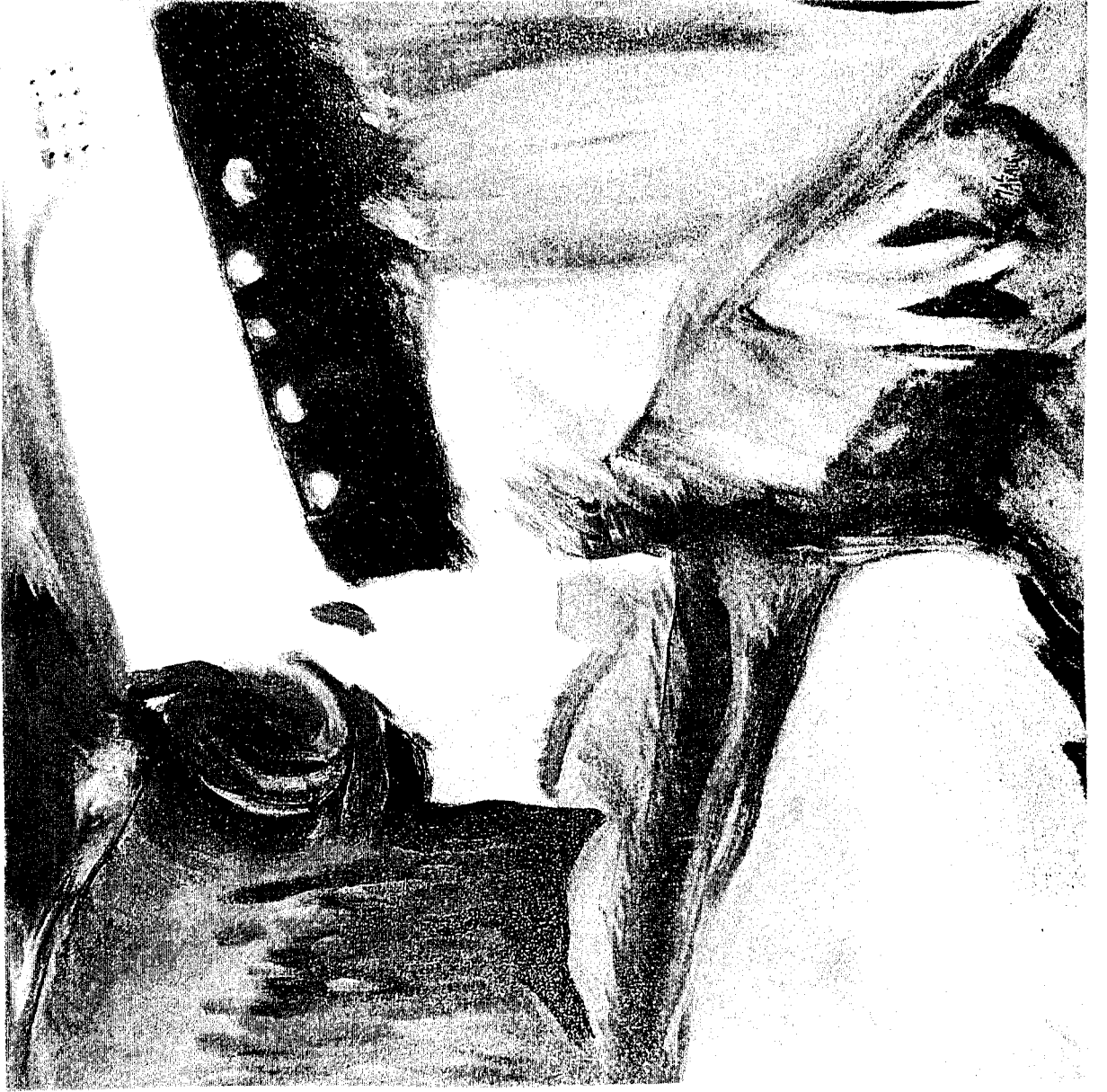
58. Selahattin Yıldırım "Manolyalar" T.Ü. Yağlıboya 1996

59. Selahattin Kara "Adsız" T.Ü. Yağlıboya 1996

60. Selçuk Dumanoglu "Karadeniz Motifleri" T.Ü. Yağlıboya 1996

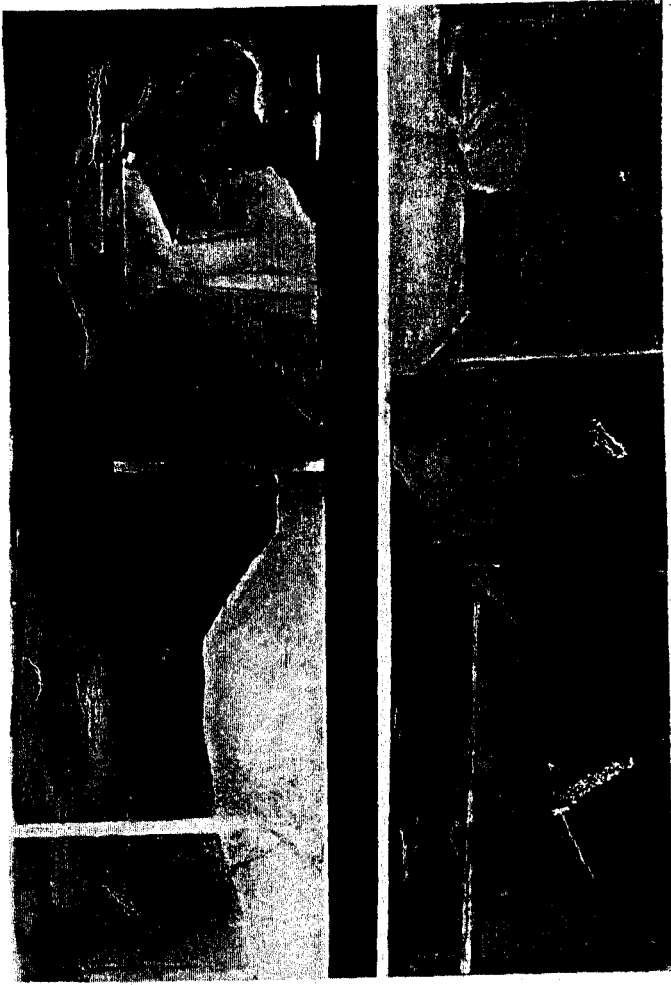
61. Sema Şahin "Kompozisyon" T.Ü. Yağlıboya 1997

62. Sema Boyancı "İsimsiz" T.Ü. Yağlıboya I

63. Sevgi Kandemir "Hamam" T.Ü. Yağlıboya 1998

64. Şehnaz Yalçın Wells “İsimsiz” T.Ü. Yağlıboya 1996

65. Zerrin Türen "Adsız" Kağıt Üzerinde Ebru Yağlıboya 1997

66. Zerrin Türen "İsimsiz" Suda Resim 1996

VI. BİBLİYOGRAFYA

Açıkalin, Aytaç “Kırkyıl önce, Kırkyıl sonra”, Milli Eğitim Der. Sayı 137 (Ocak, Şubat, Mart 1998)

Adil, Fikret “D Grubu ve Türkiye’de Resim”(Broşür), İstanbul 1947

Adnan, Adivar, “Bir Asır Evvel Bugün Darülmualimin” Yeni Bilgi S.11, Nisan 1948,

Alptekin Mehmet, Öğretmen Yetiştirme Reformu Ayyıldız Mat. Ankara 1974

Altar, C. Memduh, “Türkiye’de Güzel Sanatlar”, Türk Kültürü, S.17, S.25-30 Mart 1964, İstanbul.

Ali Akyıldız Tanzimat dönemi Osmanlı Merkez Teşkilatında Reform, İst.1993

Aksel, Malik, Anadolu Halk Resimleri, İ.Ü.Ed.Fak.Yay.No.868. İstanbul, 1960

Aksoy, Fahir, Türk Resminde Değişme ve Yenileşme, Yay. İzmir, 1983.

Akyüz Yahya, “Öğretmen Okulu Dışından İlk kez Öğr.Atanmasına İlişkin” Or.Bel.M.Eğitim Ders 137 (Ocak, Şubat, Mart 1998)

Arseven, C.Esat, Türk Sanatı Tarihi, G.S.A. Yayınları, İstanbul 1940

Aslanapa, Oktay, Türk Sanatı, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1984.

Ayas Nevzat “Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitimi Kuruluşlar ve Tarihçeler”, Ankara 1948

Ayaz Beyoğlu, Nevzat T.C.Milli Eğitimin Kuruluşları ve Tarihçeleri. Ankara, M.E.B, 1948

Balcıoğlu, İ.H. “Türk Sanatlarının Tetkikine Medhal”, A.Ü.İlahiyat Fakültesi Dergisi, sy.2,1926.

Başer Nurettin, “Öğretmen Eğitimi Öğretmeyi Öğrenmek, Öğretmeyi Öğretmek” Milli Eğ.Der.S.13 İstanbul (Ocak, Şubat, Mart 1998)

Bayram Kodaman “Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi” (2. baskı) Ankara 1948

Bayyurt Yasemin “Çapı Yakalamak İsteyen Toplumumuzda Öğretmen” Milli Eğ.Der.Sayı 137 İstanbul 1998

Niyazi Berkes, “Türkiye’de Çağdaşlaşma” İstanbul 1978

Berkes, Niyazi “Türkiye’de Çağdaşlaşma” İstanbul 1978

Berk, Nurullah, İstanbul Resim ve Heykel Müzesi, Akbank Yay. 123 Sanat Kitapları Serisi: I, İstanbul, 1972.

- Berk, N.Gezer, H., 50 Yılın Türk Resim ve Heykeli, İş Bankası Yay. 123, 50.Yıl Dizisi: 2, İstanbul, 1973
- Berk, Nurullah, Türk Resminde Modern Eğilimlere İlk Adımlar (Başlangıçtan Bugüne Çağdaş Türk Resim Sanatı Tarihi, Tiğlat Yay. İstanbul, 1981) S.7-134
- Berkes, Niyazi, Türkiye’de Çağdaşlaşma, Doğu-Batı Yay. İstanbul, 1978
- Bilgen, Nihat, “Öğretmen ve Eğitimi” Milli Eğ.Dergisi S.137 İst.(Ocak,Şubat,Mart 1998)
- Binark, İsmet “Türk dekoratif ve resim sanatları bibliyografyası” Vakıflar Dergisi, 10,1973 s.463-478.
- Binbaşoğlu Cavit “Öğretmen Kalitesini Etkileyen Bir Etken Ortak Meslek Dersleri” Milli Eğt. Dergisi Sayı.137 Ocak, Şubat, Mart 1998
- Boyar, A.Sami “Sanat Varlığımızda Resmin Yeri”, Ülkü Derg. Haziran 1933 Ankara
- Epikman, R. “Türk Plastik Sanat Hayatına Toplu Bir Bakış”, Ülkü Derg. Ağustos 1939, S:525-528
- Eldem, M.S. Anadolu Selçuklu Abideleri, Ankara 1930
- Erol, Turan “Resmimizin son Onbeş Yılı”, Yeni Dergi, Şubat 1970 İST.
- 19.Yüzyıl Türk Ressamları “Başlangıçtan Bugüne” Çağdaş Türk Resim Sanatı Tarihi C.I(İkinci Bölüm) Tiğlat Yay. İST. 1980
19. Yüzyıl Türk Ressamları (Başlangıcından Bugüne Türk Resim Sanatı Tarihi, Tıglat Yay. İstanbul, 1980)
- Ergin, Osman, Fatih imareleri Vakfiyesi. İstanbul 1945.(İstanbul Belediyesi İstanbul’un Fethinin 500.yıldönümü kutlama yayınları I)
- Erdoğan Şahin “Sanat Tarihi” Serhat yayınları İstanbul 1995
- Eyüpoğlu, S., İpşiroğlu, M.S., Fatih Albümüne Bir Bakış, İ.Ü.Ed.Fak.Yay. İstanbul, 1956.
- Haddad Nevin, “Öğretmen adayı ve Öğretmen Eğitimi” Milli Eğitim Der.Sayı. 137 (Ocak,Şubat,Mart 1998)
- İbşiroğlu, M.Ş. Oluşum Süresi İçinde Sanatın Tarihi, Cem Yay. İstanbul 1977

İslimyeli, Nüşet Türk Plastik Sanatları Ansiklopedisi, Sanat Yay. Ankara, 1967, C.I.II.III.

İyem, Nuri, “Resim ve Heykel Sergisinin Düşündürdükleri”, Devir Derg. 28 Ağustos 1954, İstanbul.

İ.Ethem Başaran: Eğitime Giriş, Sevinç Mat. Ankara 1989

Kaynarca, Arslan, “Eski Bir Rapor Açısından Sanatımız ve Toplumumuz” Çevre Dergisi, Temmuz-Ağustos, 1979 S.4

Kınaytürk, Hamit, “Sanatın İçinden”, Kültür ve Sanat yay: 5, İstanbul, 1990

Kılıçkan, Hasan, Kılıçkan Hüseyin “Okullarda Resim” Taç Yay. İstanbul(Tarih yolu)
Leylak Süleyman Marmara Üniversitesi Rehberi M.Ü.T.E. Matbaa biriminde basılmış
Temmuz 1991

Maden, Sait, “Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği Nizamnamesi” (Broşür),
Tesis Tarihi 1929, İstanbul, 1929

Naci, Elif, “1923’den 1938’e Kadar Türkiye’de Plastik Sanatlar”, Ülkü Dergisi,
İstanbul, Kasım 1938.

Naci, Elif, “Müstakiller”, (Gazete Yazısı), İstanbul 1931

Nadi, Yunus, “Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliğinin 4. Sergisi”, Cumhuriyet
Gazetesi (Başyazı) 28 Şubat 1931 İstanbul

Oktay, Ayla, “Türkiye’de Öğretmen Eğitimi”, Milli Eğitim, Sayı 137
(Ocak, Şubat, Mart, 1998) s.22

Oral Mehmet, “Öğretmen Yetiştirme Meselemiz” Milli Eğitim Dergisi Sayı 137
İstanbul (Ocak, Şubat, Mart 1998)

Onger, Tahir, 1941 “Liman Sergisi” ve Yeniler Grubu Sanat Dergi, Mayıs 1973, s.58

Öngel, Semra, “19.Yüzyıl Asker Türk Ressamları”, Türk Kültür Dergisi Ağustos 1964
s.22 İstanbul.

Öney, Gönül, “Anadolu Selçuk Mimarisinde Süsleme ve el Sanatları”, T.İş Bankası
Kültür Yayınları, Ankara, 1978.

Öztürk, Cemil, “Türkiye’de dünden Bugüne, Öğretmen Yetiştiren Kurumlar”
M.Ü.A.E.F. Yay. İstanbul 1998.

Özsoy, Vedat, “Türkiyede Amerika Birleşik Devletlerinde Sanat Eğitimi ve Sanat Öğretmeni Yetiştirme Yöntemlerinin bir Karşılaştırılması” Milli Eğitim, Sayı 134 1998.

Özsezgin, Kaya, “Sanat Üzerine Yazılar”, Cumali Sanat Galerisi Yay. İstanbul, 1980.

Özsezgin, Kaya, “1940’dan Sonra Türk Resmi (Başlangıcından Bugüne Çağdaş Türk Resim Sanatı Tarihi)” Tığlay Yay. İst. 1982)

Renda, Günsel, “Türk Resminde Batılaşma Yönünde İlk Denemeler”

Başlangıcından Bugüne Türk Resim Sanatı Tarihi, Tığlay Yay. İstanbul, 1980.

Sefa, Peyami, “Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Sergisi” Gazete Yazısı, 12 Mart 1931.

Saçlı, Ömer, Asım, “Öğretmen Yetiştirmede Yeni Yaklaşılar” Milli Eğitim Yay. Sayı 137 (Ocak, Şubat, Mart, 1998) İstanbul.

Sanat:Çevresi Dergileri

Safran, Mustafa, “Eğitim Sistemi İçinde Öğretmenin Yeri” Milli Eğitim Dergisi, Sayı.137 (Ocak, Şubat-Mart, 1998 İstanbul)

Şahin, Mustafa, Türkiyede Öğretmen Yetiştirme Politikalarında.

Milli Eğitim Dergisi (Ocak, Şubat, Mart 1998) Sayı 137 İst.

Tansuğ Sezer, Resim Sanatı Tarihi Remzi Kitabevi (3.Basım) İst. 1995

Tunalı, İsmail, Felsefenin ışığında Modern Resim, Remzi Kitabevi İstanbul,

1989Turan Refik, “İyi Öğretmen ve Öğretmen Eğitimi” Milli Eğitim Der. Sayı 137,

İst. (Ocak, Şubat, Mart, 1998)

Turani, Adnan “Batı Anlayışına Dönük Türk Resim Sanatı, İş Bankası Yay. Ankara 1977.

Turani, Adnan, “Türk Resminde Soyut Eğilimler (Başlangıçtan Bugüne Çağdaş Türk Resim Sanatı Tarihi)” Tığlay Yay. İstanbul 1981

Türel, Zerrin “Hocalar ve Öğrenciler” Zerrin Türel Galerisi kataloğu İstanbul. 1998.

Ulubay Hikmet, “Öğretmen Yetiştirme İle İlgili Konuşması” Milli Eğitim Dergisi Sayı.137 (Ocak, Şubat, Mart 1998) İstanbul.

Uzunçarşı, Ülkü, “Öğretmen Yetiştirme Konusu”, Milli Eğitim Dergisi Sayı 137.

İstanbul. (Ocak, Şubat, Mart 1998)

Yetik Sami Ressamlarımız, C.I, Marifet Basımevi İstanbul 1940